

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) Author(s):	Maupassant, Guy de.; oversat ved Knud Ipsen.
Titel Title:	<u>Peter og Hans</u>
Alternativ titel Alternative title:	Pierre et Jean.
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : P. Hauberg & Comp. og Jul. Gjellerup, 1888
Fysiske størrelse Physical extent:	218 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DANSK FOLKEBIBLIOTHEK

N° 35-36.

Maupassant:

Peter og Hans.

Pris 50 Øre.

PETER OG HANS.

AF

GUY DE MAUPASSANT.

Oversættelsen ved Knud Ipsen.

København.

Forlagt af P. Hauberg & Comp. og Jul Gjellerup.

Trykt hos Martius Truelsen.

Guy de Maupassant er en af Frankrigs bekendteste og mest fremtrædende nulevende Forfattere. Han hører til den saakaldte naturalistiske Skole, der slutter sig til Emile Zola og stiller sig til Opgave at skildre Samtidens Liv, vor Tids Menneske som det virkelig er: saaledes som det former sig for hver enkelt Forfatters ejendommelige Opfattelse. Hans første Roman »Et Menneskeliv« skaffede ham med ét Slag et Navn som Fortæller af første Rang.

Nærværende Bog, der udkom i Paris i Begyndelsen af 1888, er den tredje i Rækken af hans større Arbejder, men desuden har han i Dagspressen og Tidsskrifter skrevet et Utal af smaa Fortællinger, Skitser og Feuilletoner, der i Reglen ligesom de større Værker udmærker sig ved en skarp lagttagelse og fin Forstaaelse af det menneskelige Sjæleliv.

I.

— Nej! nu skal I have saa mange Tak! skreg med ét gamle Roland, der nu i et Kvarter havde siddet ubevægelig med Blikket fæstet paa Vandet, mens han fra Tid til anden ganske læmpelig trak i sin Snöre, naar den var kommet helt ned paa Bunden af Havet.

Fru Roland, der sad og døsede i Agterstavnen af Fartöjet, ved Siden af Fru Rosemilly, som var bedt med paa Fisketuren, fór sammen og sagde, idet hun drejede Hovedet hen mod sin Mand:

— Naa! hvad er det? — Gerome!

Den gamle svarede i en arrig Tone:

— Der er ikke Spor af Bid. Siden Kl. 12 har jeg ikke fanget noget. Man skulde aldrig tage ud at fiske uden med Mandfolk alene. Man kommer altid for sent afsted med Fruentimmer.

Hans to Sønner, Peter og Hans, der sad den ene Bagbord, den anden Styrbord, hver med en Snöre viklet om Pegefingern, stak i at lé paa en Gang, og Hans svarede:

— Du er ikke galant mod vor Gæst, Fa'er!
Roland blev flov og undskyldte sig:

— Jeg beder Dem virkelig om Forladelse, Fru Rosemilly, saadan er jeg nu en Gang. Jeg inviterer Damer med, fordi jeg glæder mig over at være sammen med dem, men saa snart jeg mærker Vand under mig, har jeg ikke Tanke for andet end for at fiske.

Fru Roland, der nu var helt vaagen, betragtede med en rørt Mine Havets og de stejle Brinkers vidtstrakte Synskreds.

— I har dog gjort en smuk Fangst, sagde hun stille.

Men hendes Mand rystede benægtende paa Hovedet, mens han dog sendte et velvilligt Blik til Kurven, hvor Fiskene, som de tre Mænd havde fanget, endnu sprællede svagt med en sagte Lyd af klæbrige Skæl og udspilede Finner, i frugtesløs og slap Anspændelse, gispende i den dødbringende Luft.

Gamle Roland tog Fiskekurven mellem sine Knæ, vendte den om paa Siden, saa at Fiskene som en Sølvflod gled ud over Randen og han kunde se dem, der laa nederst. De sprællede stærkere og stærkere i deres Dødskamp, og den stærke Lugt fra deres Legemer, en sund Saltvandsduft, steg op fra Kurvens fyldte Indre.

Den gamle indsugede begærlig denne Lugt, ligesom det kunde være af Roser, og erklærede:

— Det er s'gu friske Varer, det!

Hvorpaa han fortsatte:

— Hvor mange af dem har Du fanget, Doktor?

Hans ældste Søn, Peter, en Mand paa tredive med sorte tætklippede Bakkenbarter som hos et Byraadsmedlem, men uden Overskæg og Fip, svarede:

Aa! ikke stort, tre fire Stykker.

Faderen vendte sig til den yngste:

— Og Du, Hans?

Hans, der var høj og lys og som havde stort Skæg, og var meget yngre end Broderen, smilte og mumlede:

— Ligesom Peter omtrent, fire eller fem.

De kom al Tid med den samme Usandhed, som henrykkede den gamle Roland.

Han havde viklet sin Line om en Aaretol, og idet han lagde Armene over kors, erklærede han:

— Jeg skal aldrig mere prøve paa at fiske om Eftermiddagen. Er Klokken først bleven ti, saa er det slut. Saa bider de ikke mer, de Asener, men tager sig en Lur i Solvarmen.

Og den gamle betragtede Havet omkring sig med en tilfreds Mine, som var han Ejer af det hele.

Han havde tidligere været Juvelerer i Paris, men en uimodstaaelig Kærlighed til Fiskeri og Sejlads havde drevet ham bort fra Disken, saa saare det var blevet ham muligt at leve beskedent af sine Penge.

Saa trak han sig tilbage til Havre, købte en Sejlbaad og blev Sportsmand. Hans to

Sønner, Peter og Hans, blev i Paris for at fortsætte deres Studier men kom fra Tid til anden hjem i deres Ferie og deltog i Faderens Fornøjelser.

Efter at være kommet ud af Latinskolen havde Peter, der var fem Aar ældre end Hans, efter Haanden prøvet sig frem i et halvt Dusin forskellige Fag, som han sukcessivt havde følt Kald til. Men hurtig ked af hvert af dem havde han stadig kastet sig over noget nyt.

Til sidst havde Medicinen fristet ham, og han havde givet sig i Lag med Arbejdet med saa megen Iver, at han fornylig havde taget Doktorgraden efter en forholdsvis kort Forberedelse, efterat have faaet Dispensation af Ministeriet. Han havde en god Forstand, var overspændt, lunefuld og stædig, fuld af Luftkasteller og filosofiske Ideer.

Hans, der var ligesaa lys som Broderen mørk, ligesaa rolig som denne hidsig, ligesaa blid som denne uforsonlig, havde i Ro og Mag tilendebragt sine Studier og nylig taget juridisk Embedseksamen paa samme Tid som Peter Doktorgraden.

Begge tog sig nu altsaa en Smule Hvile hos deres Forældre og begge omgikkes med Tanken om at bosætte sig i Havre, hvis det kunde ske under gunstige Omstændigheder.

Men en ubestemt Skinsyge, en saadan slumrende Skinsyge, der næsten umærkelig kan trives mellem Søkende for endelig at bryde ud, naar Anledning gives, ved et Giftermaal eller

et pludseligt Held, der hænder en af dem — gjorde, at de stadig holdt vaagent Öje med hinanden, i den Art passive Uvenlighed, som kan findes mellem Brødre. De holdt nok af hinanden, men de var paa Post mod hinanden. Peter, der var fem Aar gammel, da Broderen blev født, havde med en forkælet Unges Nag betragtet denne anden lille Unge, der med ét havde vist sig paa hans Faders og Moders Arm, og som de holdt saadan af og kælede saa meget for.

Hans havde fra sin Barndom været et Mønster paa Sagtmodighed, Skikkelighed og jævnt Humør, og Peter var lidt efter lidt blevet irriteret ved evig og altid at høre rose denne tykke Dreng, hvis Sagtmodighed syntes ham Blødagtighed, hvis Skikkelighed syntes ham Enfoldighed, og hvis Godhed syntes ham Forblindelse. Hans Forældre, der var af en fredelig Natur, og som tænkte sig deres Sønner anbragte i smukke og solide Stillinger, bebrejdede ham stadig hans Lunefuldhed, hans opbrusende Begejstring, hans fejlslagne Forsøg, alle hans afmægtige Tilløb til noget stort, som kunde indbringe ham Hæder og Anseelse.

Efter at han var blevet voksen, blev der ikke mer sagt til ham: »Se paa Hans og gör ham det efter!« men hver Gang han hørte gentage: »Hans har gjort dit, Hans har gjort dat«, saa forstod han godt Meningen og den skjulte Brod i Ordene.

Deres Moder, der besad Ordénssans og huslig Sparsommelighed og var af en lidt følsom og kærlig Natur, bilagde altid de smaa Rivninger, der, fødte af Hverdagslivets Bagateller, hver Dag opstod mellem hendes to store Sønner. En ubetydelig Begivenhed forstyrrede i øvrigt netop nu hendes Ro og gjorde hende bange for Forviklinger, thi hun havde sidste Vinter, medens Sønnerne tilendebragte deres Studier, gjort Bekendtskab med en Naboerske, Fru Rosemilly, Enke efter en Koffardikaptejn, der to Aar i Forvejen var død paa en Rejse. Den ganske unge, tre og tyveaarige Enke med det noget sikre Væsen, besad et i Frihed levende Dyrs instinktmæssige Kendskab til Livet; hun havde en ædruelig, ligefrem og elskværdig Maade at sige sin Mening paa om alt, ret som hun havde set, oplevet, forstaaet og afvejet alle mulige Begivenheder.

Hun havde faaet for Vane at komme med noget Haandarbejde og faa sig en lille Aftenpassiar med disse elskværdige Naboer, der altid bød hende en Kop Te. Gamle Roland, der stadig gav Sømandens Rolle, udspurgte da deres ny Veninde om den salig Søkaptejn, og hun fortalte om ham og hans Rejser, og hvad han i sin Tid havde berettet, uden Forlegenhed som en fornuftig, i sin Skæbne hengivet Kvinde, der elsker Livet og har Ærefrygt for Døden.

De to Sønner, der ved deres Hjemkomst fandt den smukke Enke gaaende ud og ind af

Huset, havde straks begyndt at gøre Kur til hende, mindre af Lyst til at behage hende end af Iver for at stikke hinanden ud.

Deres Moder, der var en praktisk og fornuftig Kone, nærede et levende Haab om, at en af dem maatte bære Prisen hjem, thi den unge Dame havde Formue; men hun saa ogsaa helst, at det skete, uden at den anden følte sig ulykkelig derover.

Fru Rosemilly var lys og blaaöjet og havde et Haar af skælmske Lokker, der flagede for det mindste Vindpust; dertil en kvik, dristig og slagfærdig Mine, der aldeles ikke svarede til hendes satte Gemyt.

Hun syntes allerede at foretrække Hans, draget til ham ved en Overensstemmelse i deres Naturer, men i øvrigt lagde denne hendes Begunstigelse af ham sig kun for Dagen ved en næsten umærkelig Forskel i den Maade, hvorpaa hun talte til ham og betragtede ham, og endvidere deri, at hun undertiden fulgte hans Raad.

Hun syntes at have paa Fornemmelsen, at Hans' Anskuelser maatte støtte hendes, medens Peters Mening paa Forhaand maatte være hendes modsat. Naar hun omtalte Doktorens Ideer, det være sig om Politik, om Kunst, Videnskab eller Literatur, sagde hun af og til: »Aa! De med Deres Sæbebobler!« Saa saa' han paa hende med en kølig, bureaukratisk Mine, som om han sad til Doms over Kvinderne — disse lavere Væsener.

För Sönnernes Hjemkomst havde gamle Roland aldrig bedt hende med paa Fisketure, ligesaa lidt som han nogensinde tog sin Kone med, for han elskede at sejle ud för Solopgang sammen med Kaptejn Beausire, en forhenværende Skibsfører, han havde truffet nede ved Havnen og med hvem han var blevet fine Venner, og den gamle Matros Papagris, ogsaa kaldet Jean-Bart, som passede Sejlbaaden.

Men saa en Aften i forrige Uge havde Fru Rosemilly, der havde spist til Middag hos dem, sagt: »Det maa være morsomt at fiske!« Og den forhenværende Juvelerer, der følte sig smigret i sin Passion og blev grebet af Lyst til at meddele den til andre og gøre Proselyter ligesom en anden Præst, udbød:

— Vil De med?

— Ja Tak!

— Nu paa Tirsdag?

— Vel!

— Er De Mand for at bryde op Kl. 5 om Morgen?

Hun raabte ganske bestyrtet:

— Ih! Vorherre bevares!

Han blev skuffet og kølnet i sin Iver, og begyndte straks at tvivle om hendes Kald.

Han spurgte imidlertid:

— Naa! hvad Tid mener De da at kunne tage afsted?

— Aa . . . Klokken ni!

— Ikke för?

— Nej! det er saamænd allerede tidlig nok!

Den gode Mand smagte paa det. Der blev sikkert ikke meget at fange, for i Solvarmen bider Fiskene ikke; men de to Brødre havde skyndt sig med at faa Turen arrangeret og alt ordnet og aftalt med det samme.

Altsaa havde »Perlen« kastet Anker ud for Kap la Hèves hvide Klipper; de havde fisket lige til Klokken tolv, derpaa ligget og døset, saa igen fisket uden Udbytte, og gamle Roland, der noget sent fattede, at Fru Rosemilly i Virkeligheden kun satte Pris paa at *sejle*, og som saa', at hans Snörer ikke rørte sig af Stedet, havde med en Bevægelse af ubetænksom Utaalmødighed, henkastet sit energiske: »Nu skal I have saa mange Tak!« der lige-saa meget henvendte sig til den ligegyldige Enke som til de utilnærmelige Fisk.

Nu betragtede han de fangne Fisk, hans Fisk, med en Gniers sitrende Fryd; saa hævede han sine Øjne mod Himlen, og da han saa', at Solen stod lavere, bemærkede han:

— Naa Börn! om vi vendte om saa smaat?

Begge Sønner trak deres Snörer op, rullede dem sammen, rensede Krogene og stak dem i Korkfloddene.

Roland havde rejst sig op for at se efter Vejret ligesom en Sømand.

— Ingen Vind, sagde han, til Aarerne, Gutter!

Pludselig strakte han Armen ud imod Nord og tilføjede:

— Se dér! Damperen fra Southampton.

Paa den spejlblanke Havflade, der laa udspændt som et vidtstrakt og lysende blaat Tæppe, med gyldne og gnistrende Reflekser, hævede sig langt borte, i den angivne Retning, en sort Sky paa den rødmende Himmel. Og under den opdagede man Damperen, som i den store Afstand syntes ganske lille.

I Syd saas andre Røgskyer i talrig Mængde, alle nærmende sig Havres Stenmole, hvis hvide Linje med Fyrtaarnet, ret op som et Horn, paa den yderste Spids, man lige netop skimtede.

Roland spurgte:

— Er det ikke i Dag, at »Normandiet« kommer?

Hans svarede:

— Jo, Fa'er!

— Giv mig min Kikkert, jeg tror det er den, der kommer dér.

Den gamle trak sin Søkikkert ud, satte den for Öjet og rettede den mod Stedet. Saa udbrød han med ét, henrykt over at have fundet, hvad han søgte:

— Ja rigtig! det er den, jeg kender dens to Skorstene. Vil De se, Fru Rosemilly?

Hun tog Kikkerten og rettede den mod det fjærne Udvandreraskib, men det lykkedes hende aabenbart ikke at faa Kig paa det, for hun skælnede intet, intet uden Blaat, med en farvet Ring, en hel Regnbue i Rundkreds uden-

om, og pudsige Ting, der tog sig ud som For-
mørkelser, saa det løb helt rundt for hende.

Hun leverede Kikkerten tilbage og sagde:

— Jeg har for Resten aldrig forstaaet at
bruge saadan én. Det irriterede altid min
Mand; han kunde nu staa i Timevis ved Vin-
duet og se Skibene sejle forbi.

— Det maa være en Fejl ved Deres Öje,
for min Kikkert er udmærket, svarede Roland
gnaven.

Derpaa leverede han den til sin Kone:

— Vil Du se?

— Nej tak! jeg véd i Forvejen, at jeg
kan ikke.

Fru Roland, der var otte og fyrretyve Aar
men saa' yngre ud, syntes i højere Grad end
de andre at nyde Sejladsen og Solnedgangen.

Hendes brune Haar begyndte hist og her
at blive hvidt. Hun havde et roligt og for-
standigt Udtryk, et Udtryk af Lykke og Godhed,
som det var en Fornøjelse at se paa. Efter
hvad hendes Søn Peter fortalte, forstod hun
Penges Værd, hvilket dog ikke hindrede hende i
at have Smag for Drømmeriets Tiltrækning.
Hun elskede at læse Romaner og Digte, ikke
fordi hun havde Sans for deres Kunstværdi,
men fordi de hensatte hendes Sjæl i melankolske
og vemodige Stemninger. Et mangen Gang
trivielt, ja daarligt Vers, kunde faa hendes Sjæl
til at dirre, som hun udtrykte sig, - kunde fylde
hende med en sælsom, næsten tilfredsstillet

Længsel. Og hun flød hen i disse ubestemte Stemninger, der bragte hendes Sjæl, som ellers var saa ordenlig som en Regnskabsbog, en Smule ud af Ligevægten.

Efter sin Ankomst til Havre var hun blevet temmelig fyldig, og hendes Figur, der tidligere havde været smækker og meget smal, var nu blevet sværere.

Denne Tur paa Havet havde henrykt hende. Uden at være ond overfusede hendes Mand hende paa Butikstyranners Vis, der ikke kan give en Ordre uden at bande, selv om de hverken er vrede eller bære Nag. I Fremmedes Nærværelse holdt han sig i Skindet, men i sit Hjem slog han sig løs og stillede sig frygtelig an, uagtet han i Virkeligheden var bange for dem alle. Af Frygt for Folkesnak, Scener og unyttige Forklaringer gav hun altid efter og forlangte aldrig noget. Derfor havde hun heller ikke i lang Tid bedt Roland om en Sejltur. Men hun havde med Glæde grebet denne Lejlighed og svælgede nu i denne ny og sjældne Fornøjelse.

Paa hele Turen havde hun givet sig helt — sit Legeme og sin Sjæl — denne sagte Gliden-hen over Vandet i Vold. Hun tænkte ikke, hun tumlede hverken med Haab eller Erindringer. Det var hende som hendes Sjæl og hendes Legeme varsomt bares af Sted paa noget blødt, flydende, lifligt noget, der vuggede og lullede hende i Sövn.

Da hendes Mand kommanderede: »Fat Aarerne! klar til at ro!« smilte hun ved at se sine Sønner, hendes to store Sønner, smide Frakkerne og smøge Skjorteærmerne op over deres bare Arme.

Peter, der sad nærmest ved Damerne, tog Styrbordsaaren, Hans Bagbordsaaren, men de ventede med at ro til Kaptejnen havde raabt: »Ro væk!« For han holdt paa, at Manøvrerne skulde foregaa efter alle Kunstens Regler.

Paa samme Tid og med samme Kraft stak de Aarerne i Vandet og højede sig forover, idet de trak til af al deres Kraft; og en Kamp begyndte for at vise deres Kræfter. De var sejlet ud for en sagte Kuling, men Vinden var løjet af, og de to Brødres mandige Stolthed vakt med ét ved Udsigten til at maale Kræfter.

Naar de ellers var ude at fiske alene med deres Fader, roede de uden at nogen styrede, thi Roland sad og gjorde Snörerne i Stand alt mens han passede paa Farten, som han ledede ved en Haandbevægelse eller et Ord: »Hans, smaat, smaat!« — »Peter, lange Tag!« Eller han sagde: »Förste Aare, anden Aare, klem paa! Spytt i Næverne!« Den, der var faldet i Tanker, tog stærkere fat, den, der forivrede sig, blev mindre voldsom, og Baaden skød atter en regelmæssig Fart.

I Dag skulde de vise, hvad deres Muskler duede til. Peters Arme var haarede, temmelig

magre men kraftige, Hans' var fyldige og glatte, svagt røde med et Bundt af Muskler, der bevægede sig op og ned under Huden.

Först fik Peter Overtaget. Med Tænderne sammenbidte, Panden rynket, Benene fremstrakte krystede han Hænderne om Aaren, saa den böjede sig i hele sin Længde under hvert af hans kraftige Tag; og »Perlen« kom Kysten nærmere. Gamle Roland, der sad forude for at Damerne kunde have hele Agtertoften for sig, var færdig at forskrige sig af at kommandere: »Langsommere! förste Aare, — anden Aare, ro til!« Men förste Aare fordoblede kun sin rasende Iver, og anden Aare kunde ikke hamle op med denne ureglementerede Roning.

Tilsidst kommanderede Kaptejnen: »Stop!« De to Aarer hævedes paa samme Tid op, og paa Faderens Befaling roede Hans nogle Öjeblikke alene. Men fra nu af fik han Overtaget; han blev ivrig og varm, medens Peter, forpustet og udmattet af sin Kraftanstrængelse, blev mattere og hev efter Vejret. Fire Gange efter hverandre kommanderede gamle Roland stop, for at den ældste kunde faa Vejret og faa Baaden, der drev til Siden, i ret Kurs igen. Saa stammede Doktoren med sveddryppende Pande og blege Kinder, ydmyget og arrig:

— Jeg véd ikke, hvad der fejler mig, men jeg faar Sting i Siden. Det gik saa godt för, men nu kan jeg slet ikke bruge Armene.

— Skal jeg tage begge Aarer? spurgte Hans.

— Nej tak! det gaar nok!

Moderen bemærkede fortrædelig:

— Det er ogsaa meningsløst af Dig, Peter, at tage saalan paa Vej; Du er dog intet Barn.

Han trak paa Skuldren og begyndte igen at ro.

Fru Rosemilly syntes ikke at se, ikke at fatte, ikke at høre. Hendes lille blonde Hoved gjorde ved hver Bevægelse af Baaden et nydeligt og pludseligt Kast tilbage, der fik hendes fine Haar til at løfte sig fra Tindingen. Men nu skreg gamle Roland: »Hallöj! der kommer *Prins-Albert* og sejler os agterud.« Og alle saa'. Lang og lavtliggende med sine to Skorstene böjede skraat tilbage og sine to gule Hjulkasser, runde som Kinder, kom Southamp-tondamperen sejlen de for fuld Damp, fuld af Passagerer og opslaaede Parasoller. Med sine hurtige og larmende Hjul, der piskede Vandet til Skum, saa' den ud, som den havde Hastværk, som den var et Itbud; og den lodrette Forstavn kløvede Havet i to tynde, gennemsigtige Bølger, der gled hen langsmed Siderne.

Da Skibet var ganske nær ved »Perlen«, tog Roland sin Hat af, begge Damer viftede med deres Lommetørklæder, og et halvt Dusin Parasoller besvarede denne Hilsen med livlige Bevægelser, mens Damperen fjærnede sig,

Maupassant: Peter og Hans.

og lod bag sig nogle langsomme Dønninger paa Havets fredelige og lysende Flade.

Og man saa andre Fartöjer, ligeledes med Røg ovenover, styrende fra alle Horizontens Kanter henimod den korte hvide Stenmole, der slugte dem ét for ét som et gabende Svælg. Og Fiskerbaade og store Sejlere med ranke Master glidende hen over Havet, slæbte frem af ganske smaa Bugsérdampere, nærmede sig alle, mer eller mindre hurtigt, dette graadige Rovdyr, der stundom syntes at have faaet nok og udspyede i det aabne Hav en anden Flaade af Dampskibe, Brigger, Galeaser og Tremastere med indfiltrede Rejsninger. Dampskibene pilede skyndsomt af Sted til højre og til venstre paa Oceanets brede Bug, medens Sejlskibene, saa snart Dampbaadene, der havde bugseret dem, overlod dem til sig selv, de blev ubevægelig liggende, klædende sig fra Stormers til Papegöje i hvidt eller brunt Lærred, der syntes rødt i den nedgaaende Sols Straaler.

Med halv tillukkede Öjne mumlede Fru Roland:

— Ak Gud! hvor Havet dog er smukt!

Med et dybt Suk, som dog ikke havde noget egenlig sørgmodigt ved sig, svarede Fru Rosemilly:

— Ja, men det gör ogsaa megen Ulykke under Tiden.

Roland udbrød:

— Kan I nu se »Normandiet« lige ved Indløbet? Sikken Størrelse, hvad?

Derpaa forklarede han dem Kysten lige for, ovre paa den anden Side Seinemundingen — tredive tusend Alen er denne Munding — sagde han. Han viste dem Viller-ville, Trouville, Houlgate, Luc, Arromanches, Aaen, der kommer fra Caen, og Skærene ud for Calvados, som gör Sejladsen farlig lige til Cherbourg. Derpaa diskuterede han Spørgsmaalet om Seinens Sandbanker, som flytter sig ved hvert Flodskifte og sætter selv Lodserne fra Quillebœuf i Forlegenhed, hvis de ikke passere Indløbet hver Dag. Han fortalte, hvorledes Havre danner Grænsen mellem det øvre og det nedre Normandie. I Nedrenormandiet bestaar Kysten af flade Græsgange, Enge og Marker, der gaar lige ned til Havet. Øvre-normandiets Kyst derimod var stejl, bestaaende af høje og prægtige Brinker af takkede og ud-skaarede Former, der danner en umaadelig hvid Mur lige til Dunkerque og i hver Ind-skæring gemmer en By eller en Havn: Etretat, Fécamp, Saint Valéry, Le Tréport, Dieppe etc.

De to Damer hørte ikke efter men sad hensunket i Velvære, bevæget ved Synet af dette Ocean, der bedækkedes af Sejlere, som for af Sted som Dyr omkring deres Huler. De sad stille, ligesom overvældede af denne vidt-strakte Synskreds af Hav og Luft, bragte til Tavshed af denne fredelige og prægtige Sol-

nedgang. Kun Roland talte ustandselig; han var af dem, som intet bringer ud af Ligevægt. Med deres større Nervøsitet føle Kvinderne under Tiden, uden at forstaa Grunden, at Lyden af overflødig Tale er irriterende som en Plumphed.

Peter og Hans, der var blevet roligere, roede langsomt; og »Perlen« nærmede sig Havnen, ganske lille ved Siden af de store Skibe.

Da den lagde til ved Bolværket, stod Papagris og ventede; han tog Damerne i Haanden for at hjælpe dem op. Derpaa gik de op i Byen. En talrig og rolig Menneskesværm, der havde gaaet sin sædvanlige Aftentur paa Molen, var paa Hjemvejen samtidig med dem.

Fru Roland og Fru Rosemilly gik forrest, fulgt af de tre Mænd. I Parisergade standsede de af og til foran et Modemagasin eller en Guldsmedbutik for at betragte en Hat eller et Smykke; hvorpaa de gik videre efter at have udvekslet deres Meninger. Paa Børspladsen betragtede Roland, som han gjorde hver Dag, Handelsdokken, der laa fuld af Sejlere og fortsattes i andre Dokke, hvori store Skibsskrog laa Side om Side i fire eller fem Rækker. Alle disse utallige Master langs Bolværkerne i en Udstrækning af flere tusend Alen, med deres Ræer, Spir og Tovværk gav denne aabne Plads midt i Byen Udseende af en stor Skov af udgaaede Trær. Over denne bladløse Skov kredsedes Maagerne spejdende om, for, som en Sten der

falder, at styrte ned over alt det Affald, som kastedes i Vandet, og en Skibsdreng, der var i Færd med at fastknytte en Tridse paa Toppen af en Skyskraber, saa ud som han var kravlet op for at søge efter Fuglereder.

— Vil De spise til Middag hos os uden alle Formaliteter, for at vi kan ende Dagen sammen! spurgte Fru Roland Fru Rosemilly.

— Tak, med Fornøjelse; jeg modtager det ogsaa uden alle Formaliteter. Det vilde ikke være morsomt at komme muttersalene hjem i Aften.

Peter, som havde hørt det og som begyndte at føle sig krænkede over den unge Kones Lige-gyldighed, mumlede: »Saa! det kan nok være, hun hager sig fast — Enken.« Han havde i den sidste Tid begyndt at kalde hende »Enken«. Dette Ord, som der i og for sig ikke var noget ondt i, irriterede Hans blot ved Tonen, hvori det blev sagt, som forekom ham nedsættende og saarende.

De tre Herrer mælede ikke et Ord lige til de naaede deres Dør. De boede i et smalt Hus, bestaaende af Stue, første og anden Sal i Belle-Normande Gade. Pigen, en ung nitten-aarig Pige fra Landet, ved Navn Josephine, som de havde fæstet for billig Løn, og som i udpræget Grad besad Bøndernes forbavsede og maabende Ansigtssudtryk, kom og lukkede op og fulgte dernæst bagefter sit Herskab op i Dagligstuen paa første Sal, hvor hun sagde:

— Der har været en Herre tre Gange.

Gamle Roland, der ikke kunde tale til hende uden at snærre og bande, raabte:

— Hvem Fan'en har været her?

Hun lod sig aldrig forbløffe af sin Herres Buldren og svarede:

— En Herre fra Prokuratoren.

— Hvad for en Prokurator?

— Ih! fra Hr. Canu.

— Naa! og hvad sagde den Herre?

— At Hr. Canu selv vilde komme en Gang i Aften.

Lecanu var Rolands Prokurator og Ven og bestyrede hans Pengesager. Naar han havde anmeldt sit Besøg til om Aftenen, maatte det dreje sig om en vigtig og paatrængende Sag; og Familien Rolands fire Medlemmer saa' paa hverandre, foruroligede ved denne Nyhed, saaledes som jævne Folk altid bliver, saa snart der er Tale om Prokurator. Der dukker straks en Mængde Forestillinger op om Kontrakt, Arv, Proces, Ting, som man ønsker, og Ting, som man frygter. Efter nogle Öjeblikkes Stillehed mumlede Faderen:

— Hvad kan det betyde?

Fru Rosemilly gav sig til at le:

— Aa! det er en Arv, det er jeg vis paa. Jeg bringer Lykke.

Men de ventede ikke paa, at nogen skulde dø, som de kunde arve.

Fru Roland, der havde en udmærket Hu-

kommelse for Familieforhold, begyndte straks at gennemgaa al deres Familie baade paa hendes Mands og hendes egen Side, baade i lige nedstigende Linje og Sidelinjerne.

Hun spurgte uden en Gang at have taget sin Hat af.

— Hør Fa'er! (hjemme plejede hun at kalde sin Mand »Fa'er«; undertiden naar der var fremmede til Stede, sagde hun »Roland«) hør Fa'er! kan Du ikke huske, hvem det var, Joseph Lebru giftede sig med anden Gang?

— Jo! det var jo en lille Duménil, Datter af en Papirfabrikant.

— Havde de Børn?

— Det tror jeg, fire eller fem, mindst.

— Nej! saa kan der ikke være Tale om det.

Hun blev helt ivrig efter at søge, hun hagede sig fast ved dette Haab om en Smule Velstand, der faldt ned fra Skyerne til dem. Men Peter, som holdt meget af sin Moder, kendte hendes rige Fantasi og frygtede, hun skulde føle Sorg og Skuffelse, hvis Nyheden var daarlig i Stedet for god, afbrød hende:

— Gör Dig ingen Illusioner, Moder! der er ingen flere rige Onkler fra Amerika. Jeg skulde snarere tro, at det er Hans, som skal have Bryllup.

De blev allesammen overrasket ved denne Tanke, og Hans blev noget stødt, fordi Broderen havde fremsat den i Fru Rosémillys Nærværelse.

— Hvorfor jeg mer end Du? Det kunde

der være delte Meninger om. Du er ældst, og følgelig maatte man først tænke paa Dig. Og for Resten vil jeg slet ikke gifte mig.

Peter lo:

— Saa er Du forelsket, hvad?

— Skal man absolut være forelsket, fordi man siger, at man ikke vil gifte sig endnu? svarede den anden mut.

— Aa »endnu«, — ja det forandrer straks det hele; Du ser Tiden an.

— Kan det glæde Dig at tro det, saa værs'go!

Men gamle Roland, der havde hørt og tænkt efter, fandt med ét den sandsynligste Løsning.

— Aa for Pokker! vi er nogle Fæhoveder, saadan at staa og lægge Hovederne i Blød. Lecanu er jo vores Ven; han véd, at Peter søger et Konsultationslokale og Hans et Sagførerkontor, og han har naturligvis fundet et Lokale til en af jer.

Det var saa simpelt og indlysende, at alle blev enige deri.

— Bordet er dækket! sagde Piger.

Saa gik de hver ind paa sit Værelse for at vaske Hænderne, inden de satte sig til Bords.

Ti Minutter efter sad de og spiste i den lille Spisesal i Stueetagen.

I Begyndelsen blev der ikke talt meget, men efter nogle Öjeblikkes Forløb undrede Roland sig paa ny over denne Prokuratorens Visit.

— Men hvorfor har han ikke skrevet, hvorfor sender han tre Gange sin Fuldmægtig, hvorfor kommer han selv?

Peter fandt det meget naturligt.

— Han skal uden Tvivl have Svar straks; og der er maaske nogle fortrolige Meddelelser, han vil give os, som Folk ikke holder af at give skriftlig.

Men de blev ved at tænke paa Tingen, alle fire en Smule kede af, at de havde indbudt den fremmede Dame, som vilde forstyrre deres Samtale og Beslutninger.

De var lige gaaet op i Dagligstuen, da Prokuratoren blev meldt.

Roland gik ham i Møde.

— God Dag, kære Prokurator.

Fru Rosémilly rejste sig:

— Saa vil jeg tage Afsked, jeg er saa træt.

Man gjorde et svagt Forsøg paa at faa hende til at blive, men hun vilde paa ingen Maade, og hun gik, uden som ellers at blive fulgt ned af de tre Herrer.

Fru Roland vendte sig ivrig og forekommende mod den nys ankomne:

— En Kop Kaffe, Hr. Prokurator?

— Nej tak! jeg har lige rejst mig fra Bordet.

— En Kop Te da?

— Tak! jeg siger ikke nej, men først om lidt. Lad os først tale om Forretninger.

Under den dybe Tavshed, som fulgte paa

disse Ord, hørte man intet uden Stueurets rytmiske Bevægelse, og fra Etagen nedenunder, hvor Pigen, der var for dum selv til at lytte ved Dörene, var i Færd med Opvaskningen, Klirren af Porcellain.

Prokuratoren begyndte:

— Kendte De i Paris en vis Hr. Maréchal, Léon Maréchal?

Hr. og Fru Roland udstødte det samme Forundringsudraab: Jo! det skulde jeg mene!

— Det var en af deres Venner?

— Vor bedste Ven, erklærede Roland, men Pariser paa en Hals; han forlader aldrig Boulevarden. Han er Kontorchef i Finansministeriet. Jeg har ikke set ham siden jeg flyttede fra Hovedstaden. Og efter den Tid har vi ikke skrevet til hinanden. De véd, naar man bor saa langt fra hinanden . . .

Prokuratoren mælte alvorlig:

— Hr. Maréchal er afgaaet ved Døden!

Baade Roland og hans Kone gjorde denne lille Bevægelse af bedrøvet Overraskelse, som — oprigtig eller kunstlet — altid göres ved Efterretningen om et Dødsfald.

Hr. Lecanu fortsatte:

— Min Kollega i Paris har fornylig meddelt mig den vigtigste Bestemmelse i hans Testamente, hvori han indsætter Deres Søn Hans, Hr. Hans Roland, til sin Universalarving.

Bestyrtelsen var saa stor, at ingen fandt Ord.

Fru Roland var den første, der fik fremstammet, idet hun beherskede sin Bevægelse:

— Herregud! stakkels Leon, vor stakkels Ven aa Herregud, Herregud død!

Der kom Taarer i hendes Öjne, disse tavse Kvindetaarer, der vælder som en Sorgens Kilde fra Sjælens Dyb og væder Kinderne som Smertens Tegn, gennemsigtige og klare.

Roland derimod tænkte mindre paa Sorgen over dette Tab end paa de Forhaabninger, der var vakt. Dog vovede han ikke lige straks at spørge om de nærmere Bestemmelser ved Testamentet eller om Formuens Størrelse; og han spurgte for at komme til det interessante Spørgsmaal:

— Hvad døde han af, den stakkels Maréchal?

Hr. Lecanu havde ingen Anelse derom.

— Jeg véd kun, sagde han, at han, da han er død uden at efterlade sig Livsarvinger, testamenterer hele sin Formue, beløbende sig til en Snes Tusend Francs i aarlig Rente af Treprocentsobligationer, til Deres yngste Søn, som han har set blive født og vokse op og hvem han anser for værdig til denne Gave. Hvis Hr. Hans skulde nægte at modtage Arven, vil den gaa til Vaisenhuset.

Gamle Roland kunde allerede nu ikke skjule sin Glæde længer og udbrød:

— Det var Fanden ta'e mig en inderlig smuk Tanke den. Hvis jeg ingen Börn havde

haft, skulde jeg sandelig heller ikke have glemt ham, den ædle Sjæl!

Prokuratoren smilte:

— Det var mig kært, sagde han, selv at bringe Dem Efterretningen. Det er altid en Glæde at bringe Folk en god Nyhed.

Det var slet ikke faldet ham ind, at denne gode Nyhed var en Vens Død, gamle Rolands bedste Ven, Roland, som for Resten selv straks havde glemt, hvad han nylig med Overbevisningens Varme havde anbragt om deres fortrolige Venskab.

Kun Fru Rolands og hendes to Sønners Aasyn beholdt deres sørgmodige Udtryk. Hun græd stadig stille, törrende sine Öjne med Lommetörklædet, som hun pressede mod Munden for at undertrykke sine dybe Suk.

Doktoren mumlede:

— Han var en brav Mand og meget kærlig. Han bad os ofte komme og spise til Middag, min Broder og mig.

Hans, der sad med store, glinsende Öjne, tog med en Bevægelse, han ofte gjorde, sit smukke lyse Skæg og lod det glide lige til Snippen gennem sin höjre Haand som for at gøre det længere og tyndere.

To Gange bevægede han Læberne for og saa at fremføre en passende Sætning, men efter lang Tids Søgen fandt han ikke andet end følgende:

— Ja! han holdt virkelig meget af mig, han kyssede mig altid, naar jeg besøgte ham.

Men Faderens Tanker travede videre, travede rundt om denne Arv, der alt var deres, denne Formue, der bankede paa deres Dør og blot ventede paa et Ord om at de vilde modtage den, for uopholdelig i Morgen den Dag at holde sit Indtog i Huset.

Han spurgte:

— Der er ingen Udsigt til Vanskeligheder? ingen Processer? — — ingen Protester nedlagt?

Hr. Lecanu syntes rolig:

— Nej, min Kollega i Paris fremstiller Sagen som fuldstændig klar. Der mangler kun, at Hr. Hans vil modtage Arven.

— Saa er det jo udmærket . . . og Formuen er sikker?

— Ja den er.

— Og alle Formaliteter er iagttagne?

— Ja!

Pludselig følte den forhenværende Juvelerer en Smule Skamfølelse, en vag, instinktmæssig og forbigaaende Skamfølelse over det Hastværk, han havde med at skaffe sig Oplysninger, og han tog Ordet:

— De forstaar jo nok, at naar jeg saadan lige straks spørger Dem om alle disse Ting, saa er det for at spare min Søn for Ubehageligheder, som han ikke kunde være forberedt paa. Undertiden kan der være Gæld, — en kedelig Historie det jeg véd. Man roder sig ind i et helt Vildnis. Til syvende og sidst er det jo ikke mig, der arver, men jeg tænker fremfor alt paa den lille.

I Familien hed Hans altid »den lille«, uagtet han var meget højere end Peter.

Pludselig var det lige som Fru Roland vaagnede op af en Dröm og hentede frem af sin Erindring en fjærn, næsten forglemt Ting, hun tidligere havde hørt, men i øvrigt ikke var rigtig vis paa, og hun fremstammede:

— Sagde De ikke, at vor stakkels Maréchal havde efterladt sin Formue til vor lille Hans?

— Jo Frue!

Hvorpaa hun blot svarede:

— Det er mig en stor Glæde, thi det beviser, at han holdt af os.

Roland havde rejst sig op.

— Vil De have, kære Prokurator, at min Søn straks underskriver Kvitteringen?

— Nej, nej, Hr. Roland. I Morgen, i Morgen, paa mit Kontor, Klokken to, hvis det passer Dem.

— Jo! det tror jeg nok.

Fru Roland rejste sig ogsaa nu, og idet hun smilte gennem Taarer, gik hun to Skridt hen mod Prokuratoren, lagde Haanden paa Ryggen af hans Lænestol og spurgte, idet hun betragtede ham med en taknemmelig Moders rørende Blik:

— Ønskede De saa den Kop Te, Hr. Lecanu?

— Tusend Tak, Frue, nu skal det være mig en Fornøjelse.

Der blev kaldt paa Pigen, som først bragte

törre Smaakager i dybe Blikdaaser, dette flæue og sprøde engelske Bagværk, som synes bagt for Papegöjenæb og nedpakkes i loddede Metaldaaser for at sendes Verden rundt. Derpaa gik hun hen og tog graa Servietter frem, der var sammenfoldet i Firkanter, disse Te-servietter, som aldrig kommer i Vask i Familier, som har det smaat. En tredje Gang kom hun ind med Sukkerskaalen og Kopperne, hvorpaa hun forsvandt for at varme Vandet.

Saa sad man og ventede. Ingen kunde sige noget; for man havde alt for meget at tænke over, intet at udtale. Kun Fru Roland søgte at fremføre nogle almindelige Sætninger. Hun berettede om Fisketuren og holdt en Lovtale over »Perlen« og Fru Rosémilly.

— Ja, hun er nyskelig, nyskelig! gentog Prokuratoren.

Roland, der stod lænet op ad Kaminens Marmorplade, ligesom det kunde være Vinter og Ilden brændte, med Hænderne i Lommen og bevægende Læberne som for at fløjte, kunde ikke mere holde sig rolig paa Plads, pint af en uimodstaaelig Lyst til at give sin Fryd slappe Tøjler.

De to Brødre sad i to Lænestole af samme Slags, med Benene over Kors paa samme Maade, paa hver sin Side af Bordet. De saa' stivt hen for sig, indtagende de samme Stillinger men med fuldstændig forskelligt Udtryk.

Teen kom endelig. Prokuratoren tog en

Kop, kom Sukker i og drak, efter at have brokket en lille Kage deri, der var altfor haard til at bide over. Saa rejste han sig, trykkede deres Hænder og gik.

— Det er altsaa en Aftale, gentog Roland, i Morgen Klokken to hos Dem.

— Det er en Aftale, ja, i Morgen Kl. 2. Hans havde ikke sagt et Ord.

Efter Prokuratorens Bortgang var der igen en Pavse, hvorpaa gamle Roland gik hen og klaskede sine flade Hænder mod sin yngste Söns to Skuldre, idet han udbrød:

— Naa! Du Lykkens Pamfilius! Du kysser mig ikke!

Hans smilte og kyssede sin Fader, idet han sagde:

— Det forekom mig ikke strængt nødvendigt.

Men den gamle kunde ikke styre sin Glæde længer.

Han marcherede op og ned ad Gulvet, trommede paa Møblerne med sine ubehjælp-somme Fingre, drejede sig rundt paa Hælene og gentog i et Væk:

— Sikket Held! sikket Held! Det kan man kalde Held!

Peter spurgte:

— I kendte altsaa meget til denne her Maréchal i sin Tid?

Faderen svarede:

— Ja! det tror Pokker! han tilbragte hver Aften hos os; Du husker jo ogsaa nok,

at han hentede Dig fra Skole og tit fulgte Dig derhen igen efter Middag. Og den Morgen Hans blev født, saa var det ham, der hentede Lægen! Han havde spist Frokost hos os, da din Moder følte sig utilpas. Vi forstod straks, hvad der var paa Færde, og han løb. I Hastværket tog han min Hat i Stedet for sin egen. Jeg husker det saa godt, fordi vi bagefter lo saadan ad det. Det er saamænd muligt, at han er kommet i Tanker om det Træk i sit Dødsøjeblik; og da han ingen Arvinger havde, har han sagt til sig selv: »Jeg har været behjælpelig med den lilles Fødsel, saa skal han saamænd ogsaa have mine Penge.«

Fru Roland, der sad i en Lænestol, syntes helt optaget af sine Erindringer. Hun mumlede som tænkte hun højt:

— Aa! det var en brav Mand, saa hengiven og saa trofast, en Mand, som man kun sjælden finder i vore Dage.

Hans havde rejst sig op:

— Jeg gaar mig en Vending, sagde han.

Hans Fader undrede sig og vilde holde ham tilbage, for de havde en Del at snakke sammen, lægge Planer og fatte Beslutninger. Men den unge Mand blev ved sit, foregivende, at han havde lovet at træffe nogen. Der var jo ogsaa Tid nok til at snakke sammen, inden man kom i Besiddelse af Arven.

Dermed gik han, thi han ønskede at være alene med sine Tanker. Ogsaa Peter erklærede

nu, at han vilde spasere, og gik nogle Minutter efter sin Broder.

Saa snart Roland var ene med sin Kone, sluttede han hende i sine Arme, kyssede hende ti Gange paa hver Kind og sagde som Svar paa en Bebrejdelse, som hun ofte havde henvendt til ham:

— Kan Du nu se, min Engel, at det vilde ingen Nytte været til, om jeg var blevet længer i Paris og havde slidt for mine Börn, i Stedet for at rejse herved og restituere mit Helbred. — Lykken dumper jo ned til os fra Himlen.

Hun var blevet ganske alvorlig:

— Det kan Du have Ret i for Hans' Vedkommende, sagde hun, men nu Peter?

— Peter! han er jo Doktor, han tjener jo nok . . . Penge. Og saa kan hans Broder gøre noget for ham.

— Nej! det vil han ikke tage imod. Og desuden er den Arv Hans', og ingen andens. Paa den Maade har Peter ikke nær saa gode Udsigter.

Den Gamle svarede med en forbløffet Mine:

— Saa kan vi jo betænke ham lidt rigeligere i Testamentet.

— Nej! det er heller ikke retfærdigt.

— Nej, hør! nu skal Du have Tak! Hvad vil Du have, jeg skal gøre? Du skal nu altid se saa sort paa alting. Du spolerer mig rent Fornøjelsen. Nu gaar jeg i Seng.

Godnat! Det er lige meget et Held! et voldsomt Held!

Dermed gik han, henrykt trods alt, og uden at ofre et beklagende Ord paa den i sin Død saa ædelmodige Ven.

Fru Roland gav sig til at grunde foran Lampen, hvis Væge forkulledes mere og mere.

II.

Saa snart Peter var kommet udenfor, styrede han sine Skridt mod Parisergade, Havres Hovedgade, der strakte sig oplyst, larmende og med broget Liv. Den noget kølige Luft fra Havet strøg kærtegnende henad hans Ansigt, og han gik langsomt med Stokken under Armen og Hænderne bag paa Ryggen.

Han følte sig utilpas, nedslaaet og mismodig, som om han havde modtaget en daarlig Nyhed. Der var ikke noget bestemt, som gjorde ham bedrøvet, og han vilde ikke paa staaende Fod have kunnet sige, hvorfra denne Nedtrykthed i Sindet og denne Slaphed i Lemmerne skrev sig. Det gjorde ondt et Sted, men han vidste ikke hvor; der var i ham et lille Punkt, som smærtede, en næsten umærkelig Ömhed af den Slags, som man ikke véd hvor sidder, men som generer, trætter, gör mismodig og irriterer, en ukendt og dump Ulyst, — et Sorgens Frøkorn.

Da han kom ud paa Torvet, hvor Teatret ligger, følte han sig tiltrukket af Lyset fra

Kafé Tortonis Vinduer og han gik langsomt hen mod den oplyste Façade; men lige som han skulde til at gaa indenfor, faldt det ham ind, at han her vilde træffe Venner og Bekendte, Folk, som han maatte snakke med; han blev overfaldet af en pludselig Uvilje mod dette Kaffe- og Kognak-Kammeratskab. Og han vendte om og gik atter ned ad Hovedgaden, som førte ham ned til Havnen.

Han spurgte sig selv: »Hvor skal jeg dog gaa hen?« søgende et Sted, han kunde finde Behag i, og som passede til hans Sindstilstand. Men han fandt ikke noget, thi han blev irriteret over at være ene, og det havde ikke været hans Hensigt at møde nogen.

Da han kom ned til den store Kaj, tøvede han endnu en Gang og drejede derpaa om ad Molen til. Han havde valgt Ensomheden.

Da han stødte mod en Bænk paa Bølgebryderen, satte han sig, allerede træt af at gaa og ked af sin Spaseretur, inden den var begyndt.

Han spurgte sig selv: »Hvad fejler jeg dog i Aften?« Og han gav sig til at søge efter i sin Erindring, hvad der kunde være gaaet ham imod, lige som man udspørger en syg for at finde Aarsagen til hans Feber.

Han var paa samme Tid et hidsigt og reflekteret Gemyt, han lod sig let rive hen, men bagefter vendte han sig kritisk mod sig selv, dadlende eller rosende sine Udbrud. Men til syvende og sidst var den første Natur altid

den stærkeste, og hans lidenskabelige Jeg beherskede altid hans tænkende Jeg.

Han spekulerede nu altsaa paa, hvorfra denne Slappelse skrev sig, denne Trang til Bevægelse uden at have Lyst til noget bestemt, denne Attraa efter at møde nogen, som han kunde være uenig med, og samtidig denne Lede for de Mennesker, han kunde træffe, og for hvad de kunde falde paa at sige til ham.

Og han stillede sig selv det Spørgsmaal: »Skulde det være Hans' Arv?»

Ja! det var troligt nok! Da Prokuratoren havde meldt denne Nyhed, havde han følt sit Hjærte banke temmelig stærkt. Man er jo ikke altid Herre over sig selv, og man kan gribes af uvilkaarlige og haardnakkede Følelser, som man forgæves kæmper imod.

Han gav sig til at granske dybt over det psykologiske Problem, hvorledes det gaar til, at Indtrykket af en Begivenhed paa vor instinktmæssige Natur kan vække en Ström af smertelige eller glade Tanker og Fornemmelser, som staar i fuldstændig Modstrid med dem, som vor tænkende Natur, der ved Fornuftens Udvikling er kommet til at staa overlegen overfor sig selv, ønsker at fremkalde og anser for gode og sunde.

Han søgte at sætte sig ind i Sindstilstanden hos en Mand, der arver en stor Formue og som nu, takket være den, skal nyde mange Glæder, som han længe har attraaet, men ikke

kunnet opnaa for sin havesyge Fader, som han dog har holdt af og savner.

Han rejste sig og gav sig til at spasere ud paa Brohovedet. Han følte sig lettere til Mode og tilfreds nu, da han havde forstaaet sig selv, overrumplet sig selv og afsløret sit andet Jeg.

--- Jeg er altsaa skinsyg paa Hans, tænkte han. Det er ikke overdrevent nobelt, er det! Men nu er jeg overbevist om det, for den første Tanke, som faldt mig ind, var hans Giftermaal med Fru Rosémilly. Og jeg kan dog ikke lide den lille vigtige Gaas, hun er som skabt til at betage én Appetiten for sund Fornuft og Omtanke. Det er altsaa Skinsyge uden Grund, selve Skinsygens egenlige Væsen, den Skinsyge som er fordi den er! Her maa man være paa sin Post.

Han havde naaet Signalstangen, der angiver Vandstanden i Havnen, og han tændte en Fyrstik for at læse Fortegnelsen over Skibene, man havde signaliseret i rum Sø, og som skulde sejle ind med næste Flod. Der ventedes Dampere fra Brasilien, la Plata, Chile og Japan, to danske Brigger, en norsk Skonnert og en tyrkisk Damper, hvilket forundrede Peter lige saa meget, som hvis han havde læst: »sweitsisk Damper; og han saa' som i en Slags underlig Dröm et stort Skib, fuldt af Folk med Turban, som klavrede op i Takkelagen med vide Bukser.

— Hvor jeg staar og tosser i det, tænkte han; Tyrkerne er jo en Sønation.

Efter endnu at have gjort nogle Skridt, standsede han for at betragte Reden. Til højre for ham, ovenfor Saint-Adresse kastede de to elektriske Fyrtaarne paa Kap la Hève, lig to kæmpemæssige Tvilling-Cykloper, deres lange og mægtige Blikke ud over Havet. Udstraalede fra to Brændpunkter ved Siden af hinanden gled de to parallelle Straaler, lig to Kometers kæmpemæssige Haler, fra Toppen af Kysten hen til Synskredsens Baggrund i en ubrudt og uendelig lang skraa Linje. Henne paa de to Stændæmninger angav to andre Blus, Börn af disse Kolosser, Indløbet til Havre; og hist henne paa den anden Side af Seine, saas endnu flere, mange flere, faste eller Blinkfyr, blussende op eller gaaende ud, aabnende og lukkende sig ligesom Öjne, Havnenes Öjne, i gule, røde og grønne Farver, vogtende det mørke sejlbedækkede Hav, den gæstfri Jords levende Öjne, som blot ved deres Öjelaages uforanderlige og regelmæssige mekaniske Bevægelse udtrykte disse Ord: »Her er jeg. Jeg er Trouville, jeg er Honfleur, jeg er Pont-Audemer-Floden.« Og beherskende alle de andre, svævende i Luften saa höjt, at man saa langt borte fra tog det for en Stjerne, viste Etouilles Fyrtaarn Vejen til Rouen, tværs over Sandbankerne i den store Flods Munding.

Og ude paa det dybe, det grænseløse Hav, der laa mere mørk end Himlen, troede man her og der at sé Stjærner. De sitrede i den

natlige Taage, ganske smaa, nære og fjærne, i hvide, grønne eller røde Farver ogsaa de. Næsten allesammen var de uden Bevægelse, men enkelte syntes dog at røre sig; det var Blussene paa Skibene, som laa til Ankers og ventede paa Højvandet, eller fra ankommende Skibe, som søgte Ankerplads.

Netop i dette Öjeblik stod Maanen op bag ved Byen; og den havde Udseende af et kæmpestort himmelsk Fyrtaarn, tændt paa Firmamentet for at lede de rigtige Stjærners uendelige Flaade.

Peter mumlede næsten höjt: »Se der! og saa gör vi os Livet surt for de Par Skilling.«

Pludselig, ganske nær ved ham, gled en Skygge, en stor fantastisk Skygge, henover det store, sorte Mellemrum, som aabnede sig mellem de to Stendæmninger. Hældende sig over Granitbrystværnet, saa' han en hjemvendende Fiskerbaad, som uden Lyd af Stemmer, Bølgeskvulp eller Aarer sagte førtes frem af sit høje brune Sejl, der var udspilet for Kulingen fra Havet.

Han tænkte: »Hvis man kunde tilbringe sit Liv dernede, hvor man da vilde være rolig, maaske!« Han gjorde endnu et Par Skridt, men fik saa Öje paa en Mand, der sad yderst ude paa Molen.

En Drömmer, en forelsket, en Tænker, en lykkelig eller en ulykkelig? Hvem var det? Han nærmede sig nysgærrig for at se denne ensomme Mands Ansigt, og han genkendte sin Broder.

— Hvad, er det Dig, Hans?

— Hvad, Peter . . . hvor kommer Du her?

— Jeg trækker frisk Luft. Og Du?

Hans gav sig til at le:

— Jeg trækker ogsaa frisk Luft.

Peter satte sig ned ved Siden af sin Broder.

— Hvad! det er nederdrægtig smukt?

— Ja vist saa!

Paa Tonefaldet kunde han høre, at Hans ikke havde set paa noget. Han fortsatte:

— Naar jeg kommer her, saa faar jeg saadan vilde Lyster til at rejse og tage afsted med alle disse Skibe, mod Nord eller mod Syd. Tænk paa, at disse smaa Blus der ude kommer fra alle Verdens Kanter, fra Lande med yppige Blomster og smukke — hvide eller brune Pige-börn, fra Lande, hvor der er Kolibrier, Elefanter, Løver, Negerkonger, fra alle de Lande, som er Feeventyr for os, der ikke mere tro paa hverken den bestövlede Kat eller Torne-rose. Det kunde være voldsomt rask at kunne invitere sig selv paa en Tur derhen, men Penge skulde der til, mange . . .

Han tav brat, thi han kom til at tænke paa, at nu havde hans Broder Penge og nu kunde han, befriet for enhver Bekymring, befriet for det daglige Slid, fri og frank, glad og lykkelig drage hen, hvor han lystede, til de lyslokkede nordiske Piger eller de mørkhaarede Havaneserinder.

Saa gennemfo'r ham en af disse ufrivillige

Tanker, der hyppig kom over ham, saa bratte og pludselige, at han hverken kunde forudse dem eller gribe dem i Flugten eller ændre dem, — Tanker, som syntes ham at komme fra et andet, selvraadigt og voldsomt Jeg i ham: »Jo Pyt! han er altfor dum, han gifter sig med den lille Fru Rosémilly.«

Han havde rejst sig op.

— Bliv Du nu siddende og dröm om Fremtiden; jeg trænger nu til at gaa.

Han trykkede sin Broders Haand og fortsatte i en meget hjærtelig Tone:

— Naa! lille Hans, saa er Du altsaa rig! Jeg er rigtig glad over at have mødt Dig ganske alene i Aften, for at jeg kan sige Dig, hvor det glæder mig, hvor meget jeg lykønsker Dig, og hvor meget jeg holder af Dig.

Meget rørt fremstammede Hans, blid og kærlig som han var af Naturen:

— Tak . . . tak . . . det er könt af Dig, Peter, tak!

Og Peter vendte sig om og gik bort med sine langsomme Skridt, med Stokken under Armen og Hænderne bag paa Ryggen.

Saasnart han igen var kommet ind i Byen, spurgte han atter sig selv, hvad han skulde tage sig for, misfornöjet med sin afkortede Spaseretur, og over, at Broderens Nærværelse havde hindret ham i at opholde sig ved Havet.

Han fik en lys Idé: »Jeg gaar hen og

drikker en Likør hos gamle Marowsko;» hvorpaa han gik hen mod Ingouville-Kvarteret.

Han havde lært gamle Marowsko at kende paa Hospitalerne i Paris. Det var en gammel Polak, efter hvad man sagde politisk Flygtning, som havde haft skrækkelige Historier derovre, men som nu var kommet til Frankrig for efter at have taget Eksamen her at udøve sin Haandtering som Apoteker. Man kendte intet til hans tidligere Liv; derfor havde der været Historier om ham i Omløb blandt de studerende og senere blandt Naboerne. Dette hans Ry for at være en frygtelig Konspirator, Nihilist, Kongemorder og Patriot, der var rede til alt, og som kun havde undsluppet Døden ved et Mirakel, havde bedaaret Peter Rolands livlige og overspændte Fantasi; og han var blevet Ven af den gamle Polak uden for Resten nogensinde at have faaet ham til at aflægge Tilstaaelse om hans tidligere Liv. Det var ogsaa den unge Læges Skyld, at den gamle havde nedsat sig i Havre, thi han gjorde Regning paa, at den nybagte Doktor kunde skaffe ham en artig Hoben Kunder.

Foreløbig førte han en tarvelig Tilværelse i sit beskedne Apotek, hvorfra han solgte Medicin til Smaafolk og Arbejdere i Nabolaget.

Peter gik tit hen efter Middag og slog en Passiar af med ham en Times Tid, thi han yndede Marowskos rolige Ansigt og sparsomme

Konversation, hvis lange Pavser han ansaa' som Tegn paa Dybsindighed.

Et enkelt Gasblus brændte over Disken, der stod fuld af Smaaflasker. Af Sparsommelighedshensyn blev der aldrig tændt i Vinduet. Paa en Stol bag ved Disken, med Benene overkors og Hagen faldet ned paa Brystet, sad i dyb Sövn en gammel skaldet Mand, hvis store krogede Næse, der gik i Flugt med den sin naturlige Prydelse berøvede Pande, gav ham Udseende af en melankolsk Pappegöje.

Ved Lyden af Dörklokken vaagnede han og rejste sig op. Da han havde set, hvem det var, gik han Doktoren i Møde med fremstrakte Hænder.

Hans af Syre- og Sirupsplamaser tigerplettede sorte Frakke, der var altfor stor til hans magre, lille Krop, saa' ud som en gammel Præstekjole, og Manden talte med stærk polsk Akcent, som gav hans pibende Stemme noget vist barnligt, og med den Læspen og Betoning, der findes hos smaa Börn, der begynder at tale.

Peter satte sig, og Marowsko spurgte:

— Hvad nyt, kære Doktor?

— Ikke noget. Man hører aldrig andet end det samme alle Vegne.

— De ser ikke livlig ud i Aften.

— Det gör jeg sjælden.

— Naa, naa! det maa man ryste af sig. Skal det være en Likör?

— Ja nok!

— Saa skal De smage en ny Sammensætning. Nu har jeg i to Maaneder søgt at lave en Ekstrakt paa Ribs, som man lige til nu kun har lavet Saft af . . . og ser De! nu har jeg fundet . . . nu har jeg fundet en god Likør, en særdeles god Likør.

Og henrykt gik han hen og aabnede en Skuffe, fremtog en Flaske og bragte den. Alt, hvad han foretog sig, skete med korte, aldrig helt fuldførte Gestus, Armen var al Tid böjet og Knæene al Tid krumme — han gjorde overhovedet ikke en Bevægelse helt eller fuldt ud. Hans Tanker syntes at ligne hans Handlinger. Han antydede dem, skitserede dem, indskød dem, men han udtrykte dem aldrig klart.

Hans væsentligste Sysselsættelse her i Livet syntes for Resten at være Tilberedningen af Saft og Likør. »Med en god Saft eller en god Likør gör man sin Lykke«, sagde han tit.

Han havde opfundet søde Præparater i hundredevis, uden at det lykkedes ham at faa en eneste til at slaa an. Peter forsikrede, at Marowsko mindede ham om Marat.

To smaa Glas blev hentet i Bagværelset og sat paa Bordet, hvor Medikamenterne stod, hvorpaa de to Mænd hævede Likøren op mod Gassen for at undersøge Farven.

— Det er ligesom en Rubin! sagde Peter.

— Ja! ikke sandt?

Polakkens gamle Pappegöjeansigt syntes henrykt.

Doktoren tog en Mundfuld, smagte længe og tænkte sig om, tog igen en Mundfuld, tænkte sig atter om og sagde:

— Meget god, meget god og særdeles ny i Smagen; det er jo et Fund, Kære!

— Synes De virkelig! det glæder mig!

Saa bad Marowsko om Raad angaaende, hvad han skulde døbe den ny Likør; han vilde kalde den »Ribs-Essens« eller »Fin Ribs-Likør« eller lignende.

Peter syntes ikke om noget af disse Navne.

Den gamle fik en Idé:

— Hvad De sagde för er særdeles godt, særdeles godt: Rubin-Likør.

Doktoren bestred endnu, at dette Navn var godt, skönt han selv havde fundet det, og han tilraadede ganske simpelt »Ribs-Likør«, som Marowsko erklærede for aldeles brillant.

Saa tav de stille og forblev saaledes nogle Minutter, uden at mæle et Ord, under det enlige Gasblus.

Men saa sagde Peter næsten mod sin Vilje:

— Der er hændet os noget mærkeligt i Aften. En af Faders Venner er død og har efterladt sin Formue til min Broder.

Apotekeren syntes ikke straks at forstaa, men efter at have tænkt sig om, var det hans Haab, at Doktoren arvede Halvparten. Da Sagen var blevet forklaret, syntes han overrasket,

fortrædiget; og for at udtrykke sin Misfornøjelse over at se sin unge Ven tilsidesat, gentog han flere Gange:

— Det vil ikke tage sig godt ud.

Peter, som atter følte den tidligere Slaphed, vilde have at vide, hvad Marowsko mente med disse Ord. — Hvorfor skulde det ikke tage sig godt ud? Hvorfor skulde det tage sig daarligt ud, at hans Broder arvede Penge efter en Ven af Familien?

Men den forsigtige gamle forklarede sig ikke yderligere.

— I saaadant Tilfælde efterlader man to Brødre lige meget, jeg siger Dem, det vil ikke tage sig godt ud.

Saa tabte Doktoren Taalmodigheden og gik sin Vej, hjem og i Seng.

I nogen Tid hørte han Hans gaa stille op og ned i Værelset ved Siden af, men saa faldt han i Søvn efter at have drukket to Glas Vand.

III.

Doktoren vaagnede næste Morgen med det faste Forsæt at skabe sig en Formue.

Han havde allerede flere Gange taget denne Bestemmelse uden at kunne forfølge den i Realiteten. Ved Begyndelsen af hvert af hans Forsøg paa en ny Karriere, ansporede Haabet om hurtig erhvervet Rigdom hans Bestræbelser og hans Selvtillid lige til den første Hindring,

det förste Uheld fik ham til at slaa ind paa noget nyt.

Han laa boret ned i sin Seng mellem de varme Sengklæder og spekulerede. Hvor mange Læger var ikke i kort Tid blevne Millionærer! Der behøvedes kan et Minimum af Dygtighed, thi under sine Studeringer havde han haft Lejlighed til at værdsætte de berömteste Professorer, og de var efter hans Mening nogle rigtige Æsler. Han var sikkert mindst lige saa dygtig som de, om ikke mere. Hvis det ved et eller andet Middel kunde lykkes ham at faa Tag i Havres elegante og rige Klientel, kunde han med Lethed tjene sine Hundrede Tusend Francs om Aaret. Og han gjorde nöjagtig Overslag over, hvad han sikkert kunde göre Regning paa. Om Morgenens, naar han gik ud, vilde han gaa i Sygebesög. Lavt regnet vilde han gennemsnitlig kunne göre ti om Dagen à tyve Francs, hvilket vilde indbringe ham i det mindste to og halvfjersinstyve Tusend Francs om Aaret, ja endog fem og halvfjersinstyve Tusend Francs, thi Tallet ti Patienter var sikkert for lavt anslaaet. Efter Klokken tolv vilde han i Konsultation kunne modtage gennemsnitlig ti andre Patienter à ti Francs, Summa seks og tredive Tusend Francs. Det var altsaa Hundred og tyve Tusend Francs med et rundt Tal. De gamle Kunder og hans bekendte, som han vilde gaa til for ti Francs og modtage i Besög for fem Francs, vilde maaske faa Totalsummen til at synke

ubetydelig, men dette vilde opvejes ved Konsultationer med andre Læger og ved alle de smaa Biindtægter, hans Stilling førte med sig.

Intet var lettere end at naa saa vidt ved behændig Reklame og smaa Notitser i »Figaro«, som antydede, at Hovedstadens medicinske Verden havde sine Blikke henvendt paa ham, interesserede sig for de overraskende Kure, som den unge, beskedne Videnskabsmand i Havre foretog. Og han vilde blive mere rig end sin Broder, mere rig og mere berömt og mere tilfreds med sig selv, thi han vilde kun have sig selv at takke for sin Formue; han vilde ogsaa vise sig gavmild mod sine gamle Forældre, der med Rette vilde være stolte af det Ry, som gik af ham. Han vilde ikke gifte sig for ikke at belæmre sin Eksistens ved at binde sig til en enkelt, der kun kunde genere, men han vilde tage sig Elskerinder blandt de smukkeste af sine kvindelige Patienter.

Han følte sig saa sikker paa sin Fremtidslykke, at han sprang ud af Sengen som for paa Stedet at gribe den, og han klædte sig paa for at gaa ud at søge en passende Lejlighed i Byen.

Mens han nu strejfede rundt i Gaderne, kom han til at tænke paa, hvor ubetydelige de Aarsager ere, som bestemme vore Handlinger. I tre Uger havde han kunnet, ja burdet tage denne Beslutning, der nu saa pludselig var op-

staaet i ham, uden Tvivl som en Følge af hans Broders Arv.

Han stod stille foran Dörene, hvor Plakater angav, at en smuk Lejlighed eller en elegant Lejlighed var til Leje, medens Angivelserne uden Adjektiver bestandig lod ham fuld af Ringeagt. Saa saa' han paa Lejligheden med en vigtig Mine, maalte efter, hvor höjt der var til Loftet, tegnede i sin Notebog et Rids af Beboelsesværelserne, Korridorerne, Ind- og Udgangene, fortalte at han var Læge og havde stor Praksis. Trappegangen maatte være bred og vel holdt, i øvrigt kunde han ikke bo höjere end første Sal.

Efter at have noteret syv eller otte Adresser og nedkradset et Par Hundrede Oplysninger, gik han hjem for at spise Frokost, et Kvarter forsinket.

Allerede i Forstuen horte han Klirren af Tallerkener. De var altsaa gaaet til Bords uden ham. Det var da underligt. Man var aldrig saa præcis der i Huset. Han blev gnaven og misfornöjet, thi han var let stødt. Saa snart han var kommet ind, sagde Roland til ham:

— Naa! Peter, nu maa Du s'gu skynde Dig! Du véd, at Kl. 2 skal vi være hos Prokuratoren. Det er ikke en Dag at dronte paa.

Doktoren satte sig uden at svare, efter først at have kysset sin Moder og trykket sin Faders og sin Broders Haand; hvorpaa han tog

i det dybe Fad midt paa Bordet den Kotelet, der var gemt til ham. Den var kold og tör. Det maatte være den daarligste, der var levnet. Han syntes nok, at man kunde have sat den i Ovnen, til han kom hjem, og ikke saadan gaa hen og tabe Hovedet, saa de rent glemte, at de havde en Sön til, oven i Købet den ældste. Samtalen, der var gaaet istaa ved hans Indtræden, begyndte igen, hvor den havde sluppet:

— Var det mig, sagde Fru Roland til Hans, saa vilde jeg paa Stedet gøre saadan: jeg vilde leje mig en elegant Løjlighed, som kunde falde i Öjnene, jeg vilde vise mig blandt Folk, jeg vilde ride og jeg vilde vælge en eller to interessante Sager at føre, som jeg kunde vække Opsigt med for Retten. Jeg vilde være Sagfører af Lyst, ikke for Levebrødets Skyld, og have rigtig meget at bestille. Nu er Du jo Gud ske Lov fri for Bekymringer, og naar Du vælger en Bestilling, saa er det jo egentlig kun for ikke at spille Frugten af dine Studier, og fordi en Mand altid bör bestille noget.

Gamle Roland, som var ved at skrælle en Pære, erklærede:

— Jeg vilde ved Gud i dit Sted købe et smukt Fartøj, en Kutter af Model som Lodsernes. Jeg vilde sejle lige til Senegal med den, vilde jeg.

Ogsaa Peter gav sit Besyv med. Alt i alt var det ikke Formuen, som udgjorde et Menneskes moralske og intellektuelle Værd. De

svage bidrog den kun til at bringe i Fordærv, mens den var en mægtig Løftestang i de stærkes Hænder. Af dem var der for Resten ikke mange. Hvis Hans virkelig duede noget, saa kunde han vise det nu, da han var befriet for Bekymringer. Men han maatte arbejde hundrede Gange mere end under alle andre Omstændigheder. Det drejede sig ikke om at plædere for eller imod Enken og den faderløse og putte saa og saa mange Dalere i Lommen for hver Sag, som blev vundet eller tabt, men om at blive en fremragende Retslærd, et juridisk Lys.

Og han tilføjede som Konklusion:

— Hvis jeg havde Penge, saa vilde jeg dissekere Kadavere for dem.

Gamle Roland trak paa Skuldrene:

— Tralala! det fornuftigste her i Livet er at ta' den med Ro. Vi er slet ikke Arbejdsdyr men Mennesker. Naar man er født fattig, saa er man nødt til at arbejde; godt! naar det ikke kan være andet, saa arbejder man; men naar man har sit gode Udkomme, saa skulde Fan'en være saa fjolret at gøre sig Livet surt.

Peter svarede med Værdighed:

— Vore Tilbøjeligheder er ikke de samme! Det eneste, jeg respekterer i Verden, er Kundskaber og Forstand, alt andet giver jeg ikke en sur Sild for.

Fru Roland bestræbte sig altid for at mildne de uophørlige Sammenstød mellem Fader

og Sön; hun ledte derfor Samtalen hen paa noget andet og gav sig til at fortælle om et Drab, som var blevet begaaet Ugen i Forvejen, i Bolbec-Nointot. Gemytterne blev straks optagne af de Omstændigheder, hvorunder Misgærningen blev begaaet, tiltrukne af den pirrende Gru og Hemmelighedsfuldhed ved Forbrydelser, som selv om de er raa, skammelige og modbydelige, udøve en besynderlig og almindelig Fortryllelse over den menneskelige Nysgærrighed.

Af og til saa' Roland imidlertid paa sit Uhr:

— Saa! sagde han, nu maa vi begive os paa Vej.

Peter haanlo:

— Klokken er endnu ikke ét. Véd I hvad, I havde saamænd ikke haft nødig at lade mig faa kold Mad.

— Gaar Du med til Prokuratoren? spurgte hans Moder.

Han svarede tört:

— Jeg? nej, hvorfor skulde jeg det? Min Nærværelse er ganske overflødig.

Hans forblev tavs, som om det hele slet ikke kom ham ved. Da Talen var om Drabet i Bolbec, havde han som Jurist fremsat nogle Tanker og udviklet nogle Betragtninger om Forbrydere og Forbrydelser i Almindelighed. Nu tav han igen stille, men hans straalende Blik, hans Kinders livlige Rødme, ja selv

hans lyst glinsende Skæg syntes at forkynde hans Lykke.

Da Peter efter sin Families Bortgang atter befandt sig alene, genoptog han sine Efterforskninger fra om Morgenens af ledige Lejligheder. Efter i to, tre Timer at have travet op og ned ad Trapper, opdagede han endelig paa Frants den förstes Boulevard noget, der tiltalte ham: en rummelig Entresol med to Indgange fra forskellige Gader, to Dagligværelser, en lang Sal med Glasloft, hvor Patienterne, naar de ventede paa deres Tur, kunde spadserere mellem Blomster, og en yndig rund Spisestue med Udsigt ud over Havet.

Da han vilde til at slaa til, gjorde Prisen — tre tusend Francs — ham betænkelig, thi han skulde betale Lejen for det förste Fjerdingaar forud, og han havde intet, ikke en Hvid at begynde med.

Den lille Formue, som hans Fader havde samlet, beløb sig næppe til otte tusend Francs om Aaret, og Peter gjorde sig selv den Bebrejdelse, at han tit havde sat sine Forældre i Forlegenhed ved sin Sendrægtighed i Valget af en Levevej, sine altid opgivne Forsøg og sin stadige Forandring af Studium. Han gik derfor sin Vej med Løfte om at give endeligt Svar inden to Dage; og han fik den Idé at bede Broderen om Penge til det förste Fjerdingaar, ja maaske Halvaar, altsaa femten tusend Francs, saa snart Hans havde modtaget sin Arv.

»Det skal blot være et Laan paa et Par Maaneder,« tænkte han. »Jeg kan maaske allerede betale ham det tilbage, inden Aaret er omme. Det er jo i øvrigt ganske rimeligt, og han vil være glad over at gøre det for mig.«

Da Klokken ikke var mer end fire, og han ikke havde noget — ikke noget som helst at tage sig for, gik han hen og satte sig paa en Bænk i det offentlige Anlæg; hvor han i lang Tid blev siddende uden tydelige Forestillinger, med Blikket fæstet paa Jorden, overvældet af en Træthedsfølelse, som grænsede til Sjæleangst.

Og hele den forudgangne Tid, fra hans Tilbagekomst til Fædrenehjemmet, havde han dog levet paa samme Maade, men aldrig havde han lidt saa grusomt under sit Livs Tomhed og under sin Energiløshed. Hvordan havde han dog tilbragt sin Tid fra Sol gik op til Sol gik ned?

Han havde drevet om paa Molen, naar det var Flodtid, drevet om paa Gader og Stræder, drevet om paa Kaféer, drevet om til Marowsko, drevet om overalt. Og nu paa en Gang blev dette Liv, som han til nu havde fundet sig i, ham forhadet og utaaleligt. Hvis han havde haft nogle Penge, vilde han have lejet en Vogn og kørt en lang Tur ud paa Landet, langs med Bondegårdenes Grøfter, hvorover Bøg og Elm skyggede; men han maatte se paa Skillingen, blot han skulde have et Glas Øl eller et Frimærke, og slige Griller kunde han ikke tillade

sig. Det faldt ham pludselig ind, hvor haardt det er med tredive Aar paa Bagen at være reduceret til rødmende at bede sin Moder om et Guldstykke en Gang imellem; og han mumlede, idet han kradsede med Stokken i Jorden:

-- Død og Pine! hvis jeg havde Penge!

Og atter slog Tanken om Broderens Arv ned i ham, som et Hvepsestik; men han jog den bort med Utaalmodighed, han vilde ikke lade sig glide ned ad dette Skinsygens Skraaplan.

Rundt om ham legede Börn i Støvet paa Vejen. De havde langt, lyst Haar og lavede med stor Alvor og spændt Opmærksomhed smaa Bjerge af Sand, som de saa væltede om igen med et Spark.

Peter havde en af disse mørke Dage, hvor man eftersøger hver Krog af sin Sjæl, ryster den i alle dens Folder.

»Vor Gærning er ligesom disse Smaafyres Arbejder«, tænkte han. Og han spurgte sig selv, om det ikke var det fornuftigste her i Livet endnu at sætte to, tre Stykker af disse unyttige Væsener i Verden og i Glæde og Forventning se dem vokse op. Og Længselen efter at blive gift strejfede hans Tanke. Man er ikke saa fortabt, naar man ikke er ene mere. Man mærker i det mindste et Væsen ved sin Side i Mismodets og Tvivlens Timer, det er allerede noget at sige »Du« til en Kvinde, naar man lider.

Han gav sig til at tænke paa Kvinderne.

Han kendte meget lidt til dem, eftersom han i sin Studentertid kun havde haft nogle ganske flygtige Forbindelser, der blev brudt, naar Maanedspengene var sluppet op, og fornyet eller erstattet med andre i den næste Maaned. Og dog maatte der være Kvinder, som var søde og gode, og som kunde være én til Trøst. Havde hans Moder ikke været Forstanden og Ynden i hans Faders Hus? Hvor han dog længtes efter at lære at kende en Kvinde, en sand Kvinde!

Han rejste sig med ét med den Beslutning at aflægge Fru Rosémilly en lille Visit.

Men han satte sig brat ned igen. Hun behagede ham ikke, og hvorfor? Hendes Tænkemaade var altfor ordinær og lige ud af Landevejen; og syntes det oven i Købet ikke, at hun foretrak Hans? Uden at tilstaa det for sig selv rent ud, havde denne hendes Forkærlighed for Hans megen Andel i hans Ringeagt for den unge Enkes Intelligens, thi uagtet han holdt af sin Broder, kunde han ikke lade være med at anse ham for temmelig middelmaadig begavet og tro sig selv overlegen.

Det var imidlertid ikke hans Mening at blive dér lige til det blev Nat; og ligesom den foregaaende Aften, spurgte han ængstelig sig selv: »Hvad skal jeg gøre?»

Han følte i dette Öjeblik en sjælelig Trang til at smelte hen i Vemod, til at blive taget i Favn og trøstet. Trøstet for hvad? Han vilde

ikke kunne sige det, men han havde en af disse Svaghedens og Træthedens Timer, hvor en Kvindes Nærværelse, en Kvindes Kærtegn, det at tage en Haand i sin, det at strejfe en Kjole, det at føle to milde, brune eller blaa Öjne fæstede paa sig, synes at være det eneste, som kan bringe Lindring for vor Sjæl.

Og han kom i Tanker om en lille Opvartningspige, som han en Aften havde fulgt hjem og siden besøgt fra Tid til anden.

Han rejste sig derfor igen for at gaa hen at drikke et Glas Øl med denne Pige. Hvad vilde han sige til hende? Hvad vilde hun sige til ham? Ingen Ting, naturligvis. Naa! hvad saa? han vilde dog holde hendes Haand i sin nogle Sekunder! Hun lod til at synes om ham. Hvorfor gik han da ikke oftere til hende?

Han fandt hende sovende paa en Stol i den næsten tomme Ølhalle. Der sad tre drikkende Mænd og røg deres Piber med Albuerne paa de Egetræsborde; Kasserersken læste i en Roman, medens Værten i Skjorteærmer var faldet helt i Sövn paa Bænken.

Saa snart Pigen havde set ham, rejste hun sig med Liv og gik hen mod ham:

— Goddag! hvordan har De det?

— Jo Tak! og Du?

— Jeg har det meget godt. De er en sjælden Gæst?

— Ja, jeg har ikke megen Tid tilovers. Du véd, jeg er Læge.

— Saa? det har De ikke fortalt mig. Bare jeg havde vidst det; jeg har været daarlig hele forrige Uge, saa vilde jeg have konsuleret Dem. Hvad ønsker De?

— En Øl, og Du?

— Tak! ogsaa en Øl; det er jo Dig, som gi'er.

Fra nu blev hun ved at dutte ham, som om denne Indbydelse til at drikke havde indeholdt den tavse Tilladelse dertil. Saa sad de lige overfor hinanden og passiarede. Fra Tid til anden tog hun hans Haand med den ligefremme Fortrolighed, som findes hos Pigebörn, hvis Kærtegn er til fals, og mens hun betragtede ham med smiskende Öjekast, spurgte hun:

— Hvorfor kommer Du ikke tiere? Jeg synes godt om Dig, min søde Ven.

Men han var allerede led ved hende, hun forekom ham dum, simpel og vulgær. Kvinderne, sagde han til sig selv, bör vise sig for os i Drömme eller med en Straaleglorie, som kan göre deres Simpelhed poetisk.

Hun spurgte ham:

— Du gik forleden Morgen med en smuk blond Herre med stort Skæg, var det din Broder?

— Ja det var.

— Det er en voldsom kön Fyr.

— Finder Du?

— Ja! og saa ser han ud til at være en gemytlig Fætter.

ham én efter én, klare, indlysende, forbitrende Sindet. At en gammel Pebersvend uden Arvinger efterlader sin Formue til to Børn af en af sine Venner, det er den simpleste, naturligste Ting af Verden, men at han giver den udelukkende til det ene af disse Børn, det var sikkert noget, Folk vilde undre sig over, hviske om i Krogene og tilsidst trække paa Smilebaandet af. Hvor kunde det være, at han ikke havde forudset det, at hans Fader ikke havde følt det, hans Moder ikke gættet det? Nej! de var blevet altfor henrykt over disse uventede Penge, til at saadant noget skulde falde dem ind med en Tanke. Hvor skulde overhovedet disse retskafne Mennesker have kunnet ane en saadan Forsmædelse?

Men Folk, Naboerne, Købmændene og de handlende, alle, som kendte dem, vilde de ikke blive ved at gentage denne afskyelige Historie, more sig over den, lo ad hans Fader og foragte hans Moder?

Og den Ytring, Opvartningspigen var kommet med, at Hans var lys og han mørk, at de ikke lignede hinanden hverken paa Ansigtet eller Gangen eller Holdningen eller i Intelligens, vilde nu slaa alles Øjne og alles Sind. Naar man talte om en af Rolands Sønner, vilde det hedde: »Hvem af dem? den rigtige eller den falske?»

Han rejste sig med det Forsæt at advare sin Broder og gøre ham opmærksom paa denne skrækkelige Fare, som truede deres Moders

Ære. Men hvad vilde Hans gøre? Det simpleste vilde sikkert være at frasige sig Arven, som da vilde tilfalde de fattige, og blot sige til Venner og bekendte, der var underrettet om dette Gavebrev, at Testamentet indeholdt uacceptable Klavsuler og Betingelser, der vilde have gjort Hans mindre til Arving end til Bestyrer af Pengene.

Paa Vejen hjem tænkte han paa, at det var bedst, om han kunde træffe sin Broder alene for ikke at tale om et saadant Æmne i Forældrenes Paahør.

Allerede i Porten hørte han en stærk Larm af Stemmer og Latterudbrud i Dagligstuen, og da han traadte ind, hørte han, at det var Fru Rosémilly og Kaptajn Beausire, som hans Fader havde taget med hjem til Middag for at fejre den gode Efterretning.

Der var blevet bragt Vermouth og Absinth for at give Appetit, og man var straks kommen i godt Humør. Kaptajn Beausire, en lille Mand, der var rund som en Kugle af al den Rullen om paa Søen, og hvis Tanker alle sammen ogsaa syntes at være kuglerunde ligesom Stenene ved Stranden, og som lo med Halsen fuld af r'er, Kaptajn Beausire ansaa Livet for en herlig Ting, hvor alt var godt at tage med.

Han sad og klinkede med gamle Roland, medens Hans bød Damerne to ny fulde Glas.

Fru Rosémilly sagde nej Tak, mens Kap-

tejn Beausire, som havde kendt hendes salig Mand, raabte:

— Frisk Mod! Frue! *bis repetita placent*, som vi siger i vort Tyvesprog, det er udlagt: »to Vermouth er ikke ilde.« Ser De, siden jeg er holdt op at sejle, saa giver jeg mig selv saadan hver Dag för Middag to eller tre kunstige Overhalinger. Efter Kaffen giver jeg mig endnu et Par Søer over Hovedet, og saa gaar den strygende lige til Aften. Men Storm lader jeg det sgu' aldrig stige til, aldrig i Verden! — jeg er bange for at lide Havari.

Roland, hvis Sømandstilbøjeligheder den gamle Skibskaptejn smigrede, lo saa det klukkede i ham. Hans Ansigt var allerede rødt og hans Blik svømmende af Absinthen. Han havde en Butiksmands slatne Hængemave. Det var ligesom Hoved, Hals og Bryst under den evige Stillesidden lidt efter lidt var sunket ned i Maven paa ham. Det var ligesom blevet til Mave altsammen.

Beausire derimod gjorde — skönt ogsaa han var tyk og kort — Indtryk af at være massiv og haard som en Kugle.

Fru Roland havde endnu ikke tömt sit første Glas. Med Glædesrødme og straalende Öjne betragtede hun sin Sön Hans.

Nu var Hans' Glæde brudt ud i fuldt Maal. Det var klappet og klart, den Sag var nu afgjort med Navns Underskrift, han havde nu sine tyve Tusend om Aaret. Paa hans Maade

at le paa og tale paa, som var blevet mere højroestet, hans Maade at betragte Folk paa, paa hans friere Væsen, hans større Selvfølelse mærkede man den Sikkerhed, som Penge forlener med.

Der blev kaldt til Bords. Gamle Roland rejste sig og vilde byde Fru Rosémilly Armen, men hans Kone raabte: »Nej, nej! Fa'er! i Dag er det Hans, som er Nummer ét.«

Bordet straaledede med en uvant Overdaadighed. Foran Hans' Kuvert paa hans Faders sædvanlige Plads hævede sig en uhyre Buket med Silkesløjfer, en sand Fødselsdagsbuket, ligesom en flagbehængt Kuppel. Og ved Siden af den stod fire dybe Fade, det ene indeholdende en Pyramide af prægtige Ferskener, det andet en vældig Kage, bovnende af Flødeskum og bedækket af Klokker af smeltet Sukker, en hel Domkirke af Sukkerbrød, det tredje Skiver af Ananas med klar Saft over, og det fjerde — en uhørt Luksus — mørke Druer fra Syden.

— Død og Pine! sagde Peter, mens han satte sig, det er nok »den rige Mands« Gæstebud.

Efter Suppen blev der skænket Madeira rundt, og alle talte allerede i Munden paa hverandre. Beausire fortalte om en Middag, han havde været med til paa St. Domingo hos en Negergeneral. Gamle Roland lyttede til, alt mens han gjorde Forsøg paa at liste ind mellem Sætningerne Fortællingen om et andet Maaltid, som en af hans Venner havde givet i Meudon og som Deltagerne alle som én havde været syge

efter i fjorten Dage. Fru Rosémilly, Hans og hans Moder lagde Planer om en Udflugt med Frokost i Saint-Jouin, hvoraf de allerede lovede sig umaadelig Fornøjelse; og Peter sad og var ked af, at han ikke havde spist til Middag alene i en Snask nede ved Søen for at undgaa al denne Larm og Latter og Glæde, som gjorde ham helt nervøs.

Han spekulerede paa, hvordan han nu skulde bære sig ad med at meddele Broderen sin Frygt og faa ham til at give Afkald paa denne Formue, som han allerede havde modtaget, som han paa Forhaand nød godt af og berusede sig i. Det vilde sikkert falde ham vanskeligt, men det maatte göres; her var ikke noget at betænke sig paa, deres Moders gode Navn og Rygte var truet.

En vældig Makrel blev nu baaret ind, og Roland begyndte straks at fortælle Fiskerihistorier. Beausire havde de mærkeligste Ting at berette fra sine Fisketure paa Gabon, Sainte-Marie paa Madagaskar og især paa Kysterne af Kina og Japan, hvor Fiskene havde lige saa snurrige Hoveder som Indbyggerne. Og han gav en nærmere Beskrivelse af disse Fisks Udseende, deres store guldglinsende Öjne, deres blaa eller røde Bug, deres besynderlige vifteformede Finner og halvmaaneformede Haler, alt mens han paa en saa pudsig Maade skar Ansigter og gestikulerede for at komme til at ligne Fiskene,

at de allesammen lo ad ham, saa Taarerne stod dem i Öjnene.

Kun Peter syntes vantro og mumlede:
»Det er saamænd med god Grund, man siger, at Folk her i Normandiet er Frankrigs Münch-hausener.«

Efter Fisker kom en Ret med Butterdeigsrand, derpaa stegte Kyllinger, Salat, Snittebønner og en Lærkepostej. Fru Rosémillys Tjenestepige var behjælpelig med Opvartningen, og Munterheden steg med Antallet af de nydte Glas Vin. Da Proppen knaldede paa den første Flaske Champagne, efterlignede gamle Roland, der var blevet meget livlig, Knaldet med Munden, hvorpaa han erklærede:

— Det holder jeg mere af end Pistolskud.

Peter, der blev mer og mer irritabel, svarede, idet han lo spodsk:

— Det kunde dog være, det var farligere for Dig.

Roland, der lige skulde til at drikke, satte sit fulde Glas ned paa Bordet igen og spurgte:

— Hvorfor det?

Han havde i længere Tid klaget over sit Helbred, over Træthed, Svimmelhed og Ildebefindende, som stadig vendte tilbage og som han ikke kunde forklare.

Doktoren svarede:

— Fordi Pistolkuglen meget godt kan gaa ved Siden af Dig, mens et Glas Vin nødvendigvis gaar ned i Maven paa Dig.

— Naa! og hvad saa!

— Og saa fordærver det Maven, ødelægger Nervesystemet, besværer Blodomløbet og bereder Vejen for Apopleksi, som alle Folk af dit Temperament er udsat for.

Den forhenværende Juvelerers tiltagende Perial syntes blæst bort som Røg for Vinden; og han saa' paa sin Søn med et uroligt, forskende Blik, idet han søgte at komme under Vejr med, om det ogsaa var alvorlig ment.

Men Beausire skreg:

— Aa de forbandede Læger, de ligne s'gu altid dem selv: spis ikke, drik ikke, elsk ikke og lad være at danse rundt. Det er altsammen noget, som gör det lille Helbred Fortræd. Men nu har jeg — jeg, som sidder her, hvadbehager? — gjort alt det i alle Verdens Lande, hvor jeg har kunnet det og saa meget jeg har kunnet det, og jeg har det saamænd ikke værre for det.

Peter svarede surt:

— For det første, Hr. Kaptajn, er De stærkere end Fa'er, og dernæst taler alle Leve-mænd som De gör, lige til den Dag, hvor og de lade nok være at komme igen næste Dag og siger til den forsigtige Læge: »De havde Ret, Doktor.« Naar jeg ser Fa'er gøre hvad der er det værste og farligste, han kan gøre, saa er det meget naturligt, at jeg advarer ham. Jeg vilde være en daarlig Søn, hvis jeg ikke gjorde det.

Nu blandede ogsaa Fru Roland sig i Samtalen og sagde fortrydelig:

— Herregud, Peter, hvad fejler Du dog? For en Gangs Skyld kan det virkelig ikke gøre Fa'er noget. Tænk paa, hvad det er for en Festdag for ham og for os. Du fordærver jo hele Fornøjelsen for Fa'er og gør os alle bedrøvede. Det er rigtigt stygt af Dig.

Han mumlede, idet han trak paa Skulderen:

— Fa'er kan gøre, hvad han vil. Nu har jeg advaret ham.

Men gamle Roland drak ikke. Han saa' paa sit Glas, der var fyldt med funklende klar Vin, hvis lette og berusende Aand løsnede sig fra Bunden i smaa Bobler, som travlt og skyndsomt steg op paa Overfladen og fordampede; han saa' paa det mistroisk som en Ræv, der finder en død Høne og aner en Fælde.

Han spurgte tøvende:

— Du tror, at dette her vilde gøre mig megen Skade.

Peter fik Samvittighedsnag og bebrejdede sig, at han lod de andre lide under sit daarlige Humør.

— Nej, lad gaa! for en Gangs Skyld kan Du drikke; men overdriv det ikke og gør det ikke til Vane.

Saa hævede gamle Roland sit Glas uden dog endnu at kunne bekvemme sig til at sætte det for Munden. Han saa' smerteligt paa det, begærlig og bange paa samme Tid; saa lugtede han til det, smagte paa det og drak det i smaa Mundfulde som han nød, bævende af Angst, og

Lækkersultenhed, for endelig at føle sig som en Synder, da han havde indsuget den sidste Draabe.

Pludselig mødte Peter Fru Rosémillys klare blaa Öjne, der var fæstede paa ham med et gennemborende strængt Blik. Og han gennemskuede og gættede den utvetydige Tanke, som laa bag ved dette Blik — han følte, at hun var alvorlig vred den lille Kone, der selv var saa rettænkende og ligefrem af Gemyt, thi dette Blik sagde: »Du er misundelig, er Du. Skam Dig noget.«

Han böjede Hovedet og gav sig igen til at spise.

Han var ikke sulten, fandt Maden daarlig. Det kribledde i ham af Lyst til at gaa sin Vej og blive disse Mennesker kvit og slippe for at høre dem snakke, spøge og le.

Gamle Roland, hvem Vinens Dunster atter begyndte at omtaage, havde allerede glemt sin Söns gode Raad og saa' med et kærligt skulende Blik hen paa en næsten helt fuld Champagne-flaske, ved Siden af hans Tallerken. Han vovede ikke at røre den af Frygt for en ny Advarsel og sad nu og spekulerede paa, hvordan han med List og Læmpe kunde bemægtige sig den uden at vække Peters Opmærksomhed. Han fik en snild Idé, den simpleste af alle: han tog Flasken skødesløst og, holdende den i den tykke Ende, strakte han Armen ud tværs over Bordet for først at fylde Doktorens Glas, der var tomt;

derpaa gik han Turen rundt til de andre Glas, og da han kom til sit eget, gav han sig til at snakke meget højt, og hvis han heldte noget deri, skulde man sikkert have bandet paa, at det var af Vanvare. Iøvrig lagde ingen Mærke til det.

Uden at tænke over det drak Peter en hel Del. Nervøs og ophidset greb han hvert Öjeblik det lange rørformede Glas, i hvis gennemsigtige tindrende Indhold Boblerne saas stige til Vejrs, og førte det med en aandsfraværende Mine til sine Læber. Derpaa lod han Vinen ganske langsomt passere sin Mund for at fornemme Aromaens svage sødlige Prikken paa Tungen.

Lidt efter lidt gennemströmmede en mild Varme hans Legeme. Fra hans Bug, som syntes at være Arnestedet for den, steg den op og naaede Brystet, strömmede ud i Lemmerne, bredte sig over hvert hans Ledemod som en lun og velgörende Ström, der havde Glæden i sit Følge. Han følte sig bedre tilpas, mindre misfornöjet og utilfreds; og hans Beslutning at ville tale med Broderen endnu samme Aften blev svagere og svagere; ikke at Tanken om at lade være dermed blot strejfede ham, men han vilde ikke saa hurtig forjage det Velbefindende, han følte.

Beausire rejste sig for at udbringe en Skaal: Efter at have hilst til alle Sider sagde han: — Mine smukke Damer, ærede Herrer! vi er

samlede i Aften for at höjtideligholde en glædelig Begivenhed, som er indtruffet for en af vore Venner. Man sagde tidligere, at Fru Fortuna var blind, jeg tror, at hun simpelthen var nærsynet eller drilagtig, men at hun nu fornylig har købt sig en fortræffelig Søkikkert, og med den har hun nu i Havres Havn faaet Öje paa Sönnen af vor brave Kammerat Roland, Fører af »Perlen«.

Der blev raabt Bravo og klappet i Hænderne, og Roland rejste sig for at svare.

Efter at have römmet sig, thi han havde en Fornemmelse af at være tyk i Halsen, og Tungen vilde ikke lystre, fremstammede han:

— Tak, Kaptajn, Tak for mig og min Sön. Jeg skal aldrig glemme Deres Optræden ved denne Lejlighed. Jeg tömmer mit Bæger paa Deres Velgaaende.

Han havde Öjne og Næse fulde af Taarer og satte sig ned igen uden at kunne finde paa mere.

Leende tog saa Hans Ordet:

— Det er mig, sagde han, som her maa takke vore kære Venner, vore fortræffelige Venner (han saa' paa Fru Rosémilly), som i Dag giver mig dette rørende Bevis paa deres Hengivenhed. Men det er ikke ved Ord, jeg kan bevidne Dem min Taknemmelighed. Jeg vil bevise Dem den i Gærningen, hvad Öjeblik det skal være, i hele mit Liv, thi vort Venskab er ikke af dem, der gaar over.

Hans Moder, der var meget rørt, munnede:
— Meget smukt, mit Barn.

Men Beausire raabte:

— Nu De! Fru Rosémilly! i det smukke
Köns Navn.

Hun hævede sit Glas og sagde med en
smuk Stemme, der havde et svagt Anstrøg af
Sörgmodighed.

— Jeg vil drikke til Minde om Maréchal.
Velsignet hans Minde!

Der blev nogle Sekunders korte Ro og
andagtsfulde Tavshed som efter en Bön, og
Beausire, der altid havde en Kompliment paa
rede Haand, bemærkede:

— Det er kun Kvinder, som kan finde
paa noget saa udsøgt fint.

Hvorpaa han vendte sig til gamle Roland
og sagde:

— Hvad var han i Grunden for en, denne
her Maréchal? De maa altsaa have staaet paa
en meget fortrolig Fod med ham?

Den gamle, som Rusen gjorde sentimental,
gav sig til at græde og sagde med bævende Røst:

— En Broder De véd af dem,
man ikke finder Mage til mere vi var
aldrig fra hinanden han spiste hver Dag
hos os og han trakterede os med Teater-
billetter behøver jeg at sige mer end det?
. . . end det? . . . end det? . . . En Ven, en sand
. . . sand Ven . . . ikke sandt, Louise?

Hans Kone svarede kun:

— Ja, det var en trofast Ven.

Peter betragtede sin Fader og Moder, men da Samtalen straks skiftede Genstand, gav han sig atter til at drikke.

Hvorledes denne Aften endte, havde han ingen tydelig Forestilling om. Man havde drukket Kaffe, sat Likører tillivs og lét og spøgt en Del. Hvorpaa han hen imod Midnat gik i Seng, omtaaget og tung i Hovedet. Og han sov som en Sten lige til Klokken ni næste Morgen.

IV.

Denne Sövn, ovenpaa en Rus af Champagne og Chartreuse, havde uden Tvivl haft en mildnende og beroligende Indflydelse paa ham, thi han vaagnede i en meget velvillig Sindstemning. Han gennemgik og kritiserede, medens han klædte sig paa, Gaarsdagens Stemninger, idet han søgte at udrede klart og fuldstændigt de virkelige, skjulte Aarsager, de personlige Aarsager samt de ydre Aarsager.

Det kunde saamænd godt være, at Opvartningspigen havde haft en grim Tanke, rigtig en Tøsetanke, da hun hørte, at den ene af Rolands Sønner havde arvet en ubekendt; men Væsener af hendes Kaliber nære jo altid den Slags Mistanke, uden Skygge af Motiv, til alle sædelige Kvinder. De kan jo ikke lukke Munden op uden at udskælde, bagtale, ære-

skænde de Kvinder, som de i deres stille Sind indrømme ere ulastelige? Saa saare man nævner dem en Kvinde af uangribeligt Rygte, tage de det som en personlig Fornærmelse og raabe: »Aa! du kan være vis paa, jeg kender dine anstændige gifte Koner, jo det var de rette! De har flere Joner end vi andre, de vil bare ikke være ved det, fordi de er nogle Hyklere. Jo! det er saamænd de rette.«

Ved enhver anden Lejlighed vilde han sikkert ikke have forstaaet, ikke en Gang have troet paa Muligheden af Insinuationer af den Natur mod hans stakkels Moder, der var saa god, saa brav, saa retskaffen. Men hans Sjæl var bragt ud af Ligevægten af den gærende Skinsyge, der ulmede i ham. Hans ophidsede Sind, der mod hans Vilje saa at sige laa paa Lur efter alt, hvad der kunde skade hans Broder, havde maaske selv tillagt denne Opvartningspige hadefulde Hensigter, som hun slet ikke havde haft. Det kunde være, at denne skrækkelige Tvivl kun var et Foster af hans ustyrlige Fantasi, — denne Fantasi, som lumskelig unddragende sig hans Vilje, svang sig dristig og tøjlesløs op i Tankens uendelige Verden, hvorfra den stundom hentede Tanker ned, som han ikke kunde være bekendt, men maatte skamme sig over — Tanker, som den gemte paa Bunden af hans Sjæl i dens skjulteste Folder som stjaalet Gods. Hans Hjærte, hans eget Hjærte havde sikkert Hemmeligheder for ham, og havde

nu ikke dette saarede Hjærte ment i hin afskyelige Tvivl at have fundet et Middel til at berøve Broderen denne Arv, som han misundte ham. Han mistænkte sig selv i dette Öjeblik, ransagende alle sine Tankers Mysterier, som de troende deres Samvittighed.

Fru Rosémilly havde sikkert, trods sin indskrænkede Forstand, Kvindens medfødte Takt, Sporsans og skarpe Iagttagelse. Og dog var hin Tanke ikke faldet hende ind, thi hvordan kunde hun ellers med en saa fuldendt Naturlighed have tömt sit Glas til Minde om Maréchal? Det vilde hun aldrig have gjort, hvis hun blot havde næret den ringeste Mistanke. Nu var han ikke mere i Tvivl om, at hans ufrivillige Misfornøjelse over den Lykke, der var hædet hans Broder, i Forbindelse med hans pietetsfulde Kærlighed til Moderen havde overdrevet hans Skrupler, — Skrupler, der med al deres Fromhed og Agtværdighed var overdrevne.

Da han havde holdt dette Opgör med sig selv, blev han tilfreds, som man er det, naar man har gjort en god Gerning, og han besluttede at vise sig elskværdig mod alle. Han vilde gøre Begyndelsen med sin Fader, hvis Tilböjeligheder, dumme Paastande, ordinære Meninger og altfor blotlagte Middelmaadighed uophørlig irriterede ham.

Han kom ikke for sent til Frokosten og han morede hele sin Familie ved sit Vid og sit gode Humør.

Hans Moder sagde henrykt til ham:

— Du aner ikke, lille Peter! hvor Du er vittig og morsom, naar Du bare vil.

Og han blev ved at tale, lavede Vittigheder og fik dem til at lé af de slaaende Portræter, han gav af deres Venner. Beausire tjente ham til Skive og Fru Rosémilly ogsaa en Smule, men paa en diskret, ikke egentlig ondskaabsfuld Maade. Og han tænkte, mens han saa' paa sin Broder: »Men forsvar hende dog, dit Fjols; hvad nytter det Dig, Du er rig, jeg fordunkler Dig dog, naar jeg har Lyst.«

Ved Kaffen sagde han til sin Fader:

Skal du bruge »Perlen« i Dag?

— Nej, min Dreng,

— Kan jeg og Jean Bart gaa ud med den?»

— Ja vær's'go'! lige saa meget Du vil.

Han købte en god Cigar i det første det bedste Tobaksudsalg og gik glad ned mod Havnen.

Han saa' paa Himlen, der hvælvende sig klar og straalende med en svag blaa Farve, frisket og badet af Brisen fra Havet.

Matrosen Papagris, kaldet Jean Bart, laa og sov paa Bunden af Fartöjet, som han skulde holde klar til at sejle hver Dag i Middagsstunden, naar man ikke havde været ude at fiske om Morgen.

— Nu skal vi to til det, Skipper! raabte Peter.

Han steg ned ad Jærnstigen ved Kajen og sprang ned i Baaden.

— Hvad er Vinden? spurgte han.

— Stadig Fralandsvind, Hr. Doktor. God Luft i rum Sø.

— Godt, gamle! saa gaar vi!

De hejste Storsejlet, lettede Anker, og fri og frank begyndte Fartöjet langsomt at glide henimod Stenmolen paa Havnens rolige Vand. De svage Vindpust inde fra Gaderne slog mod det øverste af Sejlet saa sagte, at man ikke lagde Mærke til det, det var som der boede en egen Sjæl, et Fartöjs ejendommelige Sjæl i »Perlen«, som syntes drevet frem af en hemmelighedsfuld Kraft, skjult i dets indre. Peter havde taget Roret, og med Cigaren mellem Tænderne, Benene udstrakte paa Toften, Öjnene halvt lukkede under Solens blændende Straaler, saa' han Bølgebryderens svære tjærede Træbjælker nærme sig.

Da de stod ud af Havnen efter at have naaet Spidsen af den nordre Mole, som gav dem Læ, strøg Vinden friskere hen over Doktorens Ansigt og Hænder som et noget køligt Kærtegn, sænkede sig ned i hans Bryst, der udvidede sig i et langt Suk for at indsuge den, og idet den udspilede det mørkerøde Sejl, saa det bugnede, fik den »Perlen« til at lægge sig paa Siden og gav den stærkere Fart.

Pludselig hejste Jean Bart den trekantede Klyver, der, fyldt af Vinden, kom til at ligne en Fuglevinge; saa naaede han i to lange Skridt

Agterstavnen og løsne de Papegöjen, der var bundet fast til Masten.

Og med et Ryk lagde Baaden sig paa Siden og sejlede med fuld Fart, og der hørtes en sagte og livlig Lyd af boblende og rindende Vand.

Stævnen kløvede Havet som et Plovjærn, og Voven rejste sig smidig og hvid af Skum, rundede sig og faldt tilbage, saaledes som Markernes Jord, tung og sort, falder tilbage i Furer.

Ved hver Bølge, som mødtes — de var korte og hyppige — rystede et Stød »Perlen« fra Fokken til Roret, som skælvede i Peters Haand; og naar Vinden nogle Sekunder blæste stærkere, strøg Bølgerne tæt langs med Rælingen, som om de skulde fylde Baaden. En Kuldamper fra Liverpool laa til Ankers og ventede paa Højvande; de sejlede agter om den og undersøgte saa ét for ét Skibene paa Reden, hvorpaa de fjærnede sig noget mere for at se Kysten udfolde sig.

I tre Timer fartede Peter stille, rolig og tilfreds om paa det skvulpende Vand, styrende, som var det et rapfodet og lærvilligt vinget Dyr, denne Tingest af Planker og Lærred, som kom og gik efter hans Luner, under et Tryk af hans Fingre.

Han sad og drömte, som man drömmer paa Ryggen af en Hest eller paa Dækket af et Skib, med Tanken henvendt paa Fremtiden, der smilte ham imøde, og opfyldt af den søde

Bevidsthed om sin egen Intelligens. Den Dag i Morgen vilde han bede sin Broder om et Laan for tre Maaneder paa femten hundrede Francs, for at han straks kunde indrette sig i den smukke Lejlighed paa Frants den førstes Boulevard.

Pludselig sagde Matrosen:

— Der kommer Taagen, Hr. Peter, vi maa vende.

Han saa' op og bemærkede mod Nord en dyb graa Skygge, der tilslørede Himlen og bedækkede Havet, kommende imod dem som en Sky, der har sænket sig ned fra oven.

Han vendte Baaden og styrede med Vinden agterind mod Havnen, fulgt af den hurtige Taage, der vandt ind paa dem. Da den naaede »Perlen« og indhyllede den i sit tætte Slør, løb en Kuldegysning hen over Peters Lemmer, og Havgusens besynderlige Lugt af Røg og Skimmel fik ham til at lukke Munden for ikke at indaande denne fugtige, isnende Luft. Da Baaden atter indtog sin vante Plads i Havnen, var den hele By allerede begravet under denne fine Damp, der, uden at falde ned, gød sig som en rindende Flod over Huse og Gader og gjorde dem vaade som efter en Regn.

Med Hænder og Fødder som Is skyndte Peter sig hjem og kastede sig paa sin Seng for at blunde inden Middag. Som han kom ind i Spisestuen, sagde hans Moder til Hans:

— Den lange Sal med Glasloftet kan blive

fortryllende. Vi vil sætte Blomster derind. Du skal faa at se. Jeg skal nok sørge for, at de bliver passede og fornyede. Naar Du gör Selskab, vil den tage sig ud som et Feland.

— Hvad er det, I snakker om? spurgte Doktoren.

— Om en yndig Lejlighed, jeg lige har lejet til din Broder. Et rent Slumpetræf! En Entresol i et Hjørnested. Den har to Dagligstuer, en lang Sal med Glasloft og en lille rund Spisestue, rigtig allerkæreste for en Ungkarl.

Peter blev bleg. Hans Hjærte snöredes sammen af Vrede.

— Hvor er den Lejlighed? spurgte han.

— Paa Frants den förstes Boulevard.

Han tvivlede ikke mere og satte sig ned, saa fortvivlet, at han havde Lyst til at skrige: »Det er for stærkt et Stykke! Han skal alt-saa have alting.«

Hans Moder fortsatte straalende:

— Og tænk bare, jeg fik den for to tusind otte Hundrede Francs. De vilde först have tre Tusind, men jeg fik to Hundrede Francs Afslag, mod at jeg lejede paa tre, seks eller ni Aar. Din Broder vil faa det brilliant der. Man maa have en elegant Lejlighed, naar man vil göre sin Lykke som Sagfører. Det trækker Kunder til, bedaarer dem, holder dem fast, giver dem Respekt og lader dem forstaa, at en Mand, der bor saaledes, lader sig sine Ord godt betale.

Hun tav nogle Öjeblikke og begyndte saa igen :

— Naar vi bare kunde finde noget lignende til dig, men lidt mere beskedent, siden du ikke ejer noget, men dog ogsaa net. Jeg forsikrer dig, det vilde være dig til megen Nytte.

Peter svarede med en ringeagtende Mine:

— Aa mig! det er ved Arbejde og Dygtighed, at jeg skal komme frem.

Hans Moder blev ved sit:

— Ja men, jeg forsikrer Dig, at en smuk Lejlighed vilde ogsaa være Dig til megen Nytte.

Henimod Midten af Maaltidet spurgte han pludselig:

— Hvordan gjorde I egenlig Bekendtskab med denne Maréchal?

Gamle Roland løftede Hovedet og ledte i sin Hukommelse:

— Bi lidt, jeg husker det saamænd ikke rigtig. Det er saa længe siden. Jo! nu har jeg det. Det var din Moder, der gjorde Bekendtskab med ham i Butiken, — ikke sandt, Louise? Han kom og bestilte et eller andet, og siden kom han oftere igen. Vi kendte ham som Kunde, inden han blev vor Ven.

Peter, som sad og spiste Snittebönner, stikkende dem en for en paa en Gren af sin Gaffel som paa et Spid, svarede:

Hvornaar omtrent var det, at I gjorde det Bekendtskab?

Roland tænkte sig om paany, men da han ikke kunde huske mere, appellerede han til sin Kones Hukommelse.

— Ja, hvad Aar var det nu, Louise, Du kan ikke have glemt det, med din gode Hukommelse? Lad os sé, det var i — — i — i fem og halvtreds eller seks og halvtreds? — Men husk Dig dog om, Du maa vide det bedre end jeg?

Hun tænkte sig ogsaa om og sagde saa med sikker og rolig Stemme:

— Det var i otte og halvtreds, Fatter. Peter var den Gang tre Aar. Jeg er fuldkommen sikker paa, at jeg har Ret, for det var det Aar, da han havde Skarlagensfeber; og Maréchal, som vi endnu ikke kendte synderlig til, var os til stor Hjælp.

Roland raabte:

— Det er fuldkommen rigtig, han var mageløs, var han! Naar din Moder ikke kunde mere af Træthed, og jeg havde travlt i Butikken, saa gik han paa Apoteket og hentede Medicin til dig. Ja! han var sandelig en ædel Sjæl. Og da du var blevet rask, saa kan du ikke tænke dig, hvor fornöjet han var og hvor han kyssede dig. Det var fra det Öjeblik af, at vi blev saadan gode Venner.

Og som en Kugle, der borer Hul og flænger, slog denne Tanke, pludselig og voldsom, ned i

Peters Sjæl: »Siden han kendte mig først og holdt saa meget af mig, siden han elskede mig og kyssede mig saa meget, siden jeg er Aarsag til, at han kom til at staa paa en saa fortrolig Fod med mine Forældre, hvorfor har han da efterladt hele sin Formue til min Broder og intet til mig?

Han kom ikke med flere Spørgsmaal og forblev mørk, snarere sløv end eftertænkksom, gemmende i sin Sjæl en ny, endnu ubestemt Uro, den skjulte Spire til ny Kval.

Han gik tidlig ud og gav sig atter til at slentre om i Gaderne. De var indhyllede i Taagen, som gjorde Aftenluften tung, uigennemsigtig og trykkende. Det var som en pestbringende Dunst havde slaaet sig ned over Jorden. Man saa' den drage forbi Gaslygterne, som den stundom syntes at slukke. Gadernes Brolægning blev glat som paa de Aftener, det var Isslag, og alle de usunde Dunster syntes at strømme ud af Husenes Indre, fra Kældere, fra Grøfter, fra Kloaker og fattige Køkkener for at blande sig med den græsselige Stank, som denne vandrende Taage førte med sig.

Peter, der gik rundrygget og med Hænderne i Lommen, vilde ikke forblive ude i denne Kulde og begav sig derfor til Marowsko.

Under Gasblusset, som vaagede for ham, sad den gamle Apoteker og sov som altid. Da han genkendte Peter, som han elskede med en

tro Hunds Hengivenhed, rystede han sin Søv-
nighed af sig, hentede to Glas og Ribslikøren.

— Naa! spurgte Doktoren, hvordan gaar
det saa med Deres Likør?

Polakken fortalte, hvorledes fire af de
største Kaféer var gaaet ind paa at føre den,
og hvorledes »Kystfyret« og »Havre Telegraf«
vilde gøre Reklame for den, naar han til Gen-
gæld stillede nogle farmaceutiske Produkter
til Rødaktørernes Disposition.

Efter en lang Pavse spurgte Marowsko,
om Hans nu var kommet i endelig Besiddelse
af sin Formue; hvorpaa han gjorde endnu to
eller tre svævende Spørgsmaal om samme Æmne.
Hans mistroiske Hengivenhed for Peter oprørtes
over, at han var blevet tilsidesat.

Og Peter troede at forstaa, at den gamle
havde sine egne Tanker derved. Han mente
at læse i hans fordrejede Blik og Stemmens
slæbende Tone, hvad det var for Sætninger,
der stadig laa ham paa Tungen, uden at han
dog udtalte eller nogen Sinde vilde udtale dem
— saa klog, frygtsom og forsigtig han var.

Han tvivlede nu ikke mere om, at den
gamle tænkte som saa: »I skulde ikke have
tilladt ham at modtage denne Arv, som vil faa
Folk til at snakke ondt om eders Moder.« Han
troede maaske endog, at Hans var Maréchals
Søn. Ja, det gjorde han sikkert! Og hvorfor
skulde han ikke tro det, i den Grad maatte
Tingen jo synes sandsynlig, rimelig, indlysende?

Han selv, han Peter, Sönnen, kæmpede han nu ikke paa tredje Dag af al sin Magt, med alle de Sofismer, hans Hjærte kunde opdrive, for at bedrage sin Fornuft, kæmpede ikke han selv mod denne skrækkelige Mistanke?

Og med ét blev paany Trangen til at være ene for at gruble og overveje med sig selv, for dristig, uden Skrupler og uden Svaghed at se denne skrækkelige Mulighed i Öjnene, med ét blev denne Trang saa levende i ham, at han rejste sig uden saa meget som at drikke sit Glas Ribslikør, trykkede den betuttede Apotekers Haand og dukkede igen ind i Gadens Taage.

Han spurgte sig selv: »Hvorfor har Maréchal efterladt hele sin Formue til Hans?

Nu var det ikke længer Skinsyge, som fik ham til at spørge saaledes, det var ikke længer denne ganske vist temmelig lave men naturlige Misundelse, som han vidste laa skjult i ham, og som han i tre Dage havde kæmpet imod, nej! det var Angsten for noget forfærdeligt, Angsten for, at han selv skulde komme til at tro, at Hans, at hans Broder var hin Mands Søn!

Nej! han troede det ikke, han kunde ikke en Gang rette til sig selv dette syndige Spørgsmaal! Og dog maatte denne saa letsindige, saa usandsynlige Mistanke slynges bort fra ham fuldstændig og for bestandig. Han maatte have Lys og Vished, hans Sjæl maatte føle sig fuldstændig tryk, for han elskede kun sin Moder i Verden.

Og mens han her vankede ganske ene rundt i Natten, vilde han ransage sin Hukommelse og sin Fornuft for at naa til Sandhedens klare Lys. Og dermed skulde det være Slut; han vilde aldrig skænke det en Tanke mere, aldrig nogensinde. Saa vilde han gaa rolig hjem og i Seng.

Han grublede: »Altsaa! först vil jeg undersøge Fakta; saa vil jeg genkalde i Erindringen alt, hvad jeg véd om ham, om hans Optræden overfor min Broder og overfor mig, jeg vil eftersøge alle Aarsager, som har kunnet hidføre, at han har foretrukket Hans . . . Han har set Hans blive født — ja, men han kendte mig först. — Hvis han havde elsket min Moder med en tavs, tilbageholden Kærlighed, saa maatte han have foretrukket mig, da det jo dog er min Skyld, min Skarlagenfebers Skyld, at han blev mine Forældres fortrolige Ven. Altsaa, logisk set maatte han vælge mig, nære en mere levende Ömhed for mig, med mindre han under min Broders Opvækst havde fattet en instinktmæssig Tilböjelighed og Forkærlighed for ham.«

Saa søgte han med en fortvivlet Anspændelse af al sin Tanke og hele sin Erkendelses Magt at genfrembringe i sin Erindring, genkende og gennemskue denne Mand, der, ligegyldig for hans Hjærte, havde set og omgaaedes ham i alle disse Aar i Paris.

Men han mærkede, at det generede ham at gaa, thi Bevægelsen forvirrede hans Tanke-

gang noget, forstyrrede dens Fasthed, svækkede dens Rækkevidde og tilslørede hans Erindring.

For at kunne være i Stand til at kaste over Fortiden og de ukendte Begivenheder dette skarpe Blik, som intet skulde undgaa, var det nødvendigt, at han holdt sig rolig og kom hen paa et øde og tomt Sted. Og han bestemte sig til at gaa hen og sætte sig paa Molen som forleden Aften.

Mens han nærmede sig Havnen, hørte han fra det aabne Hav en uhyggelig jamrende Klage, lig en Tyrs Brølen, men mere langtrukken og mægtigere. Det var et Taagehorns Tuden ude fra et af Skibene, der laa gemt i Taagen.

En Gysen gennemfo'r ham og snørede hans Hjærte sammen, saa stærkt havde dette Angstens Skrig, som han troede selv at have udstødt, genlydt i hans Sjæl og hans Nerver. Saa sukkede en anden Stemme, lig hin første, noget længere borte; hvorpaa Havnens Taagehorn som Svar udsendte et sønderrivende Skrig.

Peter naaede Molen i lange Skridt, uden mere at tænke paa noget, glad over at komme ind i dette skumle Mørke, som genlød af Brølen.

Da han havde sat sig paa Yderspidsen af Molen, lukkede han Öjnene i for ikke at se de af Taagen tilslørede elektriske Lys, som gör Havnen tilgængelig om Natten, og heller ikke det røde Skær af Fyret paa den søndre Mole, som imidlertid næppe kunde skimtes. Saa

vendte han sig halvt om, støttede sine Albuer paa Granitbrystværnet og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Uden at Navnet kom over hans Læber, gentog hans Tanke idelig som for at hidkalde ham og paakalde og fremmane hans Skygge: »Maréchal! Maréchal!« Og i det sorte Felt bag hans lukkede Öjelaag, saa' han ham pludselig, saaledes som han havde kendt ham. Det var en Mand paa tresindstyve Aar med et spidst, hvidt Skæg og med tykke Öjenbryn, der ligeledes var hvide. Han var af Middelhøjde, saa' venlig ud, havde blide, graa Öjne, en beskeden Fremtræden og gjorde i det hele Indtryk af at være en brav, ligefrem og kærlig Natur. Han kaldte Peter og Hans »kære Börn«, havde aldrig syntes at foretrække den ene for den anden og bad altid dem begge to til sit Middagsbord.

Og vedholdende som en Hund, der følger et flygtigt Spor, gav Peter sig til at genkalde sig Ordene, Bevægelserne, Tonefaldet, Blikket hos denne Mand, der var gaaet bort herfra. Han genkaldte sig ham lidt efter lidt, som han gik og stod i sin Lejlighed i Troughetgade, naar han modtog dem — hans Broder og ham — ved sit Bord.

Han blev passet af to gamle Piger, som, rimeligvis af gammel Vane, plejede at sige »Hr. Peter« og »Hr. Hans«.

Maréchal plejede at række begge sine Hæn-

der til de to Drenge, den højre til den ene, den venstre til den anden, tilfældig efter som de kom ind.

— Goddag, Börn, sagde han saa, hvad nyt fra jeres Forældre? Til mig skriver de aldrig.

Saa snakkede de sammen, blidt og fortrolig, om almindelige Ting. Der var intet særligt, som udmærkede denne Mand, men han havde et i høj Grad venligt og vindende Væsen. Han var dem sikkert en god Ven, en af disse gode Venner, som man ikke tænker synderlig paa, fordi man er saa sikker paa dem.

Nu stormede Erindringerne ind paa Peter. Flere Gange, naar Maréchal havde set, at der var noget, der trykkede ham, og gættede, at han havde ondt ved at komme ud af det med sine Maanedspenge, havde han af egen Drift tilbudt og laant ham Penge, maaske nogle hundrede Francs, som var gaaet i Glemmebogen for dem begge og aldrig var blevet betalt tilbage. Manden holdt altsaa hele Tiden af ham, interesserede sig for ham, siden han hjalp ham ud af hans Forlegenheder. Men hvis saa var . . . hvorfor saa efterlade hele sin Formue til Hans? Nej! han havde aldrig i nogens Nærværelse vist sig mere kærlig mod den yngste end mod den ældste, mere optaget af den ene end af den anden. Men hvis saa var . . . hvis saa var . . . saa maatte han altsaa have haft en mægtig, hemmelig Grund til at give alt til Hans — alt — og intet til Peter.

Jo mere han grublede, jo mere han genkaldte sig de sidste Aar, som var svundne, des mere usandsynlig og utrolig forekom den Forskel, der var gjort mellem dem, Doktoren at være.

Og en stikkende Smerte, en usigelig Angst, der drog ind i hans Sjæl, fik hans Hjærte til at bæve som et Blad for Vinden. Det var som Klapperne var sprængt og Blodet i stride Strømme jog frit derigennem og fik det til at sitre i voldsom Bevægelse.

Og halvhöjt stönnede han som man taler i Sövine under Mareridt: »Jeg maa have Vished. Min Gud! jeg maa have Vished.«

Og han gik længere tilbage til den tidligste Tid, hans Forældre boede i Paris. Men Ansigterne viskedes ud for ham, hvilket forstyrrede hans Erindringer. Han bestræbte sig især for at danne sig et Billed af Maréchal med lyst, brunt eller sort Haar. Men det var ham ikke muligt, thi hans sidste Indtryk af denne Mands Ansigt — da han var blevet en gammel Mand, havde udslettet alle de andre. Han huskede dog, at han var spinklere, at han havde et blødt Haandtryk, og at han ofte bragte Blomster, endogsaa meget ofte, thi hans Fader blev uophørlig ved at gentage: »Igen Blomster! men det er jo Daarskab, kære, De ruinerer Dem i Roser.«

Og hver Gang havde Maréchal svaret: »Lad mig dog have den Fornöjelse.«

Og pludselig fo'r hans Moders Tonefald,

mens hun smilende sagde: »Tak, min Ven!« saa levende gennem hans Sjæl, at han troede at høre det. Hun maatte altsaa have udtalt disse tre Ord meget ofte, siden de saaledes havde indpræget sig i hendes Söns Hukommelse.

Maréchal bragte altsaa Blomster — han, den velstaaende Mand, den fine Kunde — til denne lille Kone, som stod i Butikken hos sin Mand, en simpel Juveléerer. Havde han elsket hende? Hvordan skulde han være blevet Ven af disse jævne Folk, hvis han ikke havde elsket Konen i Huset? Han var en dannet Mand og havde en temmelig skarp Forstand. Hvor mange Gange havde han ikke talt om Digtere og Poesi med Peter! Han bedömte ikke Forfatterne som en Kunstner men som et almindeligt Menneske, der føler sit Hjærte rørt. Doktoren havde ofte smilet af hans Sentimentalitet, som han ansaa for noget temmelig dumt noget. I denne Stund forstod han, at denne følsomme Mand aldrig, absolut aldrig havde kunnet være hans Faders Ven, hans Fader, der var saa positivt anlagt, saa jordbunden, saa plump, og for hvem Ordet »Poesi« var ensbetydende med Töjeri.

Ung, fri og frank, rig og fuld af Kærlighedslængsel var altsaa denne Maréchal tilfældig en skönne Dag kommet ind i Butikken, efter maaske först at have lagt Mærke til den smukke Kvinde bag Disken. Han havde gjort Indkøb, var kommet igen, havde givet sig i Snak med hende, Dag for Dag mere fortrolig, og havde

ved sine hyppige Køb betalt Retten til at indtage en Plads i dette Hus, at smile til den unge Kone og trykke Mandens Haand.

Og saa siden . . . siden . . . aa Gud . . . siden? . . .

Han havde elsket og kærtetegnet det første Barn, Juvelerreens Barn, lige til det andet blev født, men han var forblevet som en lukket Bog lige til sin Død, og først da Graven havde lukket sig over ham, da hans Legeme var opløst, hans Navn udslettet af de levendes Tal, hvert Spor af ham forsvundet for bestandig, nu, da han intet havde at skaane, frygte eller skjule, nu havde han skænket hele sin Formue til det andet Barn! . . . Hvorfor? . . . Det var en forstandig Mand . . . han burde have forstaaet og forudset, at han derved kunde, ja næsten ufejlbarlig maatte lade den Mistanke opstaa, at dette Barn var hans Barn. — Han bragte altsaa Vanære over en Kvinde? Hvorledes skulde han have gjort det, hvis Hans ikke havde været hans Søn?

Og pludselig gennemfo'r en tydelig, en skrækkelig Erindring Peters Sjæl. Maréchal havde været lys, lys som Hans. Han mindedes nu et lille Miniaturportræt, som han havde set en Gang i Paris paa Kakkelovnen i deres Dagligstue, men som nu var forsvundet. Hvor var det? Bortkommet eller skjult? Aa! hvis han kunde faa det at se blot et Sekund? Hans Moder havde maaske gemt det i den hemmelige

Skuffe, hvor man opbevarer Minderne fra sin Kærlighed.

Hans Angst blev ved Tanken herom saa skærende, at han udstødte et jamrende Suk, en af disse korte Klager, som altfor stærk Smerte aftvinger Brystet. Og pludselig, som om det havde hørt og forstaaet ham og svarede ham, udstødte Taagehornet paa Molen ganske nær ved ham en Tuden. Dette Raab, der lød som et overnaturligt Uhyres vilde, skrækelige Brølen, mere rungende end Torden, skabt til at overdøve Vindens og Bølgernes Røst, dette Raab forplantede sig i Mørket udover det usynlige Hav, der laa begravet af Taagen.

Og tværs igennem Havgusen, nære eller fjærne, hævede lignende Skrig sig paany i Natten. De var rædselsfulde disse Raab, der udstødtes af de store, blinde Dampere.

Og alt tav stille igen.

Peter havde aabnet Öjnene og saa sig om, overrasket over at være her, nu da han var vaagnet af sit Mareridt.

»Jeg er gal«, tænkte han, »jeg mistænker min egen Moder.« Og en Ström af Kærlighed og Ömhed, af Anger, af Andagt og Sorg druknede hans Sjæl. Hans Moder! Naar man kendte hende, som han kendte hende, hvor var det saa muligt at mistænke hende? Var ikke denne ærlige, kyske og trofaste Kvindes Sjæl, var ikke hendes Liv klart som Dagen? Naar man havde set og kendt hende, hvor kunde

man saa andet end tro hende hævet over enhver Mistanke?

Og det var ham, hendes egen Søn, der havde tvivlet om hende! Aa! hvis han havde kunnet slutte hende i sine Arme i dette Öjeblik, hvor vilde han da have kysset hende, kærtegnet hende, kastet sig i Støvet for hendes Fod og bedt om Tilgivelse.

Hun skulde have bedraget hans Fader? Hun? ... Hans Fader! Det var ganske vist en brav Mand og hæderlig og redelig, men hans Aand havde aldrig overskredet hans Butiks Horisont. Hvorledes havde denne Kvinde, der i sine unge Dage havde været saa smuk, — det vidste han, og man kunde se det endnu, — og som besad en fintfølende, kærlig og følsom Sjæl, hvorledes havde hun kunnet gaa hen og forlove og gifte sig med denne Mand, der var saa vidt forskellig fra hende?

Hvorfor spørge? Hun havde giftet sig med ham saadan som unge Piger gifter sig med den unge bemidlede Mand, som Forældrene foreslaa. De havde straks aabnet deres Forretning i Montmartre Gade, og opfyldt af sin ny Stillings Værdighed og af den fint udviklede, hellige Sans for Fællesinteresser, som erstatter Kærligheden ja endog Hengivenheden i de fleste Smaahandlendes Familier i Paris, havde den unge Kone, der ledede Butikken, med hele sin virksomme og driftige Intelligens givet sig til at arbejde paa deres Hus' forventede Velstand.

Og hendes Liv var gaaet saaledes hen, ensformigt, roligt, honnet, uden Kærlighed!

Uden Kærlighed? . . . Var det muligt, at en Kvinde ikke skulde have elsket? En ung, smuk Kvinde, der levede sit Liv i Paris, læste Bøger, klappede ad Skuespillerinder, som døde af Kærlighed paa Scenen, kunde hun leve sit Liv fra Barndom til Alderdom uden at hendes Hjærte blot saa meget som en eneste Gang blev rørt? Om nogen anden vilde han ikke tro det, — hvorfor skulde han saa tro det om sin Moder?

Hun havde sikkert kunnet elske som andre! thi hvorfor skulde hun være forskellig fra andre, selv om hun var hans Moder?

Hun havde været ung med alle de golde, sværmeriske Længsler, som forvirre de unges Sind! Indelukket som i et Fængsel i denne Butik ved Siden af en udannet Mand, der kun snakkede om Forretninger, havde hun drömt om Maaneskin, om Rejser, om Kys i Aftenens Skygger. Og saa var der en skönné Dag en Mand traadt ind som de forelskede i Romanerne, og hans Tale havde lydt som deres.

Hun havde elsket ham. Hvorfor ikke? Det var hans Moder! Men skulde man da være blind og dum nok til at forkaste, hvad der var indlysende, blot fordi det drejede sig om ens Moder?

Havde hun givet sig hen? ja, thi denne Mand havde ikke haft nogen anden Ven-

inde; — ja! thi han var forblevet denne Kvinde, der boede langt borte og var ældet, tro, — ja! thi han havde efterladt hele sin Formue til hendes Søn, deres Søn! . . .

Og Peter rejste sig, skælvende af Raseri saa stærkt, at han kunde have slaaet ihjel! Han udstrakte Armene, spilede Fingrene ud, han følte Lyst til at slaa, banke, knuse, kvæle! Hvem? Alle, hans Fader, hans Broder, den døde, hans Moder!

Han styrtede afsted for at gaa hjem. Hvad skulde han gøre?

Da han gik forbi et lille Taarn tæt ved Signalstangen, lød Taagehornets Tuden ham lige ind i Ørene. Hans Overraskelse var saa voldsom, at han var nær ved at falde over mod Granitbrystværnet. Der satte han sig ned kraftesløs, tilintetgjort af dette Stød.

Den Damper, der først svarede, syntes at være ganske nær og viste sig i Indløbet nu det var Højvande.

Peter vendte sig om og bemærkede dens røde Øjne, der var tilslørede af Taagen. Saa aftegnede en stor, sort Skygge sig mellem de to Stenmøler under de elektriske Havnefyrs langtrækkende Lys. Bag ham raabte Havnevagten med en gammel pensioneret Kaptejns sprukne Røst:

— Navnet paa Skuden?

Og gennem Taagen svarede Lodsens lige saa sprukne Røst fra Dækket:

Maupassant: Peter og Hans.

- Santa-Lucia.
- Landsmand?
- Italiener.
- Havn?
- Neapel.

Og Peter troede at se for sine Öjne Vesuvs Fjerbusk af Ild, medens ved Foden af Vulkanen St. Hans-Ormene sværmede i Sorrents eller Castellamares Orangelunde! Hvor mange Gange han dog havde drömt om disse Navne, som han var saa fortrolig med, som om han havde været paa de Steder, de betegnede. Aa! om han havde kunnet rejse, straks, lige meget hvorhen, og aldrig mere vende tilbage, aldrig skrive, aldrig lade nogen vide, hvad der var blevet af ham! Men nej! han maatte atter gaa hjem, hjem til sin Faders Hus og lægge sig i sin Seng.

Nej! han vilde ikke gaa hjem, han vilde vente, til det blev Dag. Taagehornenes Stemmer lød slet ikke saa ilde. Han rejste sig atter og gav sig til at marchere frem og tilbage som en Officer, der gör sin Runde paa et Skibsdæk.

Et andet Skib nærmede sig bag ved det første, uhyre stort og hemmelighedsfuldt. Det var en Engelskmand, der kom hjem fra Indien.

Og der kom fler endnu, stigende frem et efter et af det uigennemtrængelige Mørke. Men da den klamme Taage blev mer og mer utaalelig, begav Peter sig paa Vejen hjem ind

ad Byen til. Han frøs saa stærkt, at han gik ind paa en Matrosbeværtning for at drikke en Toddy; og da den stærke, varme Drik havde brændt hans Gane og Hals, følte han et Haab genfødes i sig.

Han havde maaske taget fejl? Han kendte jo saa godt sin taabelige Overspændthed! Han havde naturligvis taget fejl? Han havde opdyngtet Bevis paa Bevis, som naar man holder Forhør over en uskyldig, der altid er let at faa dömt, naar man *vil* tro ham skyldig. Naar han fik sovet paa det, vilde han tænke helt anderledes. Saa gik han hjem for at gaa i Seng, og med en Viljesanspændelse faldt han tilsidst i Sövn.

V.

Men knap en Time eller to nød Doktoren en stakket Hvile under en urolig Sövnns Kasten sig hid og did. Da han atter vaagnede op i sit mørke, hede og tillukkede Kammer, følte han, endnu inden hans Tanker atter havde klaret sig, det smertelige Tryk og sjælelige Ildebefindende, som Sorgen, man har sovet paa, efterlader i én. Det er som om den Ulykke, som Dagen i Gaar blot ramte os med sit voldsomme Stød, nu har listet sig ind, mens vi hvilede, i selve vort Kød og Blod, mishandlende og udmattende det som en Feber. Erindringen

vendte brat tilbage, og han satte sig op i sin Seng.

Saa begyndte han igen langsomt at gennemgaa én efter én alle de Fornuftgrunde, som havde pint hans Sjæl ude paa Mølen, medens Taagehornene tudede. Og jo mere han grublede, des mindre tvivlede han. Han følte sig slæbt ned af sin Logik som af en Haand, der tvang ham mod den utaalelige Vished.

Han var tørstig, han var hed, hans Hjærte bankede. Han rejste sig op for at lukke et Vindu op og trække frisk Luft, og da han var kommen paa Benene, naaede en sagte Lyd ind til ham gennem Muren.

Hans laa og sov, rolig og med en sagte Snorken. Han sov! Han havde intet anet, intet gættet! En Mand, der havde kendt deres Moder, efterlod ham hele sin Formue. Og han modtog disse Penge, som om det var naturligt og ganske i sin Orden.

Han laa og sov, rig og tilfreds, uden at vide, at hans Broder stönkede af Smerte og Sjælekvide. Og Vreden brød op i ham mod denne ligeglade og tilfredse Syvsover.

I Gaar Nat vilde han have banket paa hans Dør, og, siddende tæt ved hans Leje, vilde han have sagt til ham i hans første bestyrtede Opvaagnen: »Hans, Du maa ikke beholde denne Arv, som hvert Öjeblik vil kunne bringe Skam og Vanære over vor Moder«.

Men i Dag kunde han ikke mere tale ud,

han kunde ikke sige til Hans, at han ikke troede, han var deres Faders Sön. Nu maatte han beholde hos sig selv, begrave i sit Hjærte den Skændsel, han havde opdaget, skjule for alles Öjne den Plet, han havde bemærket, og som ingen skulde opdage, ikke en Gang hans Broder, fremfor alt ikke hans Broder.

Nu brød han sig ikke længer om, hvad Folk vilde sige. Han kunde have ønsket, at alle anklagede hans Moder, blot han vidste, at hun var uden Brøde, blot han, han alene! Hvordan skulde han holde ud at leve i hendes Nærhed, Dag ud og Dag ind, og tro, naar han saa' paa hende, at hun havde undfanget hans Broder under en fremmed Mands Favntag?

Og med alt det, hvor var hun rolig og mild, hvor syntes hun dog sikker paa sig selv! Var det muligt, at en Kvinde som hun, med hendes rene Sjæl og retsindige Hjærte, kunde falde, revet hen af sin Lidenskab, uden at der senere viste sig Spor af hendes Samvittighedsnag eller vaagnede Minder om hendes Brøde?

Aa! Samvittighedsnag! Samvittighedsnag! tidligere, i den første Tid, maatte de have pint hende, men saa var deres Spor udslettet, som alt udslettes. Hun havde sikkert nok begrædt sin Brøde, men saa, lidt efter lidt, havde hun vel næsten glemt den. Har Kvinderne ikke allesammen denne mærkelige Evne til at glemme, som gör, at de knap kender igen, naar der er gaaet nogle Aar, den Mand, som de har skænket

deres Mund og hele Legeme til Kærtegn? Deres Kærlighed er som et Uvejr, der drager forbi, deres Kys som et Lyn, der slaar ned, og som Himlen atter klarer op, saaledes bliver ogsaa Livet roligere og glider ind i det vante Spor. Mindes man en Sky?

Peter kunde ikke holde det ud længer i sit Kammer! Dette Hus, hans Faders Hus, knuste ham under sin Vægt. Han ligesom følte Taget tynde sine Skuldre og Murene kvæle sig. Og da han var meget tørstig, tændte han sit Lys for at drikke et Glas frisk Vand ved Filtret i Køkkenet.

Han gik de to Etager ned, men da han steg op igen med den fyldte Karaffe, satte han sig i bar Skjorte paa et Trappetrin, hvor der var stærk Træk, og han drak, uden Glas, i lange Drag, som en Mand, der har løbet og er forpustet. Da han holdt inde, blev han først slaaet af Stilheden i dette Hus; men saa skælnede han én for én de mindste Lyde deri. Der var først Uret i Spisestuen, hvis Dikken syntes ham at vokse i Styrke Sekund for Sekund. Saa hørte han atter en Snorken, en gammel Mands korte, anstrængte og haarde Snorken, uden Tvivl hans Faders; og som om den først nu var vaagnet i ham, blev han knuget af den Tanke, at disse to Mænd, som sov under samme Tag, Fader og Søn, de var intet for hinanden! Intet Baand, selv det fineste, bandt dem til hinanden, og de vidste det ikke! De talte til

hinanden med Kærlighed, de kyssede hinanden, følte Glæde og følte Sorg over de samme Ting, som om det samme Blod randt i deres Aarer. Og to Mennesker, fødte ved Verdens to yderste Poler, kunde ikke være mere fremmede for hinanden end denne Fader og denne Søn. De troede at elske hinanden, fordi en Lögn var vokset op imellem dem. Det var en Lögn, som skabte denne faderlige og denne sønlige Kærlighed, en Lögn, som umuligt kunde afsløres og som ingen nogensinde skulde faa at vide undtagen ham, der var virkelig Søn!

Og dog, og dog, om han tog Fejl? Hvordan skulde han faa det at vide! Aa! var der blot en Lighed, selv den ringeste, mellem hans Fader og Hans, en af disse sælsomme Ligheder, som gaa i Arv fra Slægt til Slægt som Tegn paa, at en Race udspringer i lige Linje fra det samme Favntag. Der havde behøvedes saa lidt, for at han med sine medicinske Kundskaber kunde se det, blot saa meget som en Lighed i Kindbenenes Form, Næsens Krumning, Afstanden mellem Öjnene, Tændernes eller Haarenes Natur, og mindre end det, en Bevægelse, en Vane, en Maade at være paa, en bestemt Smag, der var gaaet i Arv, — et eller andet Mærke, der var karakteristisk nok for et øvet Öje.

Han søgte, men han mindedes intet, nej, intet. Men han havde naturligvis brugt sine Öjne daarligt, — för havde han jo ikke haft

nogen som helst Interesse i at opspore den Slags umærkelige Antydninger.

Han rejste sig for at gaa ind i sit Kammer igen og gav sig til at stige op ad Trappen med langsomme Skridt, stadig grublende. Da han kom forbi sin Broders Dør, standsede han brat, med Haanden udstrakt for at aabne den. Et bydende Ønske var pludselig opstaaet i ham om at se Hans nu i dette Öjeblik, betragte ham længe, overraske ham i Slummeren, mens Ansigtet var roligt, de spændte Træk slappede og hver Livets Grimace forsvundet. Saaledes vilde han gribe hans Ansigts slumrende Hemmelighed; og hvis der var nogen Lighed, som blot kunde mærkes, saa skulde den ikke undgaa ham.

Men hvis Hans vaagnede, hvad vilde han saa sige? Hvorledes skulde han forklare dette Besøg?

Han blev staaende med Hænderne krampagtigt knuget om Laasen, søgende en Grund, et Paaskud.

Han kom pludselig i Tanker om, at han otte Dage i Forvejen havde laant sin Broder en Flaske Opiumsdraaber til at døde en voldsom Tandpine med. Han kunde selv have ondt i Tænderne i Nat og komme og bede om sine Draaber. Han traadte derfor indenfor men listende, som en Tyv.

Med Munden halv aaben laa Hans og sov et Dyrs dybe Sövn. Hans lyse Skæg og Haar

dannede en skinnende Plet paa det hvide Linned. Han vaagnede ikke, men holdt op med at snorke.

Böjet over ham betragtede Peter ham med et begærligt Blik. Nej! denne unge Mand lignede ikke Roland; og for anden Gang vaagnede i hans Sjæl Mindet om det lille forsvundne Portræt af Maréchal. Han *maatte* finde det! Naar han fik det at se, vilde han maaske ikke være i Tvivl længer.

Hans Broder rørte sig, vist nok generet af hans Nærværelse, eller af Skæret fra Lyset, der trængte gennem hans Öjelaag. Saa trak Doktoren sig paa Fodspidserne tilbage til Dören, som han lukkede uden Støj; hvorpaa han gik ind i sit Kammer igen men uden at lægge sig.

Dagen var længe om at komme. For hver Time der gik, den ene efter den anden, slog Uhret i Spisestuen sine Slag med en dyb og højtidelig Klang, som om denne lille Tingest af et Uhrmagerprodukt havde slugt en Domkirke-Klokke. De lød op igennem den tomme Trappegang, gik gennem Væggene og Dörene og døde hen i Værelsernes Indre i de sovendes døve Øren. Peter havde givet sig til at gaa op og ned, fra Sengen hen til Vinduet. Hvad skulde han gøre? Han følte sig altfor fortunlet til at kunne tilbringe den Dag hos sin Familie. Han vilde foreløbig være ene, i det mindste til næste Dag, for at overveje, berolige sig, styrke sig til det daglige Liv, han fra nu skulde leve.

Jo! nu havde han det! han vilde tage til

Trouville og se Menneskesværmen myldre paa Strandbredden. Det vilde adsprede ham, forfriske hans Tanker, give ham Tid til at belave sig paa den skrækkelige Opdagelse, han var paa Spor efter.

Saa snart Morgenrøden viste sig, gjorde han Toilette og klædte sig paa. Taagen var lettet, det var et ganske dejligt Vejr. Trouville-Baaden sejlede ikke før Klokken ni. Doktoren mente derfor, at han ikke godt kunde tage afsted uden først at have hilst paa sin Moder.

Han ventede til den Tid, hun plejede at staa op, og gik saa ned. Da han tog i hendes Dør, bankede hans Hjærte saa stærkt, at han standsede for at drage Aande. Hans Haand, der laa paa Laasen, var slap og skælvede, næsten ude af Stand til den lette Anstrængelse at dreje Haandtaget om for at komme ind. Han bankede. Moderens Stemme spurgte:

— Hvem er det?

— Det er mig, — Peter.

— Hvad vil Du?

— Sige god Morgen, da jeg tager til Trouville i Dag med nogle Venner.

— Ja, men jeg er ikke staaet op endnu.

— Naa! bliv saa bare liggende. Jeg kan give Dig et Kys, naar jeg kommer hjem i Aften.

Han haabede at kunne slippe af Sted uden at se hende, uden at trykke det falske Kys paa hendes Kind, som i Forvejen fik hans Hjærte til at banke.

Men hun svarede:

— Et Öjeblik, saa skal jeg lukke op.
Vent blot, til jeg har lagt mig igen.

Han hørte hendes nøgne Fødder paa Gulvet og Lyden af Slaaen, der blev trukket fra. Saa raabte hun:

— Kom!

Han traadte ind. Hun sad oprejst i Sengen, medens Roland ved Siden af hende med et Törklæde bundet om Hovedet og Ansigtet vendt imod Væggen, haardnakket blev ved at sove. Han var ikke til at faa vaagen, saalænge man ikke havde rusket i ham, saa Armen var ved at gaa af Led. Naar de skulde ud at fiske var det Pigen, som, ringet op af Papagris, Matrosen, paa det aftalte Klokkeslet, kom og rev sin Herre ud af denne uovervindelige Sövn.

Peter betragtede sin Moder, mens han gik hen til hende; og pludselig var det ham, som han aldrig för havde set hende.

Hun rakte ham Kinderne; han trykkede to Kys paa dem og satte sig saa ned paa en lav Stol.

— Var det i Aftes Du bestemte den Tur? spurgte hun.

— Ja det var!

— Er Du hjemme igen til Middag?

— Jeg ved ikke endnu. I hvert Fald skal I ikke vente mig.

Han udforskede hende med studsende Nysgærrighed. Det var hans Moder, denne Kvinde!

Hele dette Ansigt, som han havde sét fra sin Barndom, fra hans Öje havde kunnet skelne, dette Smil, denne Stemme, som han havde kendt saa godt og været saa fortrolig med, syntes ham brat at være noget nyt og andet, end de hidtil havde været for ham. Det gik op for ham nu, at mens han elskede hende, havde han aldrig betragtet hende. Og det var dog hende, — han kendte dog de mindste Enkeltheder i hendes Ansigt; men disse smaa Enkeltheder, dem saa han nu först rigtig klart. Med nöjeregnende Opmærksomhed studerede han dette Hoved, han havde haft saa kært, og det stod for ham i et helt nyt Lys, med et Udtryk, han aldrig för havde opdaget i det.

Han rejste sig for at gaa, men idet han pludselig gav efter for den uovervindelige Videbegærlighed, der havde pint hans Sind siden den foregaaende Nat, sagde han:

— Sig mig, det forekommer mig, at der en Gang i Paris var et lille Portræt af Maréchal i vor Dagligstue.

Hun tøvede et Sekund eller to; eller i det mindste forekom det ham, at hun tøvede; saa sagde hun:

— Det var der ogsaa.

— Hvad er der blevet af det Portræt?

Hun kunde godt have svaret hurtigere:

— Det Portræt . . . bi lidt . . . Det véd

jeg sandelig ikke . . . Maaske jeg har det i mit Skrivebord.

— Du vilde være sød, hvis Du kunde finde det.

— Ja! jeg skal se efter det. Hvad vil Du med det?

— Aa! Det er ikke til mig. Jeg mente, det vilde være ganske naturligt, om vi forærede det til Hans. Det vilde vist glæde ham.

— Ja! Du har Ret, det var smukt tænkt af Dig. Jeg skal se efter det, saa snart jeg er kommet op.

Saa gik han.

Himlen var blaa, ikke en Vind rørte sig. Folk paa Gaden syntes muntre, Købmændene, der gik til deres Forretninger, Embedsmændene, der gik til deres Kontorer, de unge Piger, der gik til deres Magasiner. Nogle af dem gik og nynnede, bragte i godt Humør af det klare Solskin.

Paa Trouville-Baaden var Passagererne allerede i Færd med at gaa ombord. Peter satte sig ned helt agter paa en Træbænk.

Han spurgte sig selv:

— Blev hun urolig ved mit Spørgsmaal om Portrætet eller blot overrasket? Har hun kastet det bort eller gemt det? Ved hun, hvor det er, eller ved hun det ikke? Hvis hun har skjult det, hvorfor saa det?

Og stadig følgende samme Retning, fra Grund til Følge, sluttede hans Tanke saaledes:

Portrætet, Vennens, Elskerens Portræt var forblevet i Dagligstuen aabenlyst lige til den Dag, hvor Hustruen eller Moderen havde lagt Mærke til — hun fór nogen anden — at dette Portræt lignede hendes Søn. I lang Tid havde hun uden Tvivl passet paa denne Lighed; og da hun havde bemærket den, da hun saa den opstaa og forstod, at hvem som helst en skønne Dag ogsaa kunde bemærke den, havde hun en Aften borttaget det lille farlige Maleri og skjult det, da hun ikke nænnede at tilintetgøre det.

Nu huskede Peter ogsaa meget godt, at dette Miniaturbillede længe havde været borte, længe før deres Afrejse fra Paris! Det var forsvundet, troede han, den Gang Hans' Skæg havde begyndt at komme og pludselig havde givet ham Lighed med den unge blonde Mand, som smilte i Rammen.

Damperens Bevægelser forvirrede og adspredte hans Tanker! Saa rejste han sig op og betragtede Havet.

Den lille Damper stod ud af Havnen, drejede tilvenstre og styrede pustende, hvæsende og skælvende Kursen mod den fjærne Kyst, man skimtede gennem Morgentaagen. Af og til viste en tung, ubevægelig Fiskerbaads røde Sejl sig paa Havfladen lige som en stor Klippe, der ragede op af Vandet. Og Seinen, der kom strømmende fra Rouen, lignede en stor Havarm, der skar sig ind i Landet.

I mindre end en Time naaede man Trou-

villes Havn, og da det netop var Badetid, begav Peter sig ned paa Stranden.

I Frastand saa den ud som en langstrakt Have, fuld af prangende Blomster. Lejrede i Klynger foran Badehusene, i Rækker langs med Vandet eller spredte her og der paa den store Banke af gult Sand lige fra Molen til Roches-Noires lignede disse Solskærme i alle Farver, disse Hatte i alle Former, disse Toiletter i alle Afskygninger, virkelig uhyre Blomsterbede paa en umaadelig Slette. Og den forvirrede Larm fra nær og fjærn af Stemmer, der skelnedes enkeltvis i den lette Luft, af Raaben og Kalden, af Börnenes Skraalen, naar de blev badede, og af klare Kvindestemmer, frembragte en uophørlig og sagte Summen, der blandede sig med og blev indsuget sammen med den svage Luftning fra Søen.

Peter spaserede midt mellem disse Mennesker, mere fortabt og forladt, mere skilt fra dem, mere hjælpeløs med sin Sjæls pinefulde Tanker, end om man havde smidt ham i Havet fra Dækket af et Skib, hundrede Mile fra Land. Han strøg tæt forbi Folk; det summede ham om Øret med Ord, hvis Mening han ikke forstod, og han saa som gennem et Taageslør Mændene tale til Kvinderne og Kvinderne smile til Mændene.

Men med ét var det, som han vaagnede op af en Døs, og han skelnede dem tydeligt. Og et Had blussede op i ham mod disse

Meenesker, thi de syntes ham glade og fornøjede.

Han strog nu tæt ind imellem og rundt om disse Grupper, grebet af nye Tanker. Alle disse brogede Toiletter, der bedækkede Sandet som et Blomsterflor, disse nydelige Stoffer og iøjnefaldende Parasoller, disse indsnørede Midiers forstilte Ynde, alle disse Modens sindrige Opfindelser fra det bitte Fodtøj til den ekstravagante Hat, det forførende i Bevægelser, Stemme og Smil, kort sagt det Koketteri, der udfoldede sig paa denne Strandbred, syntes ham med ét som selve den kvindelige Fordærvelse i fuldeste Flor. Alle disse udstafferede Kvinder vilde behage, forlokke, friste en eller anden. De havde pyntet sig for Mændene, for alle Mænd undtagen for deres Ægtefælle, som de ikke mere behøvede at erobre. De havde pyntet sig for den Elsker, de havde i Dag og for den, som næste Dag skulde bringe, for den Ubekendte, de havde mødt, lagt Mærke til, maaske ventede.

Og disse Mænd, der sad hos dem, med Blikket hvilende i deres og talende med Læben nær ved deres, disse Mænd kaldte dem til sig og attraaede dem, jagede dem som et Vildt, der snoede sig fra dem og undveg, skönt det syntes saa nært og let at gribe. Denne vildtstrakte Strand var altsaa kun en Kærlighedens Torveplads, hvor den ene solgte sig, den anden gav sig hen, hvor denne tingede med sine

Kærtegn, hin blot lovede sig bort. Alle disse Kvinder tænkte kun paa det samme, at falbyde for Mandens Attraa deres Legeme, som de alt havde givet bort, alt havde solgt, alt havde lovet til andre Mænd. Og han tænkte paa, at paa den hele Jord var det stadig det samme.

Hans Moder havde gjort som de andre, det var alt! Som de andre? — Nej! Der gaves Undtagelser, og mange, mange! De Kvinder, han saa rundt om sig, som, forfløjne og pyntede, jagede efter Kærlighed, de tilhørte alle som én den fine Verdens galante Selskab, ja vel endog det galante Selskab med de faste Priser, thi man traf ikke paa denne Strand, der blev betraadt af Lediggængernes Legion, de honette Kvinders Skare, der sad indesluttet bag Hjemmets Mure.

Havet steg, og Højvandet drev efterhaanden de forreste Rækker af Badegæster ind ad Byen til. Man saa' Grupperne rejse sig med Liv og, medtagende deres Stole, flygte for den gule Flod, der nærmede sig, frynset af en fin Knipling af Skum. Ogsaa Badevognene, forspændte med en Hest, blev trukket længere op paa Land; og paa den af Brædder dannede Promenade, som løber langs med Stranden, bevægede sig nu i en stadig, bred og langsom Bølge en elegant Menneskesværm i to modsatte Strømninger, der stødte hinanden paa Albuerne og blandede sig med hinanden. Nervøs og irriteret af Trængselen tog Peter Flugten, for-

dybede sig i Gaderne og standsede først udenfor en Beværtning i en Udkant af Byen, hvor han gik ind for at spise Frokost.

Efter at have drukket sin Kaffe strakte han sig paa to Stole foran Dören, og da han ikke havde sovet synderlig den Nat, faldt han i Blund i Skyggen af et Lindetræ.

Da han havde faaet nogle Timers Hvile og havde sundet sig, saa' han, at det var paa Tide at gaa for at naa Baaden, og han begav sig paa Vej, overvældet af en pludselig Mathed, som var faldet over ham, mens han blundede. Nu vilde han hjem, han vilde vide, om hans Moder havde fundet Maréchals Portræt igen. Vilde hun tale først om det, eller havde han nødig at spørge om det paany? Hvis hun ventede, til hun igen blev spurgt, saa havde hun sikkert en hemmelig Grund til ikke at vise Portrætet.

Men da han var kommet hjem i sit Værelse, tøvede han med at gaa ned for at spise til Middag. Han led alt for meget. Hans ophidsede Sind havde endnu ikke faaet Tid til at blive roligere. Han bestemte sig dog og traadte ind i Spisestuen, ligesom man gik til Bords.

En glad Mine oplivede alles Ansigter.

— Naa! sagde Roland, hvordan gaar det saa med Jeres Indkøb? Jeg vil nu ikke se noget af det, før alt er paa sin Plads.

Hans Kone svarede:

— Jo! det gaar godt! Men vi maa give

os god Tid og tænke længe over det, for ikke at købe noget, som ikke passer ind i det andet. Vi er meget optaget af, hvordan Møblerne skal være.

Hele Dagen havde hun ikke bestilt andet end, fulgt af Hans, at besøge Tapetforretninger og Møbelmagasiner. Hun ønskede flotte og temmelig pralende Stoffer, som kunde falde i Øjnene. Hendes Søn derimod ønskede noget nobelt og udsøgt. Og begge havde de atter og atter gentaget deres Argumenter foran hver Prøve, der blev foreslaaet dem. Hun paastod, at en Sagførers Klienter trænger til at imponeres og til, naar de betræder Venteværelset, at faa Indtryk af Rigdom.

Hans derimod, som kun ønskede at hidlokke det elegante og rige Klientel, vilde erobre fine Folk ved sin beskedne og sikre Smag.

Og Diskussionen, som havde varet hele Dagen, begyndte igen ved Suppen.

Roland havde ingen Mening, men blev ved at sige:

— Jeg vil nu ikke høre tale om noget. Jeg gaar hen og sér, naar det hele er færdigt.

Fru Roland appellerede til sin ældste Söns Dom:

— Jamen, hvad mener nu Du, Peter?

Hans Nerver var i den Grad ophidsede, at han fik Lyst til at svare med en Ed. Han sagde imidlertid i en tör Tone, som dirrede af Vrede:

— Aa jeg! jeg er fuldstændig enig med Hans. Jeg kan kun lide naturlig Simpelhed. Simpelhed er for Smagen, hvad Retskaffenhed er for Karakteren.

Hans Moder tog atter Ordet:

— Jamen husk paa, at vi bo i en Handelsby, hvor god Smag ikke vokser paa Træerne.

Peter svarede:

— Og hvad saa? Er det en Grund til at efterabe Fæhovederne? Fordi mine Bysbørn er dumme eller uærlige, har jeg saa nødig at følge deres Eksempel? En Kvinde gaar ikke hen og begaar et Fejltrin, fordi hendes Naboersker har Galaner.

Hans gav sig til at le:

— Du har nogle Argumenter, der er som taget ud af en Katekismus.

Peter svarede ikke. Hans Moder og hans Broder begyndte atter at tale om Betræk og Møbler.

Hans saa' paa dem, som han havde set paa sin Moder i Morges, før han tog afsted til Trouville; han saa' paa dem som en Fremmed. Han befandt sig, som om han pludselig var bleven hensat i en Familie, han ikke kendte.

Hans Fader især forbavsede hans Öje og hans Tanke.

Denne tykke, laskede Mand, der sad saa dum og tilfreds, det var hans egen Fader! Nej! Hans lignede ham ikke i noget.

Hans Familie! I de to sidste Dage havde en ukendt, ildesindet Haand, en død Mands Haand, sønderrevet og brudt, et for et, alle de Baand, der knyttede disse fire Væsener til hverandre. Det var forbi nu, altsammen! Han havde ingen Moder mer, thi han vilde ikke mere kunne elske hende, nu da han ikke kunde ære hende med den ubegrænsede, ömme og fromme Ærefrygt, som en Söns Hjærte trænger til at nære; ingen Broder mer, for denne Broder var en fremmed Mands Barn; han havde kun en Fader tilbage, denne Tyksak, som han ikke med sin bedste Vilje kunde holde af.

Og pludselig spurgte han:

— Sig mig saa, Mo'er! har Du fundet det Portræt?

Hun saa' overrasket paa ham:

— Hvilket Portræt?

— Maréchals.

— Nej . . . jo, det vil sige . . . jeg har ikke fundet det endnu, men jeg tror nok, jeg véd, hvor det er.

— Hvad er det I taler om? spurgte Roland.

Peter sagde:

— Et lille Portræt af Maréchal, som i sin Tid stod i Dagligstuen i Paris. Jeg mente, at Hans vilde blive glad ved at faa det.

Roland udbrød:

— Ja! det er rigtigt, jeg husker det udmærket; jeg saa' det saamænd endnu sidst i forrige Uge. Din Moder havde taget det ud

af sit Skrivebord, mens hun var ved at ordne sine Papirer. Det var Torsdag eller Fredag. Du husker det jo nok, Louise? Jeg var netop ved at barbere mig, da Du tog det op af en Skuffe og stillede det paa en Stol ved Siden af Dig med en Hoben Breve, som Du brændte de halve af. Ikke sandt! det er dog pudsigt, at Du har rørt ved det Portræt næppe to eller tre Dage, før Hans fik den Arv! Hvis jeg troede paa Anelser, saa vilde jeg sige, at her var det da tydeligt nok.

Fru Roland svarede rolig:

— Ja, ja! jeg véd, hvor det er; jeg skal hente det straks.

Altsaa havde hun löjet! Hun havde löjet den selvsamme Morgen, da hun svarede sin Sön, der spurgte hende, hvad der var blevet af det Miniaturbillede: »Jeg véd det sandelig ikke . . . maaske jeg har det i mit Skrivebord.«

Hun havde set det, rørt ved det, taget det i Haanden, betragtet det nogle Dage i Forvejen, og saa havde hun atter gemt det i den hemmelige Skuffe med Brevene, Brevene fra ham.

Peter saa' paa sin Moder, der havde löjet! Han saa' paa hende med en bedraget, i sin helligste Følelse bestjaalet Söns fortvivlede Vrede, og skinsyg som en Mand, der, længe blind, endelig opdager, at han er skammelig forraadt. Havde han saa sandt været denne Kvindes Mand, som han var hendes Barn, han vilde have grebet hende om Haandleddene, ved Skul-

drene eller ved Haaret og kastet hende til Jorden, slaaet hende, banket hende, knust hende! Og han kunde intet sige, intet gøre, intet ytre, intet røbe. Han var hendes Søn, han havde intet at hævne — ham havde man jo ikke bedraget.

Og alligevel jo! hun havde bedraget ham i hans Kærlighed, bedraget ham i hans sønlige Ærefrygt. Hun skyldte ham at være ulastelig, som alle Mødre skyldte deres Børn at være det. Naar den Harme, hvoraf han besjæledes, næsten steg til Had, saa var det, fordi han følte, at hun var mere brødefuld mod ham end mod selve hans Fader.

Kærlighed mellem Mand og Kvinde er en frivillig Pagt, hvor den, der fejler, kun gør sig skyldig i Utroskab; men naar Kvinden er blevet Moder, saa er hendes Pligt vokset, siden Naturen betror en opvoksende Slægt til hendes Omsorg. Og hvis hun da bukker under, saa er hun ussel, uværdig og æreløs!

— Det er lige meget, sagde pludselig Roland, idet han strakte sine Ben ud under Bordet, som han gjorde hver Dag, for at nippe til sit Glas Solbærlikør, det er ikke ilde ingen Ting at have at bestille, naar man da ellers har sit Udkomme. Jeg haaber, at Hans vil invitere os til nogle bedre Middage herefter. Desværre for mig, hvis jeg undertiden faar en daarlig Mave.

Og idet han vendte sig til sin Kone:

— Hent os dog saa det lille Portræt, min Engel, nu er Du jo færdig med at spise. Det vil ogsaa mere mig at se det.

Hun rejste sig, tog et Lys og gik. Og efter en Fraværelse, der forekom Peter lang, uagtet den ikke havde varet tre Minutter, kom Fru Roland ind igen, smilende og holdende i Ringen en forgyldt Ramme af gammeldags Form.

— Her er det, sagde hun, jeg fandt det næsten lige straks.

Doktoren var den første, der rakte Haanden ud. Han tog og undersøgte Portrættet, holdende det i Armens Frastand ud fra sig. Og idet han mærkede, at hans Moder saa' paa ham, hævede han langsomt Øjnene mod sin Broder for at sammenligne. Han var lige ved at sige i opbrusende Hæftighed: »Se! hvor det ligner Hans.« Vovede han ikke at udtale disse frygtelige Ord, saa aabenbarede han sin Tanke ved den Maade, hvorpaa han sammenlignede det levende Ansigt med det malede Ansigt.

De havde sikkert Træk tilfælles: det samme Skæg og den samme Pande, men intet tydeligt nok til at tillade den Erklæring, at de var Fader og Søn. Det var snarere en Familielighed, et vist Slægtskab i Udtrykket, som tydede paa, at der randt det samme Blod i deres Aarer. Men det, som for Peter var endnu mere afgørende end den Maade, hvorpaa Ansigterne forholdt sig, det var, at hans Moder havde rejst

sig op og med Ryggen imod dem lod, som hun, med paafaldende Langsomhed, lukkede Sukkeret og Solbærlikøren ind i et Skab i Væggen.

Hun havde forstaaet, at han vidste, eller at han i det mindste havde Mistanke!

— Lad mig faa det, sagde Roland.

Peter rakte ham Miniaturbilledet, og hans Fader tog Lyset hen for bedre at se; saa mumlede han med rørt Stemme:

— Stakkels Fyr! at tænke sig, at saadan saa' han ud, da vi lærte ham at kende. Død og Pine! hvor Tiden gaar! Han var ogsaa en smuk Mand paa den Tid, og havde saa behageligt et Væsen, ikke sandt, Louise?

Da hans Kone ikke svarede, fortsatte han:

— Og altid i saadant et godt Humør! Jeg har aldrig set ham gnaven. Og nu er det forbi, nu er der ikke mer tilbage af ham . . . end det, han har efterladt Hans. Naa! vi vil da gøre vor Ed paa, at han har vist sig som en god og trofast Ven til det sidste. Selv i sin Død glemte han os ikke.

Nu strakte Hans Armen ud for at tage Portrættet. Han betragtede det en Stund og sagde saa sørgmodig:

— Jeg kender ham slet ikke igen. Jeg husker ham kun med hvidt Haar.

Han gav sin Moder Billedet tilbage. Hun kastede et hastigt, næsten sky, Sideblik derpaa og sagde saa med sin naturlige Stemme:

— Det er nu dit, lille Hans, siden Du er

hans Arving. Vi skal bringe det over i din ny Lejlighed.

Og da de kom ind i Dagligstuen, satte hun Miniaturbilledet paa Kaminen ved Siden af Taffeluhret, hvor det havde staaet i sin Tid.

Roland stoppede sin Pibe, Peter og Hans tændte deres Cigaretter. Naar de røg, gik den ene i Reglen op og ned i Stuen, mens den anden sad fordybet i en Lænestol, med Benene overkors. Faderen satte sig altid overskrævs paa en Stol og spyttede ind i Kaminen, der stod et godt Stykke borte.

Fru Roland sad paa en lav Stol ved et lille Bord, hvorpaa Lampen stod, og broderede, strikkede eller sømmede Linned.

Den Aften begyndte hun paa et broderet Tæppe, bestemt til Hans' Værelse. Det var et vanskeligt og indviklet Arbejde, hvis Begyndelse krævede hele hendes Opmærksomhed. Fra Tid til anden, mens hun talte Stingene, hævede hendes Blik sig og vandrede hurtigt og sky hen mod det lille Portræt af den døde, der stod op mod Uhret. Og Doktoren, som gennemfo'r det lille Værelse i fire eller fem Skridt, med Hænderne bag paa Ryggen og Cigaretten i Munden, mødte hver Gang Moderens Blik.

Man skulde have sagt, at de udforskede hinanden, at en Krig nylig var erklæret mellem dem; og en smertelig, en ulidelig Urofølelse, snørede Peters Hjærte sammen. Han sagde til sig selv, forpint og dog tilfreds: »Hvor maa

hun lide i dette Öjeblik, hvis hun véd, at jeg har gennemskuet hende!» Og hver Gang han kom hen til Kaminen, standsede han nogle Sekunder for at betragte Maréchals blonde Ansigt, rigtig for at vise, at en fiks Idé optog ham. Og dette lille Portræt, der var mindre end en Haandflade, syntes et levende Væsen, der fjendsk og frygtelig pludselig var traadt ind i dette Hus og denne Familie.

Pludselig kimede det paa Gadeklokken.

Fru Roland, der ellers altid var saa rolig, fo'r sammen og røbede derved for Doktoren sine Nervers ophidsede Tilstand.

Saa sagde hun: »Det maa være Fru Rosémilly.« Og endnu en Gang vandrede hendes sky Blik hen mod Kaminen.

Peter forstod eller troede at forstaa hendes Rædsel og Angst. Kvinderne har et skarpt Blik, en hurtig Opfattelse og et mistænksomt Sind. Naar Fru Rosémilly opdagede dette Billede, hun ikke för havde set, vilde hun maaske ved förste Öjekast lægge Mærke til Ligheden mellem dette Ansigt og Hans'. Saa vilde hun forstaa og vide alt! Han blev grebet af Angst, en brat og forfærdelig Angst for, at denne Skam skulde blive røbet, og idet han vendte sig om, da Dören aabnedes, tog han det lille Maleri og puttede det ind under Uhret, uden at hans Fader og hans Broder havde set det.

Da han paany mødte sin Moders Öjne, syntes de ham forandrede, taagede og forviltrede.

— Goddag, sagde Fru Rosémilly, jeg kommer for at spørge, om De vil have mig til The i Aften?

Men medens de andre trængte sig om hende for at spørge, hvordan hun havde det, forsvandt Peter gennem Døren, som var forbleven aaben.

Da man lagde Mærke til hans Forsvinden, blev man forundret. Gnaven, fordi han frygtede, at det havde stødt den unge Enke, mumlede Hans:

— Den Tølper!

Fru Roland svarede:

— Vær ikke vred paa ham, han er ikke rigtig rask i Dag og træt efter sin Tur til Trouville.

— Det er ligegyldigt, sagde Roland, det er ikke nogen Grund til at stikke af som en rigtig Börste.

Fru Rosémilly vilde dække over det ved at sige:

— Nej, nej! det er paa sin engelsk; saadan forsvinder man altid, naar man er i fint Selskab, og tager tidlig hjem.

— Ja! svarede Hans, i fint Selskab, det kan være, men man behandler ikke sin Familie paa sin engelsk, og min Broder bestiller ikke andet i den senere Tid.

VI.

Der hændte intet hos Rolands i en Uge eller to. Den gamle fiskede, Moderen hjalp Hans med at indrette sig i den ny Lejlighed; Peter, der stadig var mørk, viste sig kun ved Maaltiderne.

Hans Fader spurgte ham en Aften:

— Hvorfor Fan'en gaar Du og glor med saadant et Begravelsesansigt? Det er ikke første Gang i Dag, jeg har lagt Mærke til det.

Doktoren svarede:

— Det er, fordi jeg føler Livets Vægt saa forfærdeligt.

Den gode Mand forstod ikke et Muk og svarede med en ærgerlig Mine:

— Det er nu lige godt for galt. Lige fra vi har haft den Lykke med Arven, er det, som I var blevet melankolske allesammen. Det er ligesom der var hændet os en Ulykke, eller vi sørgede over nogen.

— Jeg sørger ogsaa over én, sagde Peter.

— Du? for hvem?

— Aa! én, Du ikke har kendt, som jeg holdt altfor meget af.

Roland troede, hans Søn havde haft noget Kæresteri for, og at det drejede sig om et eller andet letfærdigt Pigebarn, som han havde gjort Haneben til, og han spurgte derfor:

— En Kvinde naturligvis?

— En Kvinde, ja!

— Som er død?

— Nej, det er værre! som jeg har mistet.

— Aa!

Skönt den gamle undrede sig over denne Sönnens uformodede Tilstaaelse, som blev gjort i hans Kones Nærværelse og i en besynderlig Tone, trængte han ikke mere ind paa ham, da han var af den Mening, at de Ting ikke vedkom Tredjemand.

Fru Roland syntes ikke at have hørt, hvad der blev sagt; hun gjorde Indtryk af at være syg, thi hun var meget bleg. Flere Gange havde hendes Mand, overrasket over at se hende sætte sig, som om hun faldt om paa Stolen, og høre hende stönne, som om hun ikke kunde faa Vejret, sagt til hende:

— Du ser virkelig daarlig ud, Louise, du overanstrenger dig naturligvis med at indrette Hans' Lejlighed! Hvil dig lidt, for Pokker! Det har jo ingen Jag med den Fyr, han er jo rig.

Hun rystede paa Hovedet uden at svare.

Op ad Dagen tiltog hendes Bleghed i den Grad, at Roland atter lagde Mærke dertil og sagde:

— Nej hör! dette herre gaar paa ingen Maade an, stakkels Mutter, Du maa virkelig passe paa dit Helbred.

Og idet han vendte sig til sin Sön, sagde han:

— Du maa da kunne se, at din Moder ikke er rask. Du kunde da i det mindste spørge til hende!

Peter svarede:

— Nej! jeg har ikke lagt Mærke til, at Moder fejlede noget.

Saa blev Roland vred:

— Aa! det er da klart som Dagen, for Satan! Hvad Fan'en kan det nytte, Du er Doktor, naar Du ikke en Gang kan se, at din egen Moder ikke er rask? Se paa hende da, se paa hende. Jeg tror, man kunde krepere, uden at den Doktor vilde have Anelse derom.

Fru Roland var begyndt at snappe efter Vejret og var saa bleg, at hendes Mand raabte:

— Nu faar hun jo ondt!

— Nej, nej! det er ikke noget, det gaar snart over . . . det er intet.

Peter havde nærmet sig, og idet han betragtede hende fast, spurgte han:

— Lad os da se, hvad der er i Vejen med dig.

Hun blev ved at gentage hurtig med sagte Stemme:

— Aa, ingen Ting . . . ingen Ting . . . jeg forsikrer dig . . . ingen Ting.

Roland var gaaet efter Eddike; han kom nu ind igen og sagde, idet han rakte Flasken til sin Søn:

— Dér, men kan du da ikke lindre hende. Du kunde da i det mindste høre hendes Hjærte!

Da Peter bukkede sig for at føle hendes Puls, trak hun sin Haand tilbage med en saa pludselig Bevægelse, at hun stødte imod en Stol, der stod lige ved.

— Naa! sagde han koldt, lad dig dog undersøge, naar du er syg.

Saa hævede hun Armen og rakte ham den. Hendes Hud brændte, Blodet bankede voldsomt og stødvist. Han mumlede:

— Det er virkelig temmelig alvorligt, du maa have noget beroligende. Jeg skal skrive noget op til dig.

Og mens han skrev, böjet over sit Papir, fik en sagte Lyd af kvalte Suk, undertrykt Hulken og korte, tilbageholdte Aandedrag ham til pludselig at vende sig om:

Hun græd med begge Hænder for Ansigtet.

Bestyrtet spurgte Roland:

— Louise, Louise! hvad fejler du dog? men hvad fejler du dog?

Hun svarede ikke; hun syntes sonderrevet af en dyb og skrækkelig Sorg.

Hendes Mand vilde tage og føre hendes Hænder bort fra Ansigtet. Hun stred imod, stadig gentagende:

— Nej, nej, nej.

Han vendte sig om mod sin Søn:

— Men hvad fejler hun dog? Saadan har jeg aldrig set hende.

— Det er ikke noget, sagde Peter, et lille nervøst Anfald.

Det forekom ham, at hans eget Hjærte lettedes ved at se hende saaledes pint, at denne Smerte lindrede hans egen Kvide og formind-

skede hans Moders Skændselsgæld. Han saa' paa hende som en Dommer, der er tilfreds med sin Gærning.

Men saa med ét rejste hun sig op, styrtede mod Døren med en saadan Voldsomhed, at de andre hverken kunde forudse det eller standse hende, løb og lukkede sig inde i sit Værelse.

Roland og Doktoren blev staaende og saa' paa hinanden.

— Forstaar Du noget af det? sagde den første.

— Jo, svarede den anden, det kommer simpelthen af et lille nervøst Ildebefindende, som ofte ytrer sig i Moders Alder. Rimeligvis vil hun faa mange Anfald som dette.

Hun fik virkelig ogsaa næsten hver Dag ny Anfald, som Peter syntes at fremkalde med et Ord, ret som om han havde siddet inde med hendes sælsomme og ukendte Sygdoms Hemmelighed. Han vogtede paa hendes Ansigt i Mellemløbene, naar hun havde Ro, og med ubarmhjærtig Underfundighed vakte han atter Smerten, der et Øjeblik var stilnet.

Men han selv led lige saa meget som hun! Han led skrækkeligt ved ikke at elske hende mere, ikke at agte hende mere, og ved at pine hende. Naar han rigtig havde revet op i det blødende Saar, han havde aabnet i dette Kvinde- og Moderhjærte, naar han følte, hvor hun var elendig og fortvivlet, saa gik han sin Vej ene ned gennem Byen, saa forpint af Samvittighedsnag og

Medfølelse, saa sorgfuld over saaledes at have knust hende under sin sønlige Foragt, at han havde Lyst til at styrte sig i Havet, til at drukne sig for at gøre Ende paa det.

Aa! hvor han gjerne vilde have tilgivet nu! men han kunde det ikke, ude af Stand som han var til at glemme. Hvis han blot havde kunnet lade være med at pine hende; men heller ikke det kunde han, han led jo stadig selv. Han kom hjem til Middagstid, fuld af kærlige Beslutninger, men næppe havde han sét hende, sét, hvorledes hendes Öje, der tidligere var saa ærligt og frimodigt, nu undveg ham sky og fortabt, saa slog han mod sin Vilje, ude af Stand til at tilbageholde de troløse Ord, der laa ham paa Tungen.

Den hemmelige Skændsel, der var kendt af dem alene, æggede ham op imod hende. Det var, som han bar en Gift i sine Aarer, der gav ham Lyst til at bide som en gal Hund.

Intet kunde nu hindre ham i at sønderrive hende uden Ophør, thi Hans var nu næsten helt flyttet ind i sin ny Lejlighed, og han kom blot for at spise til Middag og hver Aften for at blive Natten over i sine Forældres Hus.

Han lagde ofte Mærke til sin Broders Voldsomhed og Bitterhed, som han tilskrev Skinsyge. Han lovede sig selv at vise ham tilbage og give ham en Overhaling ved en eller anden Lejlighed, thi Familielivet blev meget pinligt som en Følge af disse vedvarende Scener.

Men nu da han levede for sig selv, led han mindre under Peters Brutalitet, og hans Kærlighed til Fred og Ro tilskyndede ham til Taalmodighed. I øvrigt havde Heldet beruset ham, og hans Tanke standsede som oftest kun ved saadanne Ting, som direkte angik ham selv. Han kom med Sindet opfyldt af ny smaa Bekymringer, saasom Snittet paa en Frakke, Formen af en Filthat, eller Størrelsen som vilde være passende for Visitkortene. Han blev haardnakket ved at tale om alle Enkelthederne i sin Bolig, om Hylder, som skulde sættes ind i Væggeskabet i hans Sovekammer til at opbevare Linned i, Stumtjenere, der skulde stilles op i Entreen, og elektriske Ringeapparater, der skulde anlægges for at forhindre uvedkommende i at stjæle sig ind i Lejligheden.

Det var bestemt, at man i Anledning af hans Indflytning skulde gøre en Udflugt til Saint-Jouin og tage hjem og drikke Te hos ham efter Middag. Roland vilde sejle derhen, men af Hensyn til den store Afstand og Usikkerheden ved at komme den Vej, hvis det var Modvind, forkastedes hans Forslag, og en Char-à-banc blev lejet til Turen.

De tog afsted henimod Klokken ti for at kunne naa derhen til Frokosttid. Den støvede Landevej strakte sig tværs over den normanniske Slette, som de bølgeformede Marker og Bondegårdene med Træer omkring gav Udseende af en vidtstrakt, uendelig Lysthave. I

Vognen, der blev trukket af to svære Heste i langsomt Trav, sad Familien Roland, Fru Rosémilly og Kaptejn Beausire uden at sige noget, thi de kunde ikke høre Ørenlyd for Hjulenes Raslen og maatte lukke Øjnene for Støvet, der hvirvledes op i Skyer.

Det var paa Høstens Tid. Side om Side med Marker af mørkegrøn Kløver og smudsiggrønne Runkelroer lyste det gule Korn over Landskabet med et gyldent, blondt Skær. Det var som havde det drukket Solens Lys, der var faldet ned over det. Man var hist og her begyndt paa at høste, og paa de Marker, som Leerne havde anfaldet, saa' man Mænd vugge sig frem og tilbage, førende langs med Jorden deres store, vingeformede Segl.

Efter to Timers Kørsel drejede Vognen ind paa en Vej til Venstre, kørte forbi en Vejrmølle, der gik rundt, trist og graa som et halvraaddent, dødsdømt Vrag — den sidste tilbageblevne af de gamle Møller. Derpaa kørte den ind i en smuk Gaard og standsede foran et indbydende Hus, en Kro, der var berømt i hele Provinsen.

Værtinden, som gaar under Navnet den smukke Alphonsine, viste sig smilende i Døren og rakte de to Damer Haanden, for at hjælpe dem ned af det altfor høje Vogntrin.

Under et Solsejl henne ved Græskanten, der var overskygget af Æbletræer, sad der allerede Gæster, Landliggere fra Etretat, og

spiste Frokost; og inde fra Huset hørtes Stemmer, Latterudbrud og Klirren af Tallerkener.

De maatte spise i et lille Værelse, da alle Salene var optagne. Pludselig opdagede Roland nogle Rejenet, som stod op ad Væggen.

— Aha! raabte han, stryges der Rejer her?

— Ja! svarede Beausire, det er saamænd det Sted paa hele Kysten, hvor man fanger flest.

— Død og Pine! Er I med til det, efter Frokost?

Det blev Ebbe Klokken tre; og man bestemte, at de alle om Eftermiddagen skulde gaa ud mellem Klipperne og fange Rejer.

Man spiste kun lidt for at undgaa, at Blodet steg til Hovedet, naar man stod med Fødderne i Vand. For Resten vilde man holde sig skadesløs ved Middagen, som blev bestilt flot og skulde være færdig fra Klokken seks, naar de maatte komme tilbage.

Roland kunde ikke nære sig af Utaalmodighed. Han vilde hen at købe de særlige Net, som anvendes til denne Fangst, og som meget ligne dem, man bruger til at fange Sommerfugle med paa Engene.

Det er smaa Poser af Net, der er fastgjort til et i Rundkreds omböjet Stykke Træ paa Enden af en lang Stok. Alphonsine, der stod med sit stadige Smil paa Læberne, laante dem nogle. Dernæst var hun Damerne behjælpelig med at gøre et improviseret Toilette, for at deres Kjoler ikke skulde blive vaade. Hun

tilbød Skörter, tykke Uldstrømper og Sivsko. Herrerne tog deres Strømper af og købte Slæber og Træsko hos Stedets Skomager.

Saa begav man sig paa Vej med Nettet paa Skulderen og Kurven paa Ryggen. Fru Rosémilly tog sig overordenlig sød ud i denne Paaklædning. Der var noget forbavsende kvikt og landligt udbredt over hende.

Skørtet, som Alphonsine havde laant hende og som var koket opheftet og sammensyet med et Par Sting, for at hun kunde løbe og springe paa Klipperne uden at være bange, fremviste Ankelen og det nederste af Læggen, en lille smidig og tæt Kvindes faste Læg. Midien var fri, for at hun ikke skulde hæmmes i sine Bevægelser, og til Hovedbedækning havde hun fundet en umaadelig stor, gul Straahat, som en Tamariskgren, fastgjort til den ene opkrampede Side af den vældige Skygge, gav et krigersk og udfordrende Udseende.

Lige fra Hans havde arvet, havde han stadig spurgt sig selv, om han skulde gifte sig med hende eller ikke. Hver Gang han saa' hende paa ny, følte han sig fast besluttet paa at tage hende til Kone, men saa saare han var blevet one, tænkte han paa, at der jo ikke var noget forset ved at overveje Sagen. For Tiden var hun ikke saa rig som han, thi hun havde kun en tolv tusind Francs i aarlig Indtægt, men Kapitalen stod i Jordejendomme, Bondegaarde og Byggegrunde inde i Byen samt i Skibe,

som med Tiden vilde kunne stige antagelig i Værdi. Deres Formuesforhold svarede saaledes omtrent til hinanden, og den unge Enke tiltalte ham unægtelig i høj Grad.

Mens han nu saa' hende den Dag gaa foran sig, saa tænkte han: »Saa! nu maa jeg tage en Bestemmelse. Jeg finder sikkert ingen bedre.«

De fulgte en lille Sænkning, der skraanede jævnt ned fra Landsbyen til Brinken ved Kysten. Ved Enden af denne Sænkning ragede Brinken op over Havet i en Højde af to hundrede og fyrretyve Fod. Indrammet af de grønne Bakkedrag, der skraanede ned fra begge Sider, saas i det fjærne et Stykke af Havet, af Form som en Trekant, der skinnede sølvblaat i Solens Straaler, og et næppe synligt Sejl, der lignede en Sommerfugl. Den lysmættede Himmel flød i den Grad sammen med Havet, at det ikke var muligt at skelne, hvor hin begyndte og dette endte; og imod denne klare Horisont aftegnede de to Damer, der gik foran de tre Mænd, deres indsnørede Midier.

Med glødende Blik saa' Hans Fru Rosémillys spæde Ankel, smukke Ben, smidige Hofte og store udfordrende Hat svævende bevæge sig foran ham. Og hendes stadige Svæven bort æggede hans Atraa og drev ham til at tage de afgørende Beslutninger, som nølende og ængstelige Naturer saa hovedkulds fatte. Den lune Luft, hvori Saltvandslugten fra de

nøgne Klipper blandede sig med Bjærghkraaningernes Duft af Gyvel, Græs og Kløver, oplivede ham endnu mere, hensættende ham i en sagte Rus, og for hvert Skridt, for hvert Sekund, for hvert Blik, som han kastede paa den unge Kones muntre Skikkelse, modnedes den Beslutning mer og mer i ham, ikke at tøve længer men sige hende, at han elskede hende og ønskede at ægte hende. Han vilde benytte sig af den gunstige Lejlighed, nu da Fisketuren lettede en Samtale under fire Öjne. Landskabet vilde desuden afgive en smuk Ramme; hvor idyllisk vilde det ikke være at erklære sin Kærlighed paa dette Sted, mens man stod med Fødderne i det klare Vand og saa Rejerne med deres lange Følehorn smutte ind under Tangen.

Da de, efter at have gaaet Dalen igennem, var kommet til Randen af Afgrunden, fik de Öje paa en Sti, der steg ned langs ad Brinken, og neden under dem, omtrent midtvejs mellem Havet og Bjærgets Fod, et underligt Virvar af uhyre Klippeblokke, som laa væltede hulter til bulter, dyngede oven paa hverandre paa en Slags Slette, der ujævn og græsbevokset strakte sig, saa langt Öjet rakte, mod Syd, og som i sin Tid var fremkommet ved Jordbundens Sænkning. Henkastede paa denne med Tjörn og Grönsvær beklædte Strimmel Jord, som vulkanske Udbrud syntes at have rystet, lignede disse Klippestykker Ruinerne af en stor for-

svunden Stad, der fordum skuede ud over Havet og selv beherskedes af den endeløse, hvide Mur, der dannedes af Kystens stejle Brinker.

— Se hvor könt, sagde Fru Rosémilly og standsede.

Hans havde naaet hende, og med bankende Hjærte gav han hende Haanden for at stige ned ad den smalle Trappe, der var hugget ind i Klippen.

Derpaa steg de nedad, medens Beausire gjorde sig saa lang det var ham muligt med hans korte Ben, for at byde Fru Roland, der blev helt fra det overfor det vidtstrakte Rum, Armen.

Roland og Peter gik bagest, og Doktoren maatte formelig slæbe Faderen med, der var saa forstumlet af Svimmelhed, at han lod sig glide fra Trin til Trin paa sin Bag.

De unge, der var forrest, steg hurtig nedad. Pludselig opdagede de ved Siden af en Træbænk, der stod paa en Afsats, en klar Vandstraale, der sprang frem af et lille Hul i Brinken.

Den vældede først ud i en Fordybning, saa stor som et Vandfad, som den selv havde udhulet sig. Dernæst dannede den et Vandfald paa knap to Fods Højde, flød saa tværs over Stien, hvor den havde faaet et Tæppe af Karse til at skyde op, og forsvandt endelig i Brombærrisene og Græsset nede paa den ophøjede Slette med de ophobede Klippeblokke.

— Aa! hvor jeg er törstig, raabte Fru Rosémilly.

Men hvordan drikke? Hun forsøgte at øse Vand i sin hule Haand, men det gled bort mellem hendes Fingre. Hans fik den Idé at lægge en Sten paa Vejen, hvor hun da lagde sig ned paa Knæ for at drikke af selve Kilden, som saaledes befandt sig i samme Højde som hendes Læber.

Da hun hævede Hovedet, bedækket af klare Smaastænk, der i tusendvis var spredt ud over hendes Kinder, paa hendes Lokker, paa hendes Öjenhaar og hendes Overkrop, helledede Hans sig over hende og mumlede:

— Hvor De er smuk!

Hun svarede i den Tone, man taler i, naar man skænder paa Börn:

— Vil De dog tie stille?

Det var de förste egentlige galante Ord, de udvekslede.

— Saa, sagde Hans meget forvirret, lad os nu gaa, inden de andre indhenter os.

Han fik nemlig lige i Nærheden af dem Öje paa Ryggen af Kaptajn Beausire, som steg ned baglænds for med begge Hænder at understøtte Fru Roland; og lidt højere oppe saa' han Roland, der stadig var i Færd med at lade sig glide ned, idet han siddende paa sin Hale og skubbende sig frem med Fødder og Albuer vraltede af Sted som en Skildpadde,

medens Peter gik foran, vogtende paa sine Bevægelser.

Stien blev mindre stejl og lignede paa det nederste Stykke nærmest en jævnt skraanende Vej, der snoede sig om de uhyre Blokke, som i tidligere Tider havde løsnet sig fra Bjærget. Fru Rosémilly og Hans gav sig til at løbe og naaede snart Smaastenene nede ved Stranden. De gik tværs over dette Stykke for at naa Skærene, som strakte sig paa en lang jævn Overflade, der var dækket med Havplanter, og hvori utallige Vandpytter glimrede. Det var Lavvande, og Havet laa med mørke- og lysgrønne Farvetoner et godt Stykke borte, paa den anden Side af denne med klæbrig Tang beklædte Strandmark.

Hans smøgede sine Benklæder op til op over Læggen og sine Ærmer til Albuen; saa behøvede han ikke at være bange for det vaade. Derpaa raabte han: »En, to, tre!« og sprang resolut ud i det første det bedste Vandhul.

Mere forsigtig, skönt lige saa fast besluttet paa straks at stikke Benene i Vandet, gik den unge Kone rundt om det lille Vandhul, med frygtsomme Skridt, thi hun gled paa de slimede Planter.

— Ser De noget? spurgte hun.

— Ja! jeg ser Deres Ansigt, som spejler sig i Vandet.

— Hvis De ikke ser andet end det, gör De vist kun en daarlig Fangst.

Han mumlede med rørt Stemme:

— Aa! det var dog den Fangst, jeg vilde foretrække for al anden.

Hun lo:

— Prøv da, saa skal De se, hvor det gaar igennem Maskerne paa Deres Net.

— Og dog . . . hvis De vilde?

— Jeg vil se Dem fange Rejer . . . ikke andet . . . for Öjeblikket.

— De er drilleborn. Lad os gaa hen et andet Sted, der er ingen her.

Og han rakte hende Haanden, for at hun ikke skulde glide paa de glatte Klippesten. Hun støttede sig temmelig ængstelig til ham, og han følte sig pludselig fyldt af overstrømmende Kærlighed og grebet af Attraa og graadigt Begær, som om den Glød, der ulmede i ham, havde ventet paa denne Dag for at bryde ud i lys Lue.

De kom snart til en større Fordybning, under hvis brusende Vand, der gennem en usynlig Aabning strömmede ud i Havet, lange, fine Græsstraa i forunderlige røde og grønne Farver, bølgede som Lokker, der syntes at svømme.

Fru Rosémilly raabte:

— Se der, se der! jeg kan se en stor én, en rigtig stor én der nede!

Nu fik han Öje paa den og steg resolut ned i Hullet, skönt han blev vaad til op paa Livet.

Men bevægende sine lange Følehorn gled

Dyret sagte foran Nettet. Hans jagede det hen imod Tangen, sikker paa at fange det dér. Da det følte sig afskaaret, sprang det med et pludselig Hop tværs over Nettet, svømmede fra den ene Ende af Vandhullet til den anden og forsvandt.

Den unge Kone, som ganske spændt havde iagttaget denne Jagt, kunde ikke tilbageholde Udraabet:

— Aa! De Klodsmajor!

Han blev ærgerlig og trak med en uoverlagt Bevægelse sit Net over et Stykke af Bunden, som var helt dækket af Tang. Og da han atter førte det op paa Overfladen af Vandet, saa' han inden i det tre store, gennemsigtige Rejer, som han havde fanget i Blinde i deres usynlige Skjul.

Han præsenterede dem triumferende for Fru Rosémilly, som først ikke turde tage paa dem af Frygt for den spidse og ru Udvækst, hvormed deres Hoveder er bevæbnet.

Men endelig tog hun Mod til sig, klemte deres trævlede Følhorn mellem to Fingre og puttede dem den ene efter den anden ned i sin Kurv med en Smule Tang, for at de bedre kunde holde sig levende. Derpaa fandt hun sig et mindre dybt Vandhul og sprang deri tøvende og sitrende af Kulden, som isnede hendes Fødder, og gav sig selv til at fiske. Hun var behændig og dreven, thi hun havde det Haandelag og den Sporsans, som udkrævedes. Næsten

med hvert Strøg fangede hun Dyr, som lod sig narre og overrumple af den udspekulede Langsomhed, hvormed hun førte Nettet.

Fra nu af kunde Hans ikke finde noget at fange, men han fulgte hende Skridt for Skridt, strøg tæt op ad hende, böjede sig over hende, lod, som han var højst fortvivlet over sin Kejtethed og vilde lære.

— Aa! vis mig hvordan, sagde han, vis mig!

Og da saa deres to Ansigter spejlede sig lige ved Siden af hinanden i det klare Vand, som de mørke Planter paa Bunden gjorde til et blankt Spejl, smilte Hans til dette Hoved, som saa' paa ham der nede fra, og af og til tilkastede han det et Fingerkys.

— Aa! hvor De er kedelig, sagde den unge Kone; — De maa aldrig gøre mer end én Ting ad Gangen, Kære.

Han svarede:

— Jeg gör kun ét: Jeg elsker Dem.

Hun rettede sig op og sagde i en alvorlig Tone:

— Hør, hvad har De dog fejlet i de sidste ti Minutter, er De da rent forstyrret i Hovedet?

— Nej, jeg er ikke. Jeg elsker Dem, og nu har jeg endelig faaet Mod til at sige Dem det.

De stod nu begge i Saltvandet, som gik dem lige op til Læggene, og med de dryppende Hænder støttet paa deres Net, saa' de hinanden dybt ind i Öjnene.

Hun tog Ordet i en spøgende, fortrædelig Tone:

— De er dog ogsaa en sær en, — at tale til mig om saadan noget i dette Öjeblik. Kunde De ikke vente til en anden Dag og lade være at fordærve mig Fiskeriet?

Han mumlede:

— De maa ikke være vred, men jeg kunde ikke mere tie stille. Jeg har elsket Dem længe. I Dag har De beruset mig, saa jeg rent har tabt Fornuften.

Saa syntes hun med ét at tage sin Beslutning og bekvemme sig til at snakke alvorligt og give Afkald paa at more sig.

— Lad os sætte os paa dette Klippestykke, sagde hun, saa kan vi snakke rolig sammen.

De klavrede op paa den temmelig høje Klippeblok, og da de havde sat sig til rette der ved hinandens Side med Fødderne hængende ned, lige midt i Solen, begyndte hun:

— Kære Ven! De er ikke længer noget Barn, og jeg ikke nogen ung Pige. Vi véd meget godt begge to, hvad det drejer sig om, og vi kan afveje alle Konsekvenser af vore Handlinger. Naar De i Dag har bestemt Dem til at erklære mig Deres Kærlighed, saa gaar jeg naturlig ud fra, at det er Deres Mening at gifte Dem med mig.

Han havde just ikke belavet sig paa denne klare Udvikling og svarede:

— Ja naturligvis!

— Har De talt med Deres Fader og Moder derom?

— Nej, jeg vilde först vide, om De vilde have mig.

Hun rakte ham Haanden, der endnu var vaad, og da han med Fyrighed gav hende sin, sagde hun:

— Jo, det vil jeg gjerne. Jeg tror, De er god og retskaffen. Men husk, at jeg ikke vil mishage Deres Forældre.

— Aa! Tror De, at Moder ikke har forudset det, eller at hun vilde holde saadan af Dem, som hun gör, hvis hun havde noget imod et Giftermaal mellem os.

— Det er sandt, jeg er ogsaa rent forstyrret.

De tav. Men han undrede sig tværtimod over, at hun var saa lidt forstyrret, saa betænkksom. Han havde ventet sig noget i Retning af koket Skælmeri, hvor Munden maaske nok sagde nej men Hjertet mente ja, — et helt Slør af Kærlighedsromantik vævet om dem, mens de gik og fiskede paa denne Strand, hvor Bølgerne slog op med sagte Plasken. Og nu var det hele besörget, han følte sig bundet, gift, i tyve Ord. De havde ikke mere at sige hinanden, de var jo kommet overens, og de stod nu en Smule forlegne, begge to, over hvad der i saadan Fart var foregaaet imellem dem, ja formelig en Smule konfuse, for de vovede ikke at tale mere, ikke at fiske mere, vidste overhovedet ikke, hvad de skulde gøre.

Rolands Stemme frelste dem:

— Kom her hen, kom her hen, Börn. Kom, skal I se Beausire. Han tömmer Havet, den Lurendrejer.

Kaptajnen gjorde virkelig en mærkværdig stor Fangst. Vaad lige op til Livet gik han fra Vandhul til Vandhul, opdagende med et eneste Öjekast de bedste Steder og gennemsøgende med en langsom og sikker Bevægelse med sit Net alle de Hulheder, der var skjulte under Tangen.

Og de smaa gennemsigtige Rejer med den lyse, graaagtige Farve sprællede i hans hule Haand, naar han med en uforstyrret Bevægelse tog og kastede dem i Kurven.

Overrasket og henrykt veg Fru Rosémilly ikke fra hans Side men efterlignede ham efter bedste Evne, idet hun næsten glemte sit Jaord og Hans, der fulgte efter i dybe Tanker, for helt at hengive sig til den barnlige Glæde at trække Dyrene frem under den svømmende Tang.

Pludselig raabte Roland:

— Saa, der kommer Mutter endelig.

Hun var först blevet staaende alene med Peter paa Strandbredden, for ingen af dem følte sig' synderlig tiltalte af den Morskab at stavre rundt mellem Klippestykkerne og plumpe i Vandpytterne; men alligevel betænkte de sig paa at blive sammen. Hun var bange for ham, og hendes Sön var bange for hende og sig selv, bange for sin Grusomhed, som han ikke var Herre over.

De satte sig dog ned tæt ved hinanden paa den af Stene bedækkede Strandbred.

Og mens de sad her, badede i Solens Straaler, hvis Varme mildnedes af Søluften, foran den vidtstrakte og bløde Synskreds af blaat Vand, gennemvævet med Sølvstænk, saa tænkte de begge to paa samme Tid: »Hvor her vilde have været dejligt — i gamle Dage.«

Hun turde ikke tale til Peter, thi hun vidste, at han vilde give hende et ukærligt Svar; og han turde ikke tale til sin Moder, thi ogsaa han vidste, at han mod sin Vilje vilde gøre det med Heftighed.

Han sad og kradsede med Stokken i de runde Sten og slog til dem. Hun havde med et tomt, udtryksløst Blik taget en tre — fire smaa Flintesten mellem sine Fingre og lod dem gaa fra Haand til Haand med en langsom, mekanisk Bevægelse. Saa opdagede hendes ubestemte, stirrende Blik henne paa Tangen hendes Søn Hans, der gik og fiskede sammen med Fru Rosémilly. Saa fulgte hun dem med Øjnene og udspejdede deres Bevægelser, idet hendes Moderinstinkt utydelig fattede, at det ikke var Hverdagspassiar, de førte. Hun saa dem bøje sig forover Side om Side, da de saa hinandens Billeder spejle sig i Vandet, rette sig op igen og staa Ansigt til Ansigt, da de udspurgte hinandens Hjerter, og endelig klavré op og sætte sig paa Klippestykket, da de gav hinanden deres Ord.

Deres Silhouetter, der aftegnede sig klart paa Midten af Synskredsen, hvis Linje de alene syntes at bryde, fik i dette store Rum af Himmel, Hav og Brinker noget vist stort og symbolsk ved sig.

Ogsaa Peter betragtede dem, og en tør Latter undslap brat hans Læber.

Uden at vende sig om til ham, spurgte Fru Roland:

— Hvad fejler Du dog?

Han blev ved at le:

— Jeg tager Undervisning. Jeg lærer, hvordan man forbereder sig til at blive Hanrej.

Hun fo'r sammen, harmfuld og oprørt, stødt over Udtrykket, fortvivlet over, hvad hun troede at forstaa.

— Hvem hentyder Du til?

— Til Hans naturligvis! De tager sig højst grinagtigt ud derhenne.

Hun mumlede med sagte Røst, skælvende af Bevægelse.

— Aa! Peter, hvor Du er grusom! Fru Rosémilly er Retskaffenheden selv. Din Broder vilde ikke kunde finde nogen bedre.

Han gav sig pludselig til at le med en tvungen og stødvis Latter:

— Ah! ha! ha! Retskaffenheden selv! Alle Kvinder er Retskaffenheden selv . . . og alle sætte deres Mænd Horn i Panden. Ah! ha! ha!

Uden at svare rejste hun sig, gik hastig ned ad den stenbedækkede Strandbreds Skraa-

ning, og med Fare for at glide og falde i Hulerne, der var skjulte af Græsset, eller brække Arme og Ben ilede, næsten løb hun, tværs over Pytterne, uden at se til højre og venstre, lige hen til sin anden Søn.

Ved at se hende nærme sig, raabte Hans:
— Naa? Mo'er, har Du endelig bestemt Dig?

Uden at svare greb hun ham i Armen, som vilde hun sige til ham: »Frels mig, for-svar mig.«

Han saa' hendes Forvirring og sagde meget overrasket:

— Hvor Du er bleg! Hvad fejler Du?

Hun stammede:

— Jeg var lige ved at falde, jeg blev saa bange henne paa de Klipper.

Hans ledede og støttede hende da og forklarede hende imens, hvordan de bar sig ad med at fange Rejer, for at vække hendes Interesse. Men da hun ikke hørte synderlig efter, og han følte en voldsom Trang til at betro sig til nogen, førte han hende længere bort og sagde med sagte Stemme:

— Gæt, hvad jeg har gjort?

— Det . . . det . . . det véd jeg ikke.

— Jo gæt en Gang.

— Jeg . . . jeg véd ikke.

— Jo! jeg har spurgt Fru Rosémilly, om hun vilde være min Kone!

Hun svarede ikke noget, det suste for

hendes Øren, og hendes Sjæl vaandede sig, saa hun næppe kunde fatte. Hun gentog:

— Din Kone?

— Ja, har jeg gjort ret? Hun er sød, ikke sandt?

— Ja vist er hun sød . . . Du har gjort ret.

— Du giver mig altsaa dit Samtykke?

— Ja . . . jeg giver dig mit Samtykke.

— Hvor du siger det löjerligt. Man skulde tro, at . . . at . . . du ikke var glad over det.

— Jovist . . . er jeg . . . glad.

— Er det ogsaa vist?

— Ganske vist!

Og for at bevise ham, det sluttede hun ham i sine udbredte Arme og kyssede ham midt paa Munden, gav ham en Moders fulde Kys.

Men da hun saa havde törret sine Öjne, der var blevet vædede af Taarer, opdagede hun nede paa Stranden et menneskeligt Legem, liggende paa Maven som et Lig, med Ansigtet mellem Smaastenene: det var hendes andet Barn, Peter, som laa og grublede i Fortvivelse.

Saa førte hun sin lille Hans endnu længere bort, helt ned til Vandet, og de talte længe om dette Giftermaal, som havde hendes Hjærtes Tilslutning.

Den stigende Flod jagede dem tilbage til de andre, som de snart naaede, hvorpaa de alle gik tilbage til Bakkerne. Man vækkede Peter, der laa og lod, som om han sov; og Middagen trak længe ud, krydret med mange Vine.

VII.

Paa Hjemvejen sad alle Herrerne, med Undtagelse af Hans, og blundede i Vognen. Beausire og Roland sank hvert femte Minut ned paa Skuldren af deres Sidemand, som med et Stød skubbede dem væk igen. Saa rettede de sig op, hørte op med at snorke, aabnede Öjnene, mumlede: »Dejligt Vejr!« og faldt saa næsten øjeblikkelig tilbage igen til den anden Side.

Da de kørte ind i Havre, var de saa sövndrukne og stive i Lemmerne, at det kneb svært med at blive sig selv igen, og Beausire afslog endogsaa at gaa op hos Hans, hvor Teen ventede paa dem. Man maatte sætte ham af ved hans egen Dör.

Den unge Sagfører skulde nu for förste Gang sove i sin ny Bolig, og han var pludselig blevet grebet af en overströmmende, næsten barnagtig Glæde over just den Aften at skulle vise sin Forlovede det Hjem, hvor hun snart skulde bo.

Pigen var gaaet, da Fru Roland havde erklæret, at hun nok selv skulde varme Vandet og servere Teen. Af Frygt for Ildebrand holdt hun ikke af, at Tyendet sad oppe om Natten.

Ingen uden hun selv, hendes Sön og Haandværkerne havde endnu betraadt Lejligheden, for at Overraskelsen kunde være fuldstændig, naar man fik at se, hvor nydelig den var.

I Entreen bad Hans Selskabet om at vente.

Han vilde först tænde Lysene og Lamperne og lod Fru Rosémilly, sin Fader og sin Broder staa udenfor i Mørket. Lidt efter raabte han: »Kom!« og smækkede Døren op paa vid Gab.

Den lange Sal med Glasloftet, der var oplyst af en Lysekrone og kulørte Lamper, der var stukket ind mellem Palmerne, Gummitræerne og Blomsterne, straaede dem först i Møde ligesom en Teaterdekoration. Der var et Öjeblikks Overraskelse. Himmelfalden over denne Pragt mumlede Roland: »Det var da som Fan'en!« og han fik Lyst til at klappe i Hænderne som foran et Tableau.

Saa gik man ind i den forreste lille Dagligstue, hvis Vægge var beklædt med et gammeldags spraglet Tapet, i Smag med Stolebetrækket. Det store Modtagelsesværelse, i meget nobel Stil med lysørøde oliemalede Vægge, tog sig helt statelige ud.

Hans satte sig ned i Lænestolen foran det med Bøger bedækkede Skrivebord og sagde med en höjtidelig, noget forceret Stemme:

— Ja Frue! Lovens Ord tilsteder ingen Tvivl, og jeg kan nu, efter at jeg har indhentet rette Vedkommendes forventede Samtykke, udtale min sikre Overbevisning om, at inden tre Maaneder fra Dato vil den mellem os verserende Sag have modtaget sin lykkelige Løsning.

Han betragtede Fru Rosémilly, som gav sig til at smile og saa' hen paa Fru Roland. Fru Roland tog og trykkede hendes Haand.

Hans, der straaledede af Glæde, fik et pludseligt Anfald af Kaadhed og raabte:

— Hvor Stemmen lyder godt, hvad? Her vil være udmærket at tale, her i Stuen.

Han gav sig til at deklamere:

— Var det blot Humaniteten, var det blot den Følelse af naturlig Sympati, vi nære overfor enhver Lidelse, som det kom an paa at vække for at udvirke den Frifindelse, vi ansøge Eder om, saa vilde vi appellere til Eders Medlidenhed, Herrer Edsvorne, til Eders Fader- og Menneskehjærte. Men vi har Retten paa vor Side, og det er ene og alene Retsspørgsmaalet, som vi skulle udvikle for Eder

Peter betragtede dette Hjem, som kunde have været hans, og han blev mer og mer irriteret over sin Broders Barnagtighed, — han fandt ham overhovedet altfor taabelig og aandsfattig.

Fru Roland lukkede en Dør til højre op.
— Her er Sovekamret, sagde hun.

Paa Udstyrelsen af det havde hun opbudt al sin moderlige Kærlighed. Gardiner og Møbelbetræk var af Cretonne fra Rouen, en Efterligning af det gamle normanniske Lærred. Et Billede i Ludvig den femtendes Stil — en Hyrdinde i rund Ramme, som dannedes af to Duers forenede Næb — gav Væggene, Gardinerne, Sengen, Stolene et vist koket, idyllisk Præg, som ikke kunde andet end indtage.

— Nej! hvor det er yndigt, sagde Fru

Rosémilly, der var blevet noget alvorlig, da hun kom ind i dette Værelse.

— Synes De om det? spurgte Hans.

— Ja ganske overordenligt!

— Hvis De vidste, hvor det glæder mig.

De betragtede hinanden et Öjeblik med et dybt Blik, fuldt af Ömhed og Tillidsfuldhed.

For Resten var hun ikke fri for at være forlegen og noget forvirret i dette Soveværelse, som skulde være hendes Brudekammer. Straks hun traadte ind, havde hun lagt Mærke til, at Sengen var meget bred, en rigtig Ægteseng, som Fru Roland uden Tvivl havde valgt i Forudfølelsen af sin Söns nærforestaaende Bryllup: og dog blev hun glad over denne moderlige Omtanke, som syntes at sige hende, at hun var velkommen i Familien.

Da man saa atter var kommet ind i Dagligstuen, aabnede Hans med et Ryk Dören til venstre, og man saa' ind i den runde trefags Spisestue, der var udstyret i japanesisk Smag. Moder og Sön havde her anvendt al den Opfindsomhed, de sad inde med. Med sine Møbler af Bambustræ, sine Porcellænsfigurer og Krukker, sine guldindvirkede Silkebetræk, sine gennemsigtige Rullegardiner af Glasperler, der saa' ud som Vanddraaber, sine Vifter, der var naglet til Væggen for at fastholde Drapperierne, med sine Kakkelovnsskærme, sine Sabler, sine Masker, sine udstoppede Traner med virkelige Fjer, alle sine Nipssager af Porcellæn, Træ, Papir,

Elfenben, Perlemor og Bronze havde dette Værelse det fordringsfulde og maniererede Præg, som uøvede Hænder og uvidende Öjne giver Ting, der netop fordre den største Takt, Smag og kunstneriske Opdragelse. Det var imidlertid det, der blev mest beundret. Peter alene tog visse Forbehold med en noget bitter Ironi, som hans Broder følte sig krænket over.

Paa Bordet hævede sig Pyramider af Frugter og Slotte af Kager.

De var ikke synderlig sultne; de gnaskede lidt Frugt og mere bed til end spiste af Kagerne. Efter en Times Forløb bad saa Fru Rosémilly om Lov til at trække sig tilbage.

Det blev bestemt, at Roland skulde følge hende hjem og gaa med det samme, medens Fru Roland i Pigens Fraværelse skulde kaste et sidste moderligt Blik paa Lejligheden, for at hendes Søn ikke skulde mangle noget.

— Skal jeg komme tilbage og hente Dig? spurgte Roland.

Hun betænkte sig lidt men svarede saa:

— Nej, Fatter, gaa bare hjem i Seng. Peter kan følge mig hjem.

Saa snart de var gaaet, pustede hun Lysene ud, gemte Kagerne, Sukkeret og Likøren i et Skab, hvortil Hans fik Nöglen; gik saa ind i Sovekammeret, slog Dynen op og saa efter, om der var frisk Vand i Karaffen og Vinduet lukket.

Peter og Hans var blevet tilbage i den

lille Dagligstue, den sidste endnu stødt over Kritiken over hans Smag, og hin mer og mer irriteret over at se sin Broder i dette Hjem.

De sad og røg begge to, uden at mæle et Ord. Saa rejste Peter sig med ét:

— Død og Pine, sagde han, hvor Enken saa' kedsommelig ud i Aften. Hun syntes vist ikke, Turen var rigtig vellykket.

Hans følte sig pludselig overvældet af et af sine opbrusende og rasende Vredesanfald, som griber ellers skikkelige Mennesker, naar de krænkes i deres helligste Følelser.

Han kunde ikke faa Vejret af bar Bevægelse og stammede:

— Jeg forbyder dig for Fremtiden at sige »Enken«, naar du taler om Fru Rosémilly.

Peter vendte sig haanlig om mod ham:

— Jeg tror, du giver mig Ordre. Er du rigtig klog, hvad?

Hans var straks sprunget op:

— Jo jeg er, men jeg har faaet nok af din Opførsel overfor mig.

Peter haanlo:

— Mod dig? Du og Fru Rosémilly, det kommer maaske ud paa ét?

— Ja! for Fru Rosémilly skal være min Kone.

Den anden lo endnu højere:

— Aha! det er dejligt. Nu forstaar jeg, hvorfor jeg ikke mere maa kalde hende »Enken«.

Det var ellers en snurrig Maade at fortælle mig din Forlovelse paa.

— Jeg forbyder dig at gøre Nar forstaar du jeg forbyder dig det.

Hans havde nærmet sig, bleg og med skælvende Stemme, ude af sig selv over den Haan, hvormed Peter forfulgte den Kvinde, han elskede og havde valgt.

Men pludselig blev ogsaa Peter rasende. Alt hvad der havde hobet sig op i hans Sjæl af afmægtig Vrede og undertrykt Had, af Sindsoprør, der var kuet i den sidste Tid, og af stum Fortvivlelse, steg ham nu til Hovedet og berøvede ham Besindelsen.

— Du vover? . . . Du vover? . . . Og jeg befaler dig at holde Mund, hører du, jeg befaler dig det.

Overrasket over dette voldsomme Udbrud tav Hans nogle Öjeblikke, mens han, næsten berøvet Sans og Samling af Raseri, søgte den Ting, den Sætning, det Ord, der kunde saare hans Broder dybest i hans Hjærte.

Han tog atter Ordet, idet han stræbte at beherske sig og tale langsommere, for at Ordene kunde lyde skarpere og ramme bedre:

— Jeg véd nok, at du længe har været skinsyg paa mig, lige fra den Dag, du begyndte at sige »Enken«, fordi du vidste, jeg ikke kunde lide det.

Peter udstødte et af disse skingrende,

haanlige Latterudbrud, som var saa hyppige hos ham:

— Aa Herre Gud! skinsyg paa dig! . . . jeg? . . . jeg? . . . jeg? . . . og paa hvad? . . . Herre Gud, paa hvad? . . . paa dit Ansigt og din Begavelse? . . .

Men Hans følte godt, at han havde rørt ved dette Menneskes Byld.

— Ja, du er skinsyg paa mig, og det har du været, lige fra vi var smaa; og nu er du blevet rasende, fordi du saa', at hun foretrak mig og ikke vilde vide af dig.

Peter stammede, ude af sig selv over denne Beskyldning:

— Jeg . . . jeg . . . skinsyg paa dig? og for det dumme Kvindfolks Skyld, den opblæste Kalkun, den tykke Gaas? . . .

Hans, der saa' sine Slag ramme, vedblev:

— Kan du huske den Dag, du forsøgte at ro stærkere end jeg i »Perlen«? Og alt hvad du siger, naar hun er ved, for at gøre dig bemærket? Du revner jo af Skinsyge! Og da jeg saa fik de Penge, saa blev du aldeles rasende og hadefuld imod mig; det har du vist paa alle Maader, saa vi alle er kommet til at lide under det. Der gaar ikke en Time, hvor du ikke spytter Galden op, som sidder og kværker dig i Halsen.

Peter knyttede sine Næver af Raseri, grebet af en uimodstaaelig Lyst til at falde over sin Broder og gribe ham i Struben.

— Ti stille med *det*, tal du bare ikke om de Penge.

Hans raabte:

— Skinsygen ligefrem gnistrer ud af dig. Du siger ikke et Ord til Fader, Moder eller mig, hvor den ikke bryder frem. Du lader, som du ringeagter mig, bare fordi du er skinsyg. Du ypper Klammeri med Alverden, fordi du er skinsyg. Og nu da jeg er blevet rig, saa kan du ikke holde dig i Skindet, men bliver giftig og piner Livet af Moder, som om det var hendes Skyld! . . .

Peter var veget tilbage til Kaminen med Munden staaende halvt aaben og Öjnene opspilede, et Bytte for den Slags desperat Raseri, der faar Folk til at begaa Forbrydelser.

Han gentog med sagtere, men gispende Røst:

— Hold Mund, hold dog Mund!

— Nej! Jeg har længe villet sige min Hjærtens Mening; nu giver du mig Lejlighed til det, saa maa du selv tage Følgerne. Jeg elsker en Kvinde! Du véd det og gör hende latterlig i mit Paahør, du driver mig til det yderste, men det er værst for dig selv. Jeg skal slaa dine Gifftænder ud, skal jeg! Jeg skal tvinge dig til at respektere mig.

— Respektere dig?

— Ja mig!

— Respektere . . . Dig . . . som har vanæret os alle sammen med din Gridskhed?

— Hvad siger du? Sig det igen . . .
Sig det igen, om du tör? . . .

— Jeg siger, at man modtager ikke en Mands Penge, naar man gaar for en anden Mands Sön.

Hans blev staaende ubevægelig, uden at fatte, himmelfalden over den Insinuation, han anede:

— Hvad? Du siger . . . sig det endnu en Gang?

— Jeg siger, hvad Alverden hvisker om i Krogene og render med, at du er en Sön af den Mand, der har efterladt dig sin Formue. Og ser du! et anstændigt Menneske tager ikke imod Penge, som vanærer hans Moder.

— Peter . . . Peter . . . Peter . . . véd du ogsaa, hvad du siger? . . . og det er dig . . . dig . . . som kommer med denne skændige Bagvaskelse?

— Ja . . . mig . . . netop mig. Du har altsaa ikke set, at jeg har været ved at forgaa af Sorg derover i en hel Maaned, at jeg tilbringer Natten uden at lukke et Öje og Dagen med at skjule mig som et vildt Dyr, at jeg hverken véd mere, hvad jeg siger, eller hvad jeg gör eller hvad der skal blive af mig, saa meget som jeg lider og er opfyldt af Skam og Smerte, for jeg anede det först, og nu véd jeg det bestemt.

— Peter . . . ti dog stille . . . Mo'er er i

Værelset ved Siden af! Husk paa, at hun kan høre os . . . at hun hører os . . .

Men han maatte udøse sit Hjærte! og han sagde det altsammen, fortalte, hvordan Mistanken var opstaaet og blevet næret i hans Sjæl, om hvad han havde gennemgaaet og hvordan han endelig var blevet vis i sin Sag, og Historien med Portrætet, der nu igen var forsvundet.

Han talte i korte, hakkede Sætninger, næsten uden Sammenhæng, som en Mand, der har Syner.

Han syntes nu at have glemt Hans og hans Moder i det tilstødende Værelse. Han talte, som om ingen hørte ham, fordi han maatte tale, fordi han havde lidt altfor meget, altfor meget tillukket sit blødende Saar. Og det var vokset som en Byld, og den Byld var der nu gaaet Hul paa, og den sprøjtede ud over alt og alle. Han havde givet sig til at gaa op og ned, som han næsten altid gjorde; og med Öjnene stirrende stift hen for sig, med vilde, fortvivlede Fagter, med Graaden i Halsen og et vaagnende Had mod sig selv, talte han, som om han havde staaet Skrifte for, hvad han og hans havde forbrudt, som havde han slynget sin Kvide ud i den usynlige, livløse Luft, hvor Ordene vejredes hen.

Ude af sig selv og næsten overbevist ved sin Broders blinde Energi, havde Hans stillet sig op med Ryggen mod Dören, bag hvil-

ken han gættede, at deres Moder havde staaet og hørt dem.

Hun kunde ikke gaa ud uden at gaa igennem Dagligstuen. Hun var ikke kommet ud igen; hun havde altsaa ikke turdet.

Pludselig stampede Peter i Gulvet og udbrød:

— Asen, at jeg har sagt det!

Og han styrtede med bart Hoved ud paa Trappegangen.

Larmen af Gadeporten, der blev smækket i med et Drön, vækkede Hans af den dybe Følesløshed, hvori han var hensunket. Nogle Öjeblikke var hengaaet, længere end Timer, men hans Sjæl var stivnet i en idiotisk Sløvhed. Han følte godt, at nu maatte han tænke og handle, men han tøvede dog, for han vilde ikke forstaa mere, ikke vide mere, ikke huske mere, saa bange, svag, fejj var han. Han hørte til Nølernes Race, der altid opsætte til næste Dag; og selv hver Gang han paa Stedet *skulde* fatte en Beslutning, søgte han stadig, rent instinktmæssig, at vinde nogle Öjeblikkes Frist.

Men den dybe Stilhed, som nu omgav ham, efter at Peters voldsomme Udbrud var forstummet, denne pludselige Tavshed i Stuen, hvis Vægge og Møbler oplystes af det livlige Skær fra de seks Lys og de to Lamper, indgød ham med ét en saadan Skræk, at ogsaa han fik Lyst til at flygte.

Saa samlede han sine Tanker og forsøgte at overveje.

Han havde aldrig før mødt nogen Vanskelighed i sit Liv. Han hørte til de Mennesker, der lade sig drive med Strømmen. I Skolen havde han været flittig for ikke at blive straffet, og han havde kunnet tilendebringe sine juridiske Studier uden Afbrydelse, fordi han førte et roligt og regelmæssigt Liv. Alle Ting i Verden forekom ham naturlige, uden paa anden Maade at vække hans Opmærksomhed. Han havde en medfødt Sans for Orden, Ro og Maadehold, hans Sjæl havde ingen mørke Kroge; og derfor stod han nu overfor denne Katastrofe som en Mand, der falder i Vandet uden nogensinde at have lært at svømme.

Han forsøgte først at tvivle. Hans Broder havde naturligvis löjet af Had og af Skinsyge.

Og dog, hvor skulde han have været ussel nok til at sige noget saadant om deres Moder, hvis han ikke selv havde været forvildet af Fortvivlelse? Og desuden lød Peters Ord endnu i hans Øren, han saa' ham endnu for sine Öjne, endnu dirrede i alle hans Nerver, saa det gik ham til Marv og Ben, en Efterklang af Broderens Ord, Tonefald, Bevægelser og Skrig — saa sande Udtryk for en Lidelse, der ikke kunde være löjet, at de maatte synes lige saa uforkastelige Vidnesbyrd som selve Visheden.

Han blev staaende altfor tilintetgjort til at

kunne gøre en Bevægelse eller fatte en Beslutning. Hans Hjærteangst blev ulidelig; og han følte, at indenfor den Dør dér var hans Moder, som havde hørt alt og ventede.

Hvad tog hun sig for? Ikke en Bevægelse, ikke en Skælven, ikke et Aandedrag, ikke et Suk forraadte et Menneskes Nærværelse bagved denne Dør. Var hun flygtet? Men hvad Vej? Hvis hun var flygtet saa maatte hun være sprunget ud af Vinduet ned paa Gaden!

Et Anfald af Rædsel greb ham, saa hurtigt og saa bydende, at han snarere stødte Døren op end lukkede den op og styrtede ind i Værelset.

Det syntes tomt. Et eneste Lys henne paa Kommoden oplyste det.

Hans styrtede hen imod Vinduet; det var lukket og Skodderne for. Men da han vendte sig om for at gennemsøge de mørke Kroge med sit angstfulde Blik, saa' han, at Forhænget var trukket for Sengen. Han løb hen og slog det tilside. Hans Moder laa udstrakt paa Lejet med Ansigtet begravet i Hovedpuden, som hun med sine to Hænder krampagtig havde ført op til Hovedet for ikke at høre.

Han troede hende først kvalt. Men saa greb han hende om Skulderen og vendte hende om, uden at hun slap Puden, der skjulte hendes Ansigt, og som hun bed i for ikke at komme til at skribe.

Men da han rørte ved hendes i Krampe stivnede Legeme og Arme forstod han, hvor dybt hendes usigelige Smerte havde rystet hende. Den voldsomme Kraft, hvormed hun med sine Fingre og Tænder holdt den af Fjer fyldte Pude for Mund, Öjne og Ören, for at han ikke skulde se hende og ikke tale til hende, lod ham ane ved den Smerte, han selv følte, hvor gruligt man kan lide. Og hans gode, ærlige Hjærte blev sønderrevet af Medlidenhed. Han var ingen Dommer, ikke selv en barmhjærtig Dommer, han var et Menneske, fuldt af Svaghed, en Sön, fuld af Kærlighed. Han huskede intet af alt, hvad den anden havde sagt, han ræsonnerede ikke, diskuterede ikke, han rørte blot med sine to Hænder ved sin Moders følelsesløse Legeme, og da han ikke formaaede at rive Puden bort fra hendes Ansigt, kyssede han hendes Kjole og udbrød:

— Mo'er, Mo'er, stakkels lille Mo'er, se paa mig!

Hun vilde have lignet en død, hvis ikke en næsten umærkelig Sitren, som en spændt Strængs Vibreren, havde gennemfaret hendes Lemmer. Han gentog atter:

— Mo'er, Mo'er, hør mig. Det er ikke sandt. Jeg véd godt, det er ikke sandt.

En krampagtig Skælven greb hende, det var, som hun skulde kvæles, og pludselig brast hun i Hulken paa Pudn. Og alle hendes Nerver slappedes, de anspændte Muskler blev böjelige,

Fingrene aabnede sig og slap Pudén, og han trak den bort fra hendes Ansigt.

Hun var ligbleg, og Taarerne løb ned fra hendes lukkede Öjenlaag. Slyngende Armene om hendes Hals, trykkede han langsomt paa hendes Öjne store sorgtunge Kys, som vædedes af hendes Taarer, og han blev ved at sige:

— Mo'er, kære Mo'er, jeg véd godt, det ikke er sandt. Græd ikke, jeg véd det! Det er ikke sandt!

Hun rejste sig overende, saa' paa ham og med en Kraftanstrængelse, saa stor, som i visse Tilfælde behøves for at tage Livet af sig, sagde hun til ham:

— Jo, det er sandt, mit Barn!

Og de sad uden Mæle overfor hinanden. Saa var det igen et Par Minutter som hun skulde kvæles, med Brystet frem og Hovedet kastet bagover for at faa Vejret, men saa overvandt hun sig paany og fortsatte:

— Det er sandt, Barn. Hvorfor lyve? Det er sandt. Du vilde ikke tro mig, hvis jeg löj.

Hun saa' ud, som var hun fra Forstanden. Grebet af Rædsel faldt han paa Knæ ved Sengen og mumlede:

— Ti stille, Mo'er, ti dog stille!

Hun havde rejst sig op med en skrækkelig Fasthed og Energi:

— Nu har jeg heller ikke mere at sige Dig, Barn. Farvel!

Hun gik hen mod Dören.

Han greb hende i begge Arme, skrigende:

— Hvad er det, Du gör, Mo'er, hvor gaar Du hen?

— Jeg véd ikke . . . hvad véd jeg . . . jeg har ikke mer noget at gøre . . . jeg er jo helt alene nu.

Hun stred imod for at komme bort. Mens han holdt hende tilbage, fandt han kun et eneste Ord, som han stadig gentog:

— Mo'er, Mo'er, Mo'er . . .

Og hun sagde i sine Bestræbelser for at bryde hans knugende Tag:

— Nej, nej! nu er jeg ikke mere din Moder, jeg er intet mer for Dig, eller for nogen anden, intet mer, intet! Du har hverken Fader eller Moder, stakkels Barn . . . Farvel.

Det gik pludselig op for ham, at hvis han lod hende gaa nu, saa vilde han aldrig faa hende at se mere. Derfor løftede han hende op, bar hende hen til en Lænestol, satte hende ned i den med Magt og kastede sig paa Knæ, idet han omsluttede hende med sine Arme.

— Du gaar ikke herfra, Mo'er; *jeg* elsker Dig og jeg vil beholde Dig. Jeg vil altid beholde Dig, Du min egen Moder.

Hun mumlede med anstrængt Stemme:

— Nej, min stakkels Dreng, det er umuligt nu. I Aften græder Du, men i Morgen vil

Du vise mig Dören. Heller ikke Du vil tilgive mig.

Han svarede med et saa stærkt Udbrud af oprigtig Kærlighed: — Aa! jeg? jeg? aa hvor Du kender mig lidt! — at hun udstødte et Skrig, tog ham om Hovedet med begge Hænder, drog ham hæftigt ind til sig og kyssede ham lidenskabeligt paa Ansigtet.

Saa sad hun atter ubevægelig, med Kinden mod sin Söns Kind, mærkende, igennem hans Skæg, hans varme Blod; og ganske sagte hviskede hun ham ind i Øret:

— Nej, lille Hans. Du vil ikke tilgive mig i Morgen. Du tror det, men Du tager fejl. Du har tilgivet mig i Aften, og det har frelst mit Liv; men Du maa ikke se mig mere.

Han gentog, knugende hende ind til sig:

— Mo'er, sig ikke det!

— Jo, lille Hans, jeg maa bort nu. Jeg véd ikke, hvorhen jeg gaar, eller hvordan jeg skal bære mig ad, eller hvad jeg skal sige, men jeg *maa* bort. Jeg vilde ikke vove herefter at se paa Dig, eller kysse Dig, forstaar Du?

Nu var det ham, der hviskede hende ind i Øret:

— Lille Mo'er, Du skal blive, for jeg vil have det, for jeg trænger til Dig. Og Du skal sværge mig til, at Du vil adlyde mig, nu straks.

— Nej, Barn.

— Aa! Mo'er, Du *skal*, hører Du, Du *skal*!

— Nej, Barn, det er umuligt. Det vilde være at dømme os alle til evig Pine. Jeg véd fra den sidste Maaned, hvad den Straf vil sige. Du er rørt, men naar det er ovre, naar Du betragter mig, saadan som Peter betragter mig, naar Du mindes, hvad jeg har sagt Dig! . . . Aa! . . . lille Hans, tænk paa . . . tænk paa saa, at jeg er din Moder.

— Jeg vil ikke have, at Du gaar fra mig, Mo'er. Jeg har jo kun Dig.

— Men husk dog paa, min Dreng, at vi vil ikke mere kunne se hinanden uden at rødme begge to, uden at jeg føler mig forgaa af Skam, og uden at dine Öjne faar mig til at slaa mine ned.

— Det er ikke sandt, Mo'er!

— Jo, jo, jo, det er sandt! Aa! jeg har forstaaet alt, hvad din stakkels Broder har gaaet igennem lige fra den første Dag, alt. Naar jeg nu tror at høre hans Skridt i Huset, saa banker mit Hjærte, som skulde det sprænge mit Bryst, og naar jeg hører hans Stemme, saa er det mig, som jeg gaar fra Sans og Samling. Dig havde jeg dog endnu tilbage! nu har jeg Dig ikke mere. Aa! lille Hans, tror Du, jeg vilde kunne leve mellem Jer to?

— Jo Mo'er! Jeg skal holde saa meget af Dig, at Du ikke skal tænke mere derpaa.

— Aa, aa! hvis det var muligt!

— Jo, det er muligt.

— Hvordan vil Du, at jeg ikke skal tænke derpaa mellem din Broder og Dig? Vil *I* da ikke tænke derpaa?

— Jeg ikke. Det sværger jeg Dig til.

— Jo, Du vil tænke derpaa hver Time af Dagen.

— Nej, jeg sværger Dig det til. Og desuden maa Du vide: hvis Du gaar din Vej, saa gaar jeg i Krigen og lader mig slaa ihjel.

Hun blev forskrækket ved denne barnagtige Trusel og knugede Hans til sig og kærtegnede ham med lidenskabelig Æmhed. Han fortsatte:

— Jeg elsker Dig mer end Du tror, aa, langt mere, langt mere. Vær nu dog fornuftig! Forsøg at blive blot otte Dage. Vil Du love mig det, otte Dage? Det kan Du ikke nægte mig?

Hun lagde begge sine Hænder paa Hans Skuldre og, idet hun holdt ham ude fra sig, sagde hun:

— Barn! . . . lad os forsøge at være rolige og ikke græde. Lad mig tale først. Hvis jeg en eneste Gang skulde høre af din Mund, hvad jeg nu i Maaneder har hørt af din Broders, hvis jeg en eneste Gang skulde læse i dine Øjne, hvad jeg læser i hans, hvis jeg blot ved et Ord eller ved et Blik skulde gætte, at jeg er Dig forhadet, som jeg er ham forhadet . . . saa, en Time efter, forstaar Du, en Time efter . . . vilde jeg være gaaet bort for bestandig.

— Mo'er, jeg sværger Dig til . . .

— Lad mig tale . . . I en Maaned har jeg lidt alt, hvad et Menneske kan lide. Fra det Öjeblik, det gik op for mig, at min ene Sön mistænkte mig, og at han for hvert Minut gættede Sandheden, har hvert Öjeblik i mit Liv været en Martyrdom, som det er umuligt at finde Ord for.

Hendes Stemme lød saa smertelig, at hendes Lidelse som en Smitte bredte sig til Hans og fyldte hans Öjne med Taarer.

Han vilde kysse hende, men hun holdt ham tilbage:

— Lad mig . . . hør, hvad jeg vil sige . . . jeg har endnu saa meget at sige Dig, for at Du kan forstaa . . . men Du vil ikke kunne forstaa mig . . . fordi . . . hvis jeg skulde blive . . . saa maatte . . . nej, jeg kan ikke!

— Sig det, Mo'er, sig det.

— Nuvel da! Saa har jeg i det mindste ikke bedraget Dig . . . Du vil have, jeg skal blive hos Dig, ikke sandt? For at det kan ske, for at vi endnu kunne se hinanden, tale med hinanden, være sammen hele Dagen hjemme, — thi jeg vover ikke mere at aabne en Dör af Angst for at finde din Broder bag ved den — for at det kan ske, saa maa Du ikke tilgive mig — thi intet gör mere ondt end Tilgivelse, — men overhovedet lade være at være vred paa mig for hvad jeg har gjort . . . Du maa føle Dig stærk nok, ligegyldig nok for Folks Dom til at

sige Dig selv, uden at rødme derover og uden at foragte mig, at Du er ikke Rolands Sön . . . Jeg har lidt nok . . . jeg har lidt alt for meget, jeg kan ikke mere, nej, jeg kan ikke mere! Og det er ikke först for nylig, nej, det har været saadan længe . . . Men Du vil aldrig kunne forstaa det, nej! Hvis vi skulde kunne leve sammen herefter og kysse hinanden, lille Hans, saa maatte Du sige Dig selv, at har jeg end været din Faders Elskerinde, saa har jeg endnu mere været hans Hustru, hans rette Hustru, og at jeg paa Bunden af mit Hjærte ikke skammer mig derover og intet fortryder, at jeg elsker ham endnu, død som han er, altid vil vedblive at elske ham og aldrig har elsket andre end ham, for han har været hele mit Liv, al min Glæde, alt mit Haab, al min Trøst, alt, alt, alt har han været for mig i saa lang Tid! Hør mit Barn, hvad jeg siger, saa sandt Gud hører mig, jeg vilde aldrig have mødt noget godt i Livet, hvis jeg ikke havde truffet ham, aldrig, siger jeg Dig, ingen Kærlighed, ingen Mildhed, ingen af disse Timer, der faar os til at sørge saa meget over, at vi bliver gamle, intet! Jeg skylder ham alt! Jeg har kun haft ham i Verden, og saa jer to, din Broder og Dig. Uden jer vilde det have været tomt — mørkt og tomt som Natten. Jeg vilde aldrig have faaet noget i Verden kært, aldrig have kendt noget, aldrig længtes efter noget, jeg vilde ikke have grædt en Gang, for jeg *har* grædt, lille Hans. Ja,

ja! jeg har grædt, siden vi er flyttet herhen. Jeg havde givet mig helt til ham, Sjæl og Legeme, for bestandig, og lykkelig, og i mere end ti Aar har jeg været hans Hustru, som han har været min Ægtefælle for Gud, som havde skabt os for hinanden. Men senere, saa mærkede jeg, at han elskede mig mindre. Han var altid god og venlig, men jeg var ikke længer det for ham, som jeg før havde været. Det var forbi! Aa, hvor jeg græd! . . . Hvor Livet dog er elendigt og bedragerisk! . . . Der er intet, som varer ved . . . Og saa kom vi hertil; og jeg har aldrig set ham siden; han kom aldrig . . . Han lovede det i alle sine Breve! Jeg ventede ham stadig! . . . men jeg fik ham aldrig at se! . . . og nu er han død! . . . Men han holdt stadig af os, siden han har tænkt paa Dig. Jeg vil holde af ham til min sidste Stund, og jeg vil aldrig fornægte ham, og jeg har Dig kær, fordi Du er hans Barn, og for Dig vil jeg aldrig kunne skamme mig over, hvad jeg har været for ham. Forstaar Du? det hverken vil eller kan jeg! Hvis Du vil have, jeg skal blive, saa maa Du være ved, at Du er hans Søn, og vi maa under Tiden tale sammen om ham, og Du maa holde lidt af ham og vi maa tænke paa ham, naar vi se paa hinanden. Hvis Du ikke vil det, saa Farvel, lille Hans, saa kan vi umuligt blive sammen herefter. Jeg vil gøre, som Du bestemmer.

Hans svarede med blid Stemme:

— Bliv, Mo'er!

Hun trykkede ham i sine Arme og gav sig atter til at græde; saa vedblev hun, med sin Kind mod hans:

— Ja men Peter? Naar jeg tænker paa ham, saa véd jeg ikke, hvad skal der blive af os.

Hans mumlede:

— Vi finder vel en Udvej! Du kan ikke mere leve sammen med ham.

Ved Erindringen om den ældste Søn blev hun atter knuget af Angst.

— Nej! det kan jeg ikke, nej, nej!

Og idet hun kastede sig til Hans' Bryst, raabte hun i sin Hjærteangst:

— Frels mig fra ham, lille Hans, frels mig fra ham, gör et eller andet, jeg véd ikke . . . find paa noget! . . . frels mig!

— Ja Mo'er, jeg skal se ad.

— Men straks . . . straks . . . Du maa ikke forlade mig! Jeg er saa bange for ham . . . saa bange!

— Jeg *skal* finde Udvej. Det lover jeg Dig.

— Aa! men hurtig, hurtig! Du forstaar ikke, hvad der foregaar i mig, naar jeg ser ham.

Og hun hviskede ham ganske sagte ind i Øret:

— Behold mig her, hos Dig.

Han tøvede, tænkte sig om og forstod, med sin jævne sunde Fornuft, Faren ved denne Plan.

Men det varede endnu længe, inden han fik hende talt til Rette og beroliget hendes op-
hidsede Sind med sine Fornuftgrunde.

— Blot for i Aften, sagde hun, blot for i Nat. Du kan i Morgen sige til Roland, at jeg havde det ikke godt.

— Det er umuligt; Peter er jo kommet hjem. Naa! fat nu Mod! Jeg skal nok ordne alt, det lover jeg Dig, straks i Morgen. Kl. 9 skal jeg være hjemme. Naa! tag saa din Hat paa. Jeg skal følge Dig.

— Jeg skal gøre, hvad Du vil, sagde hun med et Barns bange og taknemmelige Eftergivenhed.

Hun prøvede at rejse sig op; men Rystelsen havde været for voldsom; hun kunde endnu ikke støtte paa sine Ben.

Saa lod han hende drikke noget Sukkervand og indaande noget Alkali, og han vædede hendes Tindinger med Eddike. Hun lod ham gøre det, kraftesløs og dog lindret som efter en Fødsel.

Endelig følte hun sig stærk nok til at gaa og tog hans Arm. Klokken slog tre, da de gik forbi Raadhuset.

Udenfor Gadedøren kyssede han hende og sagde: »Farvel, Mo'er, vær nu ved godt Mod!«

Med hastige Skridt steg hun op ad de tavse Trapper, traadte ind i Sovekamret, klædte sig hurtig af og, mens de gamle Følelser fra Utroskabens Tid atter vaagnede op i hende,

lagde hun sig sagte ned, ved Siden af Roland, der laa og snorkede.

Peter var den eneste i Huset, som laa vaagen, og som hørte hende komme hjem.

VIII.

Da Hans atter var kommet op i sin Lejlighed, sank han ned paa en Sofa. Sorg og Bekymring, som gav hans Broder Lyst til at løbe og flygte som et jaget Dyr, virkede helt anderledes paa hans mere dørske Natur. Det var, som han var knust i alle sine Ledemod. Han følte sig saa mat, at han ikke var i Stand til at gøre en Bevægelse, ikke naa Sengen en Gang, mat paa Legeme og Sjæl, tilintetgjort og utrøstelig. Han var ikke, som Peter, blevet ramt i sin hellige sønlige Kærlighed, denne hemmelige Værdighed, som er stolte Gemytters Panser, han var overvældet af et Slag af Skæbnen, som paa én Gang truede hans dyrebareste Interesser.

Da hans Sind endelig var blevet beroliget, og hans Tanke atter klar, som en Sø, der har været pisket af Stormen, gav han sig til at undersøge Sagernes Stilling, som han nu var blevet sat ind i. Havde han paa enhver anden Maade erfaret Hemmeligheden ved sin Fødsel, saa vilde han sikkert have følt dyb Sorg og Harne; men efter at først Striden med Broderen og dennes voldsomme, brutale Angivelse

havde rystet hans Nerver, havde den skærende Fortvivlelse, han følte ved Moderens Tilstaaelse, berøvet ham al Kraft til at blive oprørt. Det Stød, der havde ramt hans Hjærte, havde været stærkt nok til i en alt overvældende Følelsesbølge at drukne alle Fordomme og alle ömskindede moralske Forestillinger, som ellers naturlig vilde have indfundet sig. Desuden var han en svag, modstandsløs Karaktér. Han holdt ikke af at strides med nogen, og allermindst med sig selv. Han fandt sig derfor i Skæbnen, og af instinktmæssig Trang, af medfødt Kærlighed til en stille og rolig, fredelig Tilværelse, begyndte han straks ængstelig at sysle med de Forviklinger, som nu vilde opstaa og optaarne sig om ham.

Han havde en Følelse af deres Uundgaaelighed, men han besluttede dog at udfolde overmenneskelige Anstrængelser for at holde dem fra Livet. Det maatte tages fra Begyndelsen af, allerede næste Dag maatte Vanskelighederne trædes i Møde, thi ogsaa han følte stundom den bydende Trang til öjeblikkelig Afgörelse, som er den eneste Styrke hos svage Mennesker, der er ude af Stand til vedholdende Handlen. Med sit Prokuratortalent, der var saa vant til at hitte Rede i den Slags indviklede Situationer og intime Spöragsmaal, som opstaa under forstyrrede Familieförhold, overskuede han öjeblikkelig alle de nærmeste Konsekvenser af Broderens Sindstilstand. Mod sin

Vilje saa' han Følgerne fra et næsten professionelt Standpunkt, det var omtrent, som om det kunde have været nogle Klienters fremtidige Forhold, han skulde ordne efter en moralsk Katastrofe. Til Stadighed at omgaas Peter, følte han, var efter dette sikkert umuligt. Han selv vilde jo let kunne undgaa det ved at forblive i sit ny Hjem, men heller ikke hans Moder kunde vedblive at bo under Tag med sin ældste Søn.

Han blev længe siddende i Sofaen, uden at røre sig, og grublede — læggende Planer og forkastende dem igen, uden at finde nogen, der kunde tilfredsstille ham.

Saa gennemfo'r ham en pludselig Tanke: — denne Formue, som han havde modtaget, kunde en ærekær Mand beholde den?

Han svarede først sig selv: »Nej!« og besluttede at give den til de fattige. Det var dröjt, men der var ikke noget at gøre ved det. Han vilde sælge sit Bohave og give sig til at arbejde som andre Mennesker, der begynder uden en Skilling. Og med Modet opildnet af denne mandige og smertelige Beslutning, rejste han sig og gik hen og pressede Panden mod Ruden. Fattig havde han været og fattig blev han igen. Dø vilde han jo dog ikke deraf. Hans Öjne stirrede paa Gasblusset, der brændte lige over for ham, paa den anden Side af Garden. Ved at se en forsinket Dame passere

Fortovet, kom han med ét til at tænke paa Fru Rosémilly, og hans Hjærte vaandede sig under den dybe Smerte, som grusomme Tanker vækker i os. Alle de fortvivlende Konsekvenser af hans Bestemmelse stod klart for ham paa én Gang. Han vilde blive nødsaget til at give Afkald paa at ægte denne Kvinde, give Afkald paa Lykken, paa Alt.

Kunde han nu ogsaa handle saaledes, nu da han havde bundet sig til hende? Hun havde modtaget ham som den rige Bejler. Den fattige vilde hun vel ogsaa modtage, men havde han Ret til at bede hende derom, Ret til at paalægge hende dette Offer? Var det ikke bedre at beholde disse Penge som et betroet Gods, som han senere hen kunde erstatte de fattige.

Og alle de fornummede Interesser sled og stred om Herredömmet i hans Sjæl, hvis Egenkærlighed antog Uegennyttighedens Maske. De første Skrupler veg Pladsen for sindrige Ræsonnementer, dukkede atter op for saa paany at forsvinde.

Han gik igen hen og satte sig, søgende et afgørende Motiv, et almægtigt Paaskud, der kunde gøre det af med hans Betæneligheder og overvinde hans medfødte Retfærdighedsfølelse. For tyvende Gang havde han stillet sig selv dette Spørgsmaal: »Da jeg dog er denne Mands Søn og véd og anerkender det, er det saa ikke naturligt, at jeg ogsaa modtager Arven?« Men

dette Argument kunde ikke forhindre hans Samvittighed i at hviske et »Nej!«

Pludselig faldt det ham ind: »Da jeg ikke er Søn af den Mand, som jeg har anset for min Fader, saa kan jeg ikke mer modtage noget af hans Haand, hverken i hans Levetid eller efter hans Død. Det vilde hverken være ret eller billigt. Det vilde jo være at bestjæle min Broder.«

Da denne ny Maade at betragte Sagerne paa havde lindret ham og beroliget hans Samvittighed, vendte han tilbage til Vinduet.

»Ja, sagde han til sig selv, der er ikke andet for, jeg maa give Afkald paa min Fædrenerf og overlade den helt og holdent til Peter, siden jeg ikke er hans Faders Søn. Saaledes er det ret. Men er det saa ikke ogsaa ret, at jeg beholder min egen Faders Penge?«

I Erkendelsen af ikke at kunne nyde godt af Rolands Formue, som han besluttede sig til helt at opgive, samtykkede han og fandt sig i at beholde Maréchals, thi afslog han baade den ene og den anden, vilde han finde sig reduceret til den rene Fattigdom.

Efter at denne pinlige Sag først var bragt i Orden, kom han tilbage til Spørgsmaalet om Peters Nærværelse i Familien. Hvorledes kunde han faa ham bort? Han var ved at mistvivle om en praktisk Løsning, da i det samme et Dampskibs Piben, som sejlede ind i Havnen, syntes at tilkaste ham et Svar og give ham en Idé.

Saa kastede han sig fuldt paaklædt paa Sengen og sov urolig lige til det blev Dag.

Henimod Klokken ni gik han ud for at faa Vished om, hvorvidt Udførelsen af hans Plan var mulig. Efter at have gjort nogle Besøg begav han sig hjem til sine Forældre. Hans Moder ventede ham, indelukket paa sit Værelse.

— Hvis Du ikke var kommet, sagde hun, vilde jeg aldrig have vovet at gaa ned.

Man hørte i samme Öjeblik Roland raabe paa Trappen:

— Skal vi dog slet ikke have noget at spise i Dag, for Fan'en!

Da ingen svarede, brølede han:

— Josephine! i Herrens Navn! hvad bestiller De?

Pigens Stemme hørtes dybt nede fra Kælderen:

— Her er jeg, hvad vil Herren?

— Hvor er min Kone?

— Fruen er ovenpaa med Hr. Hans.

Saa raabte han, idet han vendte Hovedet den anden Vej mod den øverste Etage:

— Louise!

Fru Roland aabnede Døren paa Klem og svarede:

— Hvad er der, kære?

— Skal vi dog ikke have noget at spise, for Fan'en?

— Nu kommer vi, kære.

Hun gik ned, fulgt af Hans.

Da han saa' den unge Mand, raabte Roland:

— Hvad er Du ogsaa her! Du keder Dig nok allerede hjemme hos Dig selv?

— Nej, Fader, men jeg havde noget at snakke med Moder om i Morges.

Hans gik ham i Møde med udstrakt Haand, men da han følte den gamle Mands faderlige Haandtryk, blev han grebet af en sælsom, uformodet Bevægelse, som naar man skilles og tager Afsked uden Haab om Gensyn.

Fru Roland spurgte:

— Er Peter ikke kommet?

Hendes Mand trak paa Skuldren:

— Nej, desværre, han er jo altid bag-efter. Lad os begynde uden ham.

Hun vendte sig om mod Hans:

— Du skulde gaa ind efter ham, mit Barn; han bliver fornærmet, naar vi ikke venter paa ham.

— Ja nu skal jeg gaa, Mo'er!

Og han gik.

Han steg op ad Trappen med den frygt-sommes feberagtige Beslutsomhed, naar han skal i Kamp.

Da han havde banket paa Døren, svarede Peter:

— Værsgo!

Han gik ind.

Den anden sad og skrev, böjet over sit Bord.

— Goddag, sagde Hans.

Peter rejste sig.

— Goddag.

De gav hinanden Haanden, som om intet var hændet.

— Du gaar ikke ned og spiser Frokost?

— Jo . . . men . . . jeg har meget at bestille.

Den ældstes Stemme skælvede, og hans ængstelige Blik spurgte den yngste, hvad han skulde gøre.

— Vi venter paa Dig.

— Naa! . . . er . . . er Moder dernede?

— Ja, . . . det er hende selv, der har sendt mig op efter Dig.

— Naa! — ja saa kommer jeg.

Foran Døren til Stuen betænkte han sig paa at gaa ind først; saa aabnede han den med et Ryk og opdagede sin Fader og Moder siddende ved Bordet lige overfor hinanden.

Han gik først hen til hende uden at se op eller mæle et Ord, og idet han böjede sig ned, rakte han hende sin Pande til Kys, saaledes som han havde gjort i den sidste Tid i Stedet for at kysse hende paa Kinden som i gamle Dage. Han gættede, at hun nærmede sin Mund, men han følte ikke Læberne paa sin Hud, og han rettede sig atter op, med bankende Hjærte efter dette forstillede Kærtegn.

Han spurgte sig selv: »Hvad har de sagt til hinanden, efter at jeg var gaaet?«

Hans gentog stadig sit kærlige »Mo'er«

og »kære lille Mo'er«, hyggede om hende, rettede an for hende og skænkede for hende. Peter forstod da, at de havde grædt sammen, men han kunde ikke gennemskue deres Tanker! Troede Hans, at hans Moder var skyldig, eller at hans Broder var en Usling?

Og alle Bebrejdelserne, som han havde gjort sig selv, fordi han havde sagt hine skrækelige Ord, styrtede atter ind paa ham, snørede hans Strube sammen og lukkede hans Mund, saa han hverken kunde tale eller spise.

Han var i dette Öjeblik besjælet af en uudholdelig Lyst til at løbe sin Vej og forlade dette Hjem, som ikke mere var hans, og disse Mennesker, som nu kun var knyttede til ham ved umærkelige Baand. Han vilde gjerne have rejst paa Timen, ligegyldig hvor hen, thi han følte, at nu var det forbi, nu kunde han ikke mere blive hos dem, fra nu vilde han altid pine dem, mod sin Vilje, ved sin blotte Nærværelse, og de vilde lade ham lide uden Ophør ulidelige Kvaler.

Hans talte, han sad og passiarede med Roland. Peter lyttede ikke til, hørte derfor ikke. Han troede dog at mærke en bestemt Hensigt i sin Broders Stemme og søgte at udfinde Meningen.

Hans sagde:

— Det lader til, det bliver det smukkeste af deres Skibe. De taler om seks tusend fem hundred Tons. Det skal gøre sin første Rejse i næste Maaned.

Roland undrede sig:

— Allerede! jeg troede ikke, det kunde blive færdigt til at stikke i Søen i Sommer.

— Bevares; man har fremskyndet Arbejdet med Iver, for at den første Overfart kunde gaa for sig inden Efteraaret. Jeg var i Morges henne paa Selskabets Kontor og snakkede med en af Bestyrelsen.

— Saa? hvem af dem?

— Marchand, en god Ven af Bestyrelsens Formand.

— Saa, kender Du ham?

— Ja. Og desuden havde jeg en lille Tjeneste at bede ham om.

— Aa hør! saa kan Du skaffe mig Lov til at komme om Bord paa »Lothringen« og se det efter i Sömmene, saa snart det er kommet ind i Havnen, hvad?

— Det kan jeg godt, det er meget let.

Hans syntes at tøve og lede efter sine Sætninger for at faa fat paa Traaden, som han havde tabt.

— Naar alt kommer til alt, tog han atter Ordet, saa er det et særdeles behageligt Liv, man fører paa disse store Udvandrer-skibe. Man tilbringer over Halvdelen af hver Maaned paa Landjorden i to prægtige Byer, New York og Havre, og Resten paa Søen mellem elskværdige Mennesker. Man kan saamænd ogsaa gøre særdeles behagelige Bekendtskaber, som kan blive til megen Nytte senere i Livet, blandt

Passagererne. Tænk jer, at Kaptejnen, naar han sparer paa Kullene, kan komme saa højt op som til fem og tyve tusend Francs om Aaret, om ikke mere . . .

Roland udstødte et »det var da som Fan'en«, fulgt af en Fløjten, som bar Vidne om en dyb Respekt for den nævnte Sum og for Kaptejnen.

Hans fortsatte:

— Proviantforvalteren kan naa op til ti tusend, og Lægen har fem tusend fast, desuden fri Bolig, Kost, Lys, Varme, Service etc. etc. Det bliver mindst lige saa meget til, det er dog ganske godt.

Peter, der havde hævet Blikket, mødte sin Broders Öjne og forstod ham.

Efter et Öjeblikks Tøven spurgte han:

— Er det meget vanskeligt at opnaa saadan en Plads som Læge paa et Udvandreraskib?

— Ja og nej. Alt afhænger af Omstændighederne og Protektion.

Der blev en lang Pavse. Saa tog Doktoren Ordet:

— Det er i næste Maaned, at »Lothringen« sejler?

— Ja, den syvende.

De tav atter.

Peter grublede. Det vilde sikkert være en Løsning, hvis han kunde komme med som Læge paa denne Damper. Senere kunde han jo altid se; han vilde maaske opgive det igen. Foreløbig vilde han kunne tjene sit Brød uden

at modtage noget af sin Familie. Han havde Dagen i Forvejen maattet sælgé sit Lommeur, thi nu bad han ikke mer sin Moder om noget. Han havde altsaa ingen anden Hjælpkilde uden den, det var den eneste Udvej, han havde, til at faa andet Brød at spise end hans Hjems, i hvis Luft han ikke kunde aande, det eneste Middel til at komme til at sove i en anden Seng, og under et andet Tag. Han sagde derfor noget tøvende:

— Hvis jeg kunde, saa vilde jeg gjerne tage derover.

Hans spurgte:

— Hvorfor skulde Du ikke kunne?

— Fordi jeg ikke kender nogen i det transatlantiske Dampskibsselskab.

Roland studsede:

— Og alle dine store Planer om at gøre Karriere, hvad bliver der af dem?

Peter mumlede:

— Der er Tider, hvor man maa lære at ofre alt og give slip paa de skønneste Forhaabninger. For Resten er det kun som en Begyndelse, et Middel til at samle mig nogle tusende Francs sammen for endelig at kunne nedsætte mig.

Hans Fader var øjeblikkelig overtydet:

— Ja! det er sandt. I to Aar kan Du lægge seks eller syv tusend Francs op, som vil kunne bringe Dig vidt, hvis Du bruger dem fornuftigt. Hvad mener Du om det, Louise?

Hun svarede med sagte, næsten uforstaaelig Stemme:

— Jeg tror, Peter har Ret.

Roland udbød:

— Jeg skal gaa hen og tale med Hr. Poulin, som jeg kender meget godt! Han er Assessor i Sø- og Handelsretten og har at gøre med Dampskibsselskabets Sager. Jeg kender ogsaa Lenient, Rederen, han er god Ven af en af Vice-Formændene.

Hans spurgte sin Broder:

— Vil Du have, jeg endnu i Dag taler med Marchand?

— Ja Tak, vil Du det!

Efter at have grublet nogle Øjeblikke, tog Peter atter Ordet:

— Det allerbedste var maaske at skrive til mine Lærere ved Universitetet, som havde megen Respekt for mig. Man sender tidt tarvelige Folk om Bord i de Skibe, saa hvis jeg kunde faa nogle varme anbefalinger fra Professorer som Mac-Roussel, Rémusot, Flache og Borriquel, saa vilde det maaske afgøre Sagen i en Snup meget bedre end alle tvivlsomme anbefalinger. Det vilde være tilstrækkeligt at fremlægge disse Breve for Bestyrelsen gennem din Ven Marchand.

Hans var fuldstændig enig med ham:

— Det er en ypperlig Idé, ypperlig.

Og han smilte beroliget og næsten tilfreds,

vis paa et heldigt Udfald, — hans Bedrøvelse holdt sig nu en Gang aldrig længe. -

— Skriv til dem endnu den Dag i Dag, sagde han.

— Lige paa Öjeblikket, straks. Nu skal jeg. Jeg skal ingen Kaffe have i Dag, jeg er altfor nervøs.

Han rejste sig og gik ud.

Derpaa vendte Hans sig om til Moderen:

— Naa, Mo'er, hvad skal Du bestille?

— Ikke noget jeg véd ikke.

— Vil Du gaa med mig hen til Fru Rosémilly?

— Ja, ja

— Du ved . . . det er absolut nødvendigt, at jeg gaar derhen i Dag.

— Ja, . . . ja . . . det er rigtigt.

— Hvorfor det? absolut nødvendigt? — spurgte Roland, der i øvrigt var vant til aldrig at forstaa, hvad der blev sagt i hans Nærværelse.

— Fordi jeg har lovet at gaa derhen.

— Ja saa! det er en anden Sag.

Og han gav sig til at stoppe sin Pibe, medens Moder og Sön gik op ad Trappen for at hente deres Hatte.

Da de stod paa Gaden, spurgte Hans hende:

— Vil Du have min Arm?

Han bød hende den ellers aldrig, de plejede at gaa Side om Side. Hun modtog Tilbudet og støttede sig til ham.

I nogen Tid talte de ikke, saa sagde han til hende:

Kan Du se, at Peter fuldstændig indvilliger i at tage bort!

Hun mumlede:

— Den stakkels Dreng.

— Hvorfor »den stakkels Dreng«? Han vil saamænd ikke faa det daarligt paa »Lothringen«.

— Nej... jeg ved nok, men man faar saadanne Tanker.

Hun grublede længe, med böjet Hoved og følgende Skridt med sin Sön, men saa sagde hun pludselig med den besynderlige Stemme, man undertiden bruger for at afslutte en lang, hemmelig Tankerække.

— Hvor det er usselt, Livet! Finder man ogsaa en Gang en Smule Sødhed deri, saa er det en Brøde at give sig hen, man betaler det dyrt senere hen.

Han sagde dæmpet:

— Tal ikke mer om det, Mo'er.

— Hvor kan jeg andet? jeg tænker hele Tiden derpaa.

— Det er noget, du skal glemme.

Hun tav atter men sagde saa med dyb Sorg:

— Aa, hvor jeg kunde have været lykkelig, hvis jeg havde haft en anden Mand!

Hun blev mer og mer ophidset mod Roland, og hun gav hans Grimhed og Dumhed, hans Kejtethed, Tunghed og hele Maade at være

paa alt Ansvaret for sin Brøde og sin Ulykke. Dette Menneskes Simpelhed var Skyld i, at hun havde bedraget ham, gjort en af sine Sønner fortvivlet og gjort den anden den smerteligste Tilstaaelse, som kan faa en Moders Hjærte til at bløde.

Hun mumlede: »Det er saa græsseligt for en ung Pige at ægte en Mand som min.« Hans svarede ikke. Han gik og tænkte paa ham, hvis Søn han lige til nu havde troet at være, og maaske den forvirrede Forestilling, han længe havde næret om sin Faders Middelmaadighed, maaske hans Broders stadige Ironiseren, andre Folks ligegyldige Overseen lige til Tjenestepigens Ringeagt for Roland havde forberedt hans Sjæl paa hans Moders skrækkelige Tilstaaelse. Det kostede ham mindre Overvindelse at være en andens Søn; og naar han, efter den store Sindsbevægelse i Gaar Aftes, ikke havde haft det Tilbageslag af Oprørthed, Indignation og Vrede, som Fru Roland havde befrygtet, saa var det, fordi han længe havde lidt ubevidst over at føle sig som Barn af denne enfoldige Drønnert.

De var naaet til Fru Rosémillys Hus.

Hun boede paa anden Sal i en stor Bygning, som hun ejede i Saint-Adresse Gade. Fra hendes Vinduer havde man Udsigt over hele Havres Red.

Da hun saa' Fru Roland, som først traadte ind, udbredte hun Armene og kyssede hende, i

Stedet for som ellers blot at række hende Haanden, thi hun gættede Hensigten med hendes Besøg.

De svære Flöjlsmøbler i Dagligstuen stod altid med Overtræk paa. Paa Væggene, der var beklædt med blomstret Tapet, hang fire Kobberstik, som hendes første Mand, Kaptejnen, i sin Tid havde købt. De forestillede sentimentale Scener af Sømandslivet. Paa det ene saas en Fiskerkone paa en Strandbred, viftende med et Tørklæde, medens hendes Mands Sejl forsvinder i Synskredsen. Paa det næste Billede ligger den samme Kvinde paa Knæ paa den samme Strandbred, seende i det fjerne, under en af Lyn gennemkrydset Himmel, paa et Hav af lidet virkelighedstro Bølger, sin Mands Baad i Færd med at kuldsejle.

De to andre Kobberstik forestillede lignende Scener fra en højere Samfundsklasse.

En ung, lyslokket Kvinde sidder drømmende med Albuen støttet paa Rælingen af en stor Damper, som sejler bort. Hun betragter den allerede fjerne Kyst med et Blik, vædet af Taarer og Savn.

Hvem har hun ladet tilbage?

Og endelig den samme unge Kvinde siddende besvimet i en Lænestol ved et aabent Vindu, der vender ud til Havet. Et Brev er faldet fra hendes Knæ ned paa Tæppet.

Han er altsaa død, ak! hvilken Fortvivlelse! Folk, som kom i Besøg, blev i Reglen

rørte og bedaarede af disse letfattelige og poetiske Sujetters trivielle Sörgelighed. Man var straks med, uden Forklaring og uden Søgen, og man beklagede de stakkels Kvinder, selv om man ikke vidste nøjagtig Besked med Karakteren af den fine Dames Sorg. Men selv denne Uvished hjalp Fantasien paa Gled. Det var naturligvis sin Fæstemand, hun havde mistet! Saa snart man var traadt ind i Stuen, blev Öjet uimodstaaelig draget hen mod disse fire Billeder og fastholdt som ved Trylleri. Blikket fjærnede sig kun fra dem for atter at komme tilbage og betragte de forskellige Udtryk hos disse to Kvinder, som lignede hinanden som to Søstre. Ved den glatte og spidse Tegning, der var omhyggelig udført som Billederne i en Modejournal, samt ved den skinnende Ramme vakttes en Følelse af Renhed og Pænhed, som det øvrige Bohave yderligere understregede.

Stolene var altid stillede paa de samme uforanderlige Pladser, nogle op ad Væggen, andre omkring det lille Bord. De hvide Gardiner, hvorpaa ingen Plet var at opdage, laa i Folder, saa lige og regelmæssige, at man fik Lyst til krølle dem. Og aldrig smudskede et Støvgran det forgyldte Stueur, i Empire-Stil — Verdenskuglen, baaret af en paa Knæ liggende Atlas — der havde en vis Lighed med en moden Melon.

Idet de to Kvinder satte sig, rykkede de

Stolene noget bort fra deres sædvanlige Plads.

— De har ikke været ude i Dag? spurgte Fru Roland.

— Nej! jeg maa tilstaa, jeg er en Smule træt.

Og som for at takke Hans og hans Moder fortalte hun, hvor godt hun havde moret sig paa Udflugten og Fisketuren i Gaar.

— Ved De hvad, sagde hun, i Morges spiste jeg mine Rejer. De var ganske dejlige. Hvis De vil, saa gör vi Turen om igen en anden Dag . . .

Den unge Mand afbrød hende:

— För vi begynder paa en ny Tur, maa vi være færdige med den förste.

— Hvordan det? Jeg synes den er færdig.

— Jo ser De, Frue! *jeg* har ogsaa gjort en udmærket Fangst i Skærene ved Saint-Jouin, og den vilde jeg dog först have ført hjem til mig.

Hun stillede sig ganske uskyldig an.

— De? Hvad da? Hvad er det, De har fanget?

— En Kone! Og nu kommer vi her, Moder og jeg, for at spørge, om hun har skiftet Mening i Dag.

Hun gav sig til at smile:

— Nej, jeg skifter aldrig Mening.

Saa rakte han hende sin store Haand, og hun lagde sin deri med en livlig, resolut Bevægelse. Og han spurgte:

— Saa snart som muligt, ikke sandt?

— Naar De vil.

— Om seks Uger?

— Jeg har ingen Mening. Hvad mener min tilkommende Svigermoder?

Fru Roland svarede med et noget melankolsk Smil:

— Aa det maa I selv om. Jeg takker Dem blot, fordi De har villet have Hans, for De vil gøre ham meget lykkelig.

— Jeg skal gøre mit bedste.

Bevæget for første Gang rejste Fru Rosémilly sig, og, idet hun sluttede Fru Roland i sine Arme, kyssede hun hende længe som et Barn; og under disse ny Kærtegn strømmede den stakkels Kones syge Sjæl over af en mægtig Følelse. Hun vilde ikke have kunnet sige, hvad hun følte. Det var saa sørgeligt og saa sødt paa samme Tid. Hun havde mistet en Søn, en voksen Søn, og man gav hende i hans Sted en Datter, en voksen Datter.

Da de atter sad lige overfor hinanden paa deres Stole, tog de hinandens Hænder og forblev i den Stilling, seende paa hinanden med Smil paa Læberne, og det var næsten, som de havde glemt Hans.

Saa talte de om en Mængde Ting, som der maatte tænkes paa i Anledning af det forestaaende Bryllup. Da alt var bestemt og ordnet, kom Fru Rosémilly ligesom i Tanker om en Biting og spurgte:

— De har jo spurgt Hr. Roland, ikke sandt?

Moders og Söns Kinder rødmede paa én Gang.
Det var Moderen, som svarede:

— Aa nej, det behøves ikke.

Hun betænkte sig, thi hun følte, at en Forklaring var nødvendig, og tog saa atter Ordet:

— Vi gör alting uden at sige noget til ham. Det er nok, naar vi underrette ham om, hvad vi har bestemt.

Fru Rosémilly, hvem dette Svar ingenlunde overraskede, smilte og fandt det meget naturligt — den gode Mand regnedes nu engang ikke med.

Da Fru Roland atter befandt sig paa Gaden med sin Sön, sagde hun:

— Skal vi ikke gaa hjem til Dig. Jeg vilde gjerne hvile mig lidt.

Hun følte sig hjemløs, uden Ly og Læ. Hun var bange for sit eget Hjem.

De traadte ind hos Hans.

Saa snart hun følte Dören lukket efter sig, udstødte hun et dybt Suk, som om hun först nu var i Sikkerhed bag denne Slaa; men i Stedet for at hvile sig, som hun havde sagt, begyndte hun at aabne Skufferne, gennemgaa Stablerne af Linned og eftertælle Lommetörklæder og Strömper. Hun ordnede dem paa en ny, mere symmetrisk Maade, som mere behagede hendes husmoderlige Öje, og da hun havde lagt alt tilrette efter sin Smag, anbragt Servietter, Underbenklæder og Skjorter paa deres særlige

Hylde og inddelt alt Linnedet i tre Hovedafdelinger, Undertøj, Sengetøj og Dækketøj, gik hun et Par Skridt tilbage og betragtede sit Værk.

— Hans, sagde hun, kom herhen og se hvor könt.

Han rejste sig og ytrede sin Beundring for at glæde hende.

Da han atter havde sat sig, nærmede hun sig pludselig hans Stol bagfra med lette Skridt, og idet hun slyngede sin højre Arm om hans Nakke, kyssede hun ham og satte samtidig en lille Genstand, indpakket i hvidt Papir, som hun holdt i Haanden, paa Kaminen.

Han spurgte:

— Hvad er det?

Da hun ikke svarede, forstod han, hvad det var, genkendende Rammens Form:

— Giv mig det! sagde han.

Men hun lod, som om hun ikke hørte det, og vendte tilbage til sine Skuffer. Han rejste sig og greb med Liv denne Sorgens Relikvie, gik saa tværs over Gulvet og gemte det i sin Skrivebordsskuffe, hvorpaa han drejede Nøglen to Gange om. Saa aftörrede hun med Spidsen af sine Fingre en Taare, der piblede frem af hendes Öje og sagde med bævende Stemme:

— Nu vil jeg se, om din nye Pige holder Køkkenet pænt. Hun er gaaet ud, saa jeg kan rigtig faa efterset, om alt ogsaa er, som det skal være.

IX.

Anbefalingsskrivelserne fra Professorerne Mac-Roussel, Rémusot, Flache og Borriquel, affattede i Udtryk, der var overmaade smigrende for deres Elev, Dr. Peter Roland, bleve overleverede det transatlantiske Dampskibsselskabs Bestyrelse gennem Hr. Marchand og fandt yderligere Støtte hos d'Hrr. Assessor i Sø- og Handelsretten Poulin, Skibsreder Lenient og Byfogdens Fuldmægtig Marival, der var Kaptejn Beausires specielle Ven.

Det traf sig, at der endnu ikke var taget Bestemmelse om Pladsen som Læge paa »Lothringen«, og Peter var da saa heldig at blive udnævnt nogle Dage efter.

Skrivelsen, der gav ham Meddelelse herom, blev bragt ham en Morgen tidlig af Josephine, Pigen, ligesom han var færdig med sin Paaklædning.

Han følte sig først som en Dødsdømt, der faar Bud om, at hans Straf er formildet, og han følte en øjeblikkelig Lindring ved Tanken om Afrejsen og det regelmæssige Liv, han nu skulde føre, stadig vugget af de rullende Bølger, altid omflakkende, uden blivende Sted.

Han levede nu i sine Forældres Hus tavs og tilbageholden, som var han en Fremmed. Siden hin Aften, hvor han i Brøderens Paahør var plapret ud med den vanærende Hemmelighed, han havde opdaget, følte han, at han havde sønderbrudt de sidste Baand, der knyttede ham til hans Familie. Han blev stadig pint af

Anger over at have sagt hine Ord til Hans. Han ansaa sig selv for hadefuld, lav og ond, men alligevel følte han sig lindret over at have talt ud.

Han mødte aldrig mere sin Moders eller sin Broders Blik. For ikke at mødes, bevægede deres Öjne sig med en forbavsende Hast, og de søgte at undvige hverandre som Fjender, der er bange for at træffe sammen. Bestandig spurgte han sig selv: »Hvad har hun kunnet sige til Hans? har hun tilstaaet eller har hun nægtet? hvad tror min Broder? hvad tror han om hende, hvad tror han om mig?« Han blev mer og mer ophidset over ikke at kunne gætte sig dertil. For Resten talte han næsten aldrig mere til dem, undtagen naar Roland var til Stede, for at undgaa hans Spørgsmaal.

Samme Dag, han havde modtaget sin Ud nævnelse, viste han den til sin Familie. Hans Fader, der altid var meget tilbøjelig til at blive glad over alting, klappede i Hænderne. Hans svarede i en alvorlig Tone, men med Sjælen fuld af Glæde:

— Jeg lykønsker Dig af mit ganske Hjærte, thi jeg véd, der var mange Konkurrenter. Du kan sikkert takke Skrivelserne fra dine Lærere for det.

Hans Moder böjede Hovedet og mumlede:

— Hvor jeg er glad over, at Du var den heldige.

Efter Frokost gik han ned paa Selskabets

Kontor for at erkyndige sig om tusend Ting; han udbad sig Navnet paa Lægen paa »Picardiet«, som skulde sejle næste Dag, for hos ham at faa Oplysning om alle Enkeltheder ved hans ny Liv og de særlige Tilfælde, som kunde indtræffe.

Da Dr. Pirette var om Bord, begav han sig til Skibet og blev modtaget i en lille Kahyt af en ung Mand med lyst Skæg, der lignede hans Broder. De snakkede længe sammen.

Det uhyre Skib genlød i sine Dybder af en vedholdende forvirret Tummel, hvor Larmen af Vareballerne, der stuvedes ned i Lasten, blandede sig med Lyden af Fodtrin, af Stemmer, af Maskinernes Bevægelser, naar de hejsede Varer om Bord, af Baadsmændenes Piber og af Jærnkædernes Raslen, naar de slæbtes henad Dækket eller rulledes om Spillet, medens Dampens hæse Pusten fik det store Skibsskrog til at ryste.

Men da Peter havde forladt sin Kollega og atter befandt sig paa Gaden, sænkede Tung-sindet sig igen ned over ham, lig en af disse Havguser, der, kommende Gud véd hvorfra, bringe med i deres sælsomme Følge ligesom en forpestet Luftning fra fjerne usunde Egne.

Selv i sin dybeste Smerte havde han aldrig følt sig saa hjælpeløst nedsænket i Fortvivlens Nat. Det sidste Baand var nu overskaaret, nu var han ikke mere knyttet til noget. Selv den Gang han havde revet al sin Kærlighed

op med Rode, havde han ikke følt den Kvide — lig Sorgen hos en Hund, der har mistet sin Herre —, der nu med ét greb ham.

Det var ikke længer en sjælelig Smerte, der pinte ham, men et Dyrs raadville Nød, der er uden Ly. Der kom over ham en fysisk Angst over at være en hjemløs Mand, der ikke har det, hvortil han kan læne sit Hoved, prisgivet Regn og Storm og Uvejr og alle Verdens ublide Magter. Da han satte Foden paa Damperen og var kommet ind i den gyngende Kahyt, saa havde han — han, der altid havde sovet rolig og tryg i sin Seng — følt sit Blod komme i Kog og hver Nervefiber dirre i Oprør ved Tanken om de kommende Dages Usikkerhed. Indtil denne Stund havde hans Legeme følt sig skærmet bag Hjemmets faste Mur, tryg ved Bevidstheden om altid at kunne hvile ud paa den samme Plet, under et Tag, som værner mod Regn og Rusk. Fra nu af skulde alt, hvad man helst lader gaa hen over sit Hoved, mens man selv sidder lunt inden Vægge, true ham som en Fare og stadig Kilde til Lidelse.

Ingen fast Jordbund mer under sine Fødder, men det rullende Hav, der bröler og kræver sit Bytte. Ingen Plads mer om sig til at røre sig paa, og ingen Vej eller Sti, hvor han kunde fordybe sig, men ikkun nogle faa Alen Brædder at gaa paa som en Dødsdömt mellem andre Fanger. Ingen Trær, ingen Blomster, ingen Gader

og Huse, intet uden Vand og Luft. Og uden Ophør vilde han føle Skibet gynte under sine Fødder. Paa Stormdage skulde han støtte sig til Kahyttens Vægge, hage sig fast til Dørene, klamre sig til Kanten af sin smalle Køje for ikke at trille ned paa Gulvet. Og naar det var stille, vilde han høre Skruens sitrende Dundren og i Fortvivlelse mærke Skibet føre ham med sig paa sin hvileløse, ustandselige Flugt.

Og han fandt sig dømt til dette omstrejfende Slaveliv, ene og alene fordi hans Moder havde givet sig hen til en fremmed Mands Kærtegn.

Han blev ved at gaa, knuget til Jorden af de landflygtiges trøstesløse Tungsind.

Han følte ikke mer i sit Hjærte den gamle hovmodige Foragt og det stolte Had mod de tilfældige forbigaaende, han ikke kendte, men en sørgmodig Lyst efter at tiltale dem, fortælle dem, at han skulde bort fra sin Hjemstavn, og blive hørt og trøstet. Der var paa Bunden af hans Hjærte en skamfuld Fattigmandstrang til at række Haanden ud, en bange men dybtfølt Trang til at vide, at der dog var en eller anden, der sørgede over, at han tog bort.

Han kom til at tænke paa Marowsko. Den gamle Polak var den eneste, der holdt nok af ham til at føle sand og dyb Sorg, og Doktoren besluttede derfor straks at gaa hen til ham.

Da han traadte ind i Butiken, gik der en

sagte Bevægelse gennem Apotekeren, som stod og stødte Pulver i en Morter af Marmor. Han forlod straks sit Arbejde og sagde:

— Nu ser man Dem da aldrig mer?

Den unge Mand forklarede, uden at anføre Grunden, at han havde haft saa meget at tage vare. Derefter satte han sig ned og spurgte:

— Naa, hvordan gaar det med Forretningerne?

Forretningerne gik slet ikke. Konkurrencen var forskrækkelig, og der var kun faa — og oven i Købet fattige — syge i Arbejderkvarteret rundt om. Ingenting fik man for sin Medicin, og Lægerne ordinerede aldrig den Slags sjældne Sammensætninger, som man tjente sine fem Hundrede pro Cent paa. Den gamle Mand endte med at sige:

— Skal det vare ved endnu tre Maaneder, saa er der ikke andet for end at lukke Butikken. Havde jeg ikke Dem, kære Doktor, saa var jeg saamænd for længe siden gaaet hen og blevet Skopudser.

Peter følte sit Hjærte snøre sig sammen. Han besluttede sig straks til at rette sit Stød, siden det ikke kunde være andet.

— Aa! . . . jeg for min Del kan ikke mer være Dem til nogen Nytte. Jeg tager fra Havre i Begyndelsen af næste Maaned.

Marowsko tog sine Briller af Næsen, saa bevæget blev han:

— De . . . Hvad er det De siger?

— Jeg siger, jeg tager bort, stakkels Ven.

Den gamle blev staaende tilintetgjort, følede sit sidste Haab ramle sammen. Men pludselig oprørtes han mod denne Mand, som han havde fulgt, holdt af og stolet saa fuldt og fast paa, men som nu forlod ham saaledes.

Han fremstammede:

— De vil da ikke svigte mig?

Peter følte sig saa rørt, at han fik Lyst til at kysse ham:

— Men jeg svigter Dem jo slet ikke. Jeg har blot ikke kunnet faa noget at bestille paa Landjorden og rejser derfor som Læge paa et Udvandreraskib.

— Aa! Hr. Doktor! Og De, som havde lovet mig saa højt, at De vilde hjælpe mig at tjene mit Brød.

— Herregud! jeg skal selv tjene mit Brød. Jeg ejer ikke en Skilling.

Marowsko gentog:

— Det er rigtig Skam, De gör. Saa kan jeg lige saa godt lægge mig hen og dø af Sult, saa gammel jeg er. Det er en Skam af Dem. De forlader en stakkels gammel Mand, som er kommet her hen bare for at følge Dem. Det er en Skam.

Peter vilde forklare sig, protestere, give Grunde og bevise, at det var ham umuligt at handle anderledes. Men Polakken hørte ikke, opfyldt som han var af Indignation over at blive svigtet, og han endte med at sige, idet

han rimeligvis hentydede til politiske Begivenheder:

— Men saadan er I Franskmænd, I holder ikke Jeres Løfter.

Nu var det Peter, som blev fornærmet. Han rejste sig og sagde, idet han hævede Stemmen noget:

— De er uretfærdig, gamle Marowsko. For at beslutte sig til det, jeg har gjort, maa man have vægtige Grunde. Det burde De kunne indse. Paa Gensyn. Jeg haaber, De er mere fornuftig, naar jeg kommer igen.

Dermed gik han:

— Nej, tænkte han, der er saamænd ingen, der er virkelig bedrøvet over mig.

Hans Tanke søgte blandt alle, han kendte eller havde kendt, og midt i Rækken af de Ansigter, der gled forbi hans Erindring, standsede han ved hin Opvartningspige, som først havde vakt hans Mistanke mod hans Moder.

Han tøvede, thi han nærede et instinktmæssigt Nag til hende. Men han bestemte sig pludselig, idet han tænkte: »Til syvende og sidst havde hun dog Ret.« Og han saa sig om for at finde Gaden.

Ølstuen var tilfældig fuld af Folk, som fyldte Lokalet med Tobaksrøg. Gæsterne — Smaafolk og Arbejdere, thi det var Helligdag — kaldte, lo og raabte i Munden paa hverandre. Værten, der selv vartede op, løb fra Bord til

Bord, borttagende de tomme Ølkrus og sættende andre i Stedet, der flød over af Skum.

Da Peter havde fundet en Plads i Nærheden af Buffeten, ventede han, i Haab om, at Opvartningspigen skulde se og genkende ham.

Men hun gik atter og atter forbi ham uden at skænke ham et Blik, trippende af Sted med en ubetydelig Vrikken af Kroppen, der klædte hende ganske fiks.

Tilsidst bankede han i Bordet med et Pengestykke. Hun kom løbende og spurgte:

— De ønsker, Herre?

Hun saa' ikke paa ham, hendes Tanker var beskæftigede med at regne Prisen ud paa det, hun havde serveret.

— Hvad? sagde han, er det saadan, man hilser paa sine gode Venner?

Hun fæstede Blikket paa ham og sagde med hurtig Stemme:

— Hvad, er det Dem? De har det godt? Men jeg har meget at bestille i Dag. En Øl, ikke?

— Ja, en Øl.

Da hun bragte den, sagde han:

— Jeg kommer for at sige Farvel. Jeg rejser.

Hun svarede ligegyldig:

— Naa! Hvorhen?

— Til Amerika.

— Der skal være kønt derovre.

Ikke et Ord mere. Det maatte aabenbart have været meget dumt af ham at snakke med

hende den Dag. Der var altfor mange Folk i Kafeen!

Saa gik Peter ned til Havet. Da han naaede Molen, saa' han »Perlen« komme sejlene med hans Fader og Kaptajn Beausire. Matrosen roede, mens de to Herrer sad i Bagstavnen og røg deres Piber med et Udtryk af fuldkommen Lykke. Ved at se dem sejle forbi, tænkte Doktoren: »Salige ere de fattige i Aanden.«

Han tog Plads paa en af Bænkene paa Bølgebryderen for om muligt at døde hen.

Da han kom hjem om Aftenen, sagde hans Moder til ham, uden at turde se ham ind i Öjnene.

— Du maa vel have en Mængde Sager besörget til Din Rejse, og jeg véd ikke rigtig Besked. Jeg har lige bestilt, hvad Du skal have af Linned, og jeg har været hos Skrædderen angaaende dine Klæder; men er der ikke andet, Du trænger til, Ting, som jeg maaske ikke kender til?

Han aabnede Munden for at sige: »Nej, der er ikke.« Men det faldt ham ind, at han dog i det mindste behøvede noget til at kunne klæde sig passende for, og han svarede derfor i en særdeles rolig Tone:

— Jeg véd Skam ikke endnu, men jeg skal forhøre mig paa Dampskibskontoret.

Han forhørte sig og fik en Liste over de uundværligste Genstande. Da han rakte den til

sin Moder, saa' hun paa ham for første Gang i lang Tid, og hendes Öjne havde et Udtryk, saa ydmygt, saa mildt, saa sörgmodigt og bönfaldende som hos en Hund, der beder om Naade, naar den straffes.

Den første Oktober ankom »Lothringen« fra Saint Nazaire til Havre for atter den syvende samme Maaned at afgaa efter Bestemmelsen til New-York. Og Peter Roland maatte flytte ind i den lille gyngende Kahyt, som for Fremtiden skulde være hans Fængsel.

Næste Dag, da han gik ud, mødte han sin Moder paa Trappen. Hun stod og ventede paa ham og mumlede med næppe hørlig Stemme:

— Du vil ikke have, jeg hjælper Dig med at indrette din Kahyt?

— Nej Tak, den er færdig.

Hun mumlede:

— Jeg vilde saa gjerne se din Kahyt.

— Det er ikke Umagen værd. Den er baade grim og lille.

Dermed gik han og lod hende blive staaende, bleg og sønderknust, støttende sig til Væggen.

Samme Dag var Roland om Bord paa »Lothringen«, og ved Middagsbordet talte han ikke om andet end dette prægtige Skib og forundrede sig höjlig over, at hans Kone ingen Lyst havde til at se det, nu da deres Sön skulde rejse med det.

Peter var ikke meget sammen med sin Familie de følgende Dage. Han var nervøs,

pirrelig og vanskelig; hans brutale Adfærd var som en Svøbe for dem alle. Men Dagen før sin Afrejse var han pludselig helt forandret og syntes helt blødgjort. I det Öjeblik han kyssede sine Forældre, før han gik ombord for at sove dér for første Gang, spurgte han:

— I kommer vel med om Bord i Morgen og siger Farvel?

Roland raabte:

— Ja begribeligvis! Ikke sandt, Louise?

— Ja naturligvis, sagde hun ganske sagte. Peter fortsatte:

— Vi rejse Klokken elleve præcis. I maa være dernede Klokken halv ti senest.

— Hør! raabte hans Fader, jeg faar en Idé! Naar vi har sagt Farvel til Dig, saa skynder vi os af Sted og gaar ombord i »Perlen« for at vente Dig udenfor Molen og se Dig endnu en Gang. Ikke sandt, Louise?

— Jo lad os det!

Roland fortsatte:

— Saa har Du ogsaa let ved at kende os, fremfor naar vi staar paa Molen mellem alle de Mennesker. Man kan aldrig finde sine bekendte i den Mængde. Naa! hvad synes Du?

— Ja! det er en Aftale.

En Time senere laa han udstrakt paa sin lille Briks, der var smal og lang som en Ligkiste. Længe laa han dér med aabne Öjne, tænkende paa alt, som var foregaaet de to sidste Maaneder omkring ham og især i hans Indre.

Efter længe at have lidt og ladet andre lide var hans ildesindede, hævnghærrige Smærte blevet træt, som en Knivsæg, der sloves. Han havde næsten ikke mer Mod til at være vred paa nogen eller noget som helst, og han lod sin Harme sive ud i Sandet ligesom hele sin Tilværelse. Han følte sig i den Grad træt af at kæmpe, træt af at slaa, træt af at hade, træt af alt, at han ikke kunde mere, men kun forsøgte at nedsænke sin Sjæl i Glemselens Dvale.

Gennem den stille Nat, der hvilede over Havnen, hørte han utydelig de sagte uvante Lyde fra Skibet. Og selv hans Hjærtessaar, der hidtil havde pint ham saa grusomt, gav sig nu kun tilkende ved den smærtelige Prikken og Stikken, som frembringes af Saar, der er ved at lukke sig.

Han havde sovet dybt, da Matrosernes Bevægelser vækkede ham af hans Søvn. Det var lyst, Havnetoget kom ned til Bolværket med rejsende fra Paris.

Saa gav han sig til at gaa rundt paa Skibet midt mellem disse travle Mennesker, der vimsede om og ledte efter deres Köjer, medens deres Kalden, Spöragsmaal og Svar lød fra alle Kanter i Rejsens første Forfjamskelse. Efter at have hilst paa Kaptejnen og trykket sin Fælle Proviantforvalteren i Haanden, gik han ind i Salonen, hvor nogle Englændere allerede sad og sov i Hjørnerne. Naar man saa' i Spejlene for Enden af det store Rum med de

hvide Marmorvægge, indrammede i Guldlister, fortsatte de lange Borde sig uden Grænse med to uendelige Rækker mørkerøde Flöjlstaburetter paa hver Side. Det var saadan en gyngende kosmopolitisk Hal, hvor rige Folk fra alle Verdens Kanter skulde spise ved fælles Bord. Den overdaadige Luksus, som her udfoldedes, var de store Hotellers, Teatrenes og Forlystelsessteder-nes ufine, iøjnefaldende Luksus, som tilfredsstiller Millionærers Öjne. Doktoren var netop i Færd med at gaa over til den Del af Skibet, som var forbeholdt anden Klasse, da han kom i Tanker om, at man Aftenen i Forvejen havde taget en stor Sværm Udvandrere om Bord. Han gik derfor ned paa Mellemdækket. Da han kom derned, blev han modtaget af en kvalmende Lugt af fattige og snavsede Mennesker, en Stank af nøgne Kroppe, som var væmmeligere end Stanken af Dyr's Haar eller Uld. Hernede i en Art mørk og dyb underjordisk Kælder, lig en Kulminegang, opdagede Peter Hundreder af Mænd, Kvinder og Börn liggende udstrakt paa Brædder, der var anbragte oven over hverandre, eller mylrende i Dynger paa Gulvet. Han kunde ikke skælne Ansigterne, men skimtede i utydelige Omrids denne smudsige, pjaltede Hob af ulykkelige Mennesker, der, besejrede i Kampen for Livet, knækkede og tilintetgjorte, rejste deres Vej med en afmagret Kone og forsultne Börn, bort til et ubekendt Land, haabende — om muligt — ikke at dø af Sult.

Og mens han saaledes tænkte paa alt, hvad de havde slidt og slæbt i deres Dage, paa deres frugtesløse Anstrængelser, deres haabløse, fortvivlede Kamp, der begyndte paa ny hver Dag, paa den Kraft, de havde udfoldet, disse stakkels Stympere, som nu skulde begynde paa en frisk, uden at de vidste hvor, det samme usle, elendige Liv — ved at tænke paa alt dette, fik Doktoren Lyst til at raabe til dem: »Men saa smid Jer dog i Vandet med Jeres Koner og Børn,« og hans Hjærte blev saa sammensnøret af Medlidenhed, at han maatte gaa sin Vej — han kunde ikke udholde Synet af dem.

Hans Forældre, Hans og Fru Rosémilly var allerede komne og ventede paa ham i hans Kahyt.

— Saa tidlig? sagde han.

— Ja, svarede Fru Roland med bævende Stemme, vi vilde gerne have lidt god Tid til at besøge Dig.

Han betragtede hende. Hun var sortklædt, som bar hun Sorg, og han bemærkede pludselig, at hendes Haar, der endnu havde været graat i forrige Maaned, nu var blevet helt hvidt.

Det kneb for ham at skaffe Siddepladser til dem alle fire i sin lille Bolig. Selv sprang han op paa Sengen. Gennem den aabne Dør saa' man en talrig Sværm gaa forbi, ligesom i en Gade paa en Helligdag, thi alle Venner og bekendte af de rejsende samt en Hær af almindelige nysgærrige havde oversvømmet det umaade-

lige Udvandreraskib. Folk gik frem og tilbage i Gangene og Salonerne, overalt, og stundom blev der stukket et Hoved helt ind ad Døren, medens der hørtes Stemmer udenfor, som mumlede: »Det er Doktorens Lukaf.«

Saa smækkede Peter Døren i, men næppe følte han sig lukket inde med sin Familie, før han fik Lyst til at aabne den igen, thi Uroen paa Skibet dækkede over deres Forlegenhed og Tavshed.

Fru Rosémilly syntes endelig, hun vilde sige noget:

— Der kommer ikke megen Luft ind gennem saadan et lille Vindu, sagde hun.

— Det er et Koöje, svarede Peter.

Han viste Glassets Tykkelse, som satte det i Stand til at modstaa de voldsomste Stød, og gav en lang Udvikling af Principet for dets Lukning. Saa var det Roland, som spurgte:

— Du har vel ogsaa et helt Apotek med her?

Doktoren aabnede et Skab og viste dem en Samling Smaaflasker, der bar latinske Navne paa firkantede Stykker hvidt Papir.

Han tog en af dem for at opregne den indeholdte Vædskes Egenskaber, saa en anden og saa en tredje. Det var en formelig therapeutisk Forelæsning, som de syntes at høre med stor Opmærksomhed.

Roland gentog flere Gange, idet han bevægede Hovedet.

— Det er skam interessant!

Der blev banket sagte paa Dören.

— Kom ind, raabte Peter.

Kaptajn Beausire viste sig.

Han strakte Haanden ud og sagde:

— Jeg kommer sent, for jeg vilde ikke forstyrre Dem i Afskedens Öjeblik.

Han maatte ogsaa sætte sig ned paa Sengen. Og der blev atter stille.

Men pludselig lyttede Kaptajnen. Gennem Skillevæggen kunde han høre Kommandoord, og han meldte:

— Saa! nu maa vi af Sted, hvis vi vil om Bord i »Perlen« for at tage den sidste Afsked med Dem udenfor Molen.

Det var gamle Roland meget opsat paa, rimeligvis for at imponere de rejsende paa »Lothringen«. Han rejste sig derfor skyndsomst op:

— Naa Farvel, min Dreng, Farvel!

Han kyssede Peter paa hans Kinds-kæg, hvorpaa han aabnede Dören.

Fru Roland rørte sig ikke af Stedet, men blev siddende bleg og med nedslagne Öjne.

Hendes Mand puffede til hendes Arm:

Naa, lad det nu gaa i en Fart; der er ikke et Minut at spille.

Hun rejste sig op, gjorde et Skridt hen mod sin Sön og rakte ham först den ene, saa den anden af sine to voksblege Kinder, som han kyssede uden at mæle et Ord. Derpaa trykkede han Fru Rosémillys Haand og sidst sin Broders, idet han spurgte:

— Hvornaar holder Du saa Bryllup?

— Jeg véd endnu ikke rigtig. Vi vil lade det falde sammen med en af dine Rejser.

Saa gik de alle ud af Kahytten og steg op paa Dækket, der var overfyldt af Dragere, Matroser og Passagerer med deres bekendte.

Dampen buldrede i Fartøjets uhyre Indre, der sitrede som af Utaalmodighed.

— Farvel, sagde Roland, der hele Tiden stod som paa Naale.

— Farvel, svarede Peter, staaende paa Kanten af en af de smaa Landgangsbroer, som satte »Lothringen« i Forbindelse med Kæen.

Han trykkede paa ny deres Hænder, og hans Familie fjærned sig.

— Hurtig, hurtig, til Vogns! raabte den gamle.

Der holdt en Droske og ventede paa dem. De kørte ned til Yderhavnen, hvor Papagris laa med »Perlen«, klar til Udsejling.

Der rørte sig ikke en Vind. Det var en af disse klare, stille Efteraarsdage, hvor det blanke Hav ligger koldt og haardt som Staal.

Hans greb en Aare, Matrosen tog den anden, og de gav sig til at ro. Paa Bølgebryderen og Molerne helt ud til Granitbrystværnet stod en talløs, urolig og støjende Meneskesværn og ventede paa »Lothringen«.

»Perlen« skar midt imellem disse to Meneskebølger og var snart udenfor Molen.

Kaptejnen, der sad mellem de to Damer og styrede, sagde:

— De skal faa at se, at vi kommer lige i Vejen, hvor det skal passere, vent bare!

Og de to, der roede, halede ud af alle Kræfter for at komme saa langt ud som muligt. Pludselig skreg Roland:

— Der er det. Jeg kan se Masterne og de to Skorstene. Nu kommer det ud af Dokken.

— Op med 'en! Börn! blev Beausire ved at gentage.

Fru Roland trak sit Lommetörklæde op af Lommen og tog det for Öjnene.

Roland stod oprejst og holdt sig fast ved Masten; han meldte:

— Nu svinger det ud i Yderhavnen . . . Det rører sig ikke . . . Nu sætter det sig igen i Bevægelse . . . Det har vist ladet sig tage paa Slæbetov . . . Nu gaar det igen . . . Bravo! . . . det klarer Molen! . . . Kan I høre, hvor Folk raaber . . . Bravo! . . . det er »Neptun«, der slæber det . . . nu ser jeg Forstavnen . . . der er det, der er det . . . Død og Pine, sikken et Fartøj! Død og Pine! vil I bare se!

Fru Rosémilly og Beausire vendte sig om; de to Mænd holdt op at ro; blot Fru Roland rørte sig ikke.

Den uhyre Damper gled majestætisk og langsomt ud af Havnen, trukket af en Bugserdamper, der, lige foran den, saa' ud som en Orm. Og Menneskemassen, der fyldte Molerne,

Strandbredderne og Vinduerne, blev pludselig grebet af patriotisk Begejstring og gav sig til at raabe: »Lothringen længe leve!« som en Hyldest til denne prægtige Sejler, et Barn af en stor Søstad, som sendte sin smukkeste Datter ud paa Havets Bølger.

Og næppe følte Damperen sig atter fri efter at have passeret det snævre Løb mellem de to Granitmure, før den slap sit Bugskib og gled af Sted ganske ene, som et uhyre Havdyr.

— Der er den, der er den! . . . raabte Roland i ét væk. Den sejler lige mod os.

Og Beausire gentog straalende:

— Sagde jeg det ikke nok? Kender jeg saa ikke, hvad Kurs de styre?

Ganske sagte sagde Hans til Moderen:

— Se, hvor den kommer nærmere, Moder.

Fru Roland tog Lommetørklædet bort fra sine Öjne, der var blændede af Taarer.

»Lothringen« nærmede sig, gaaende med fuld Fart efter at være kommet ud af Havnen, begunstiget af det klare, stille Vejr. Med Kikkerten for Öjet meldte Beausire:

— Pas nu paa! Peter staar paa Agterdækket, ganske alene. Han er nem at kende. Har De ham?

Höjt som et Bjærg og hurtigt som et Jærnbanelog sejlede Skibet nu forbi »Perlen«, saa nær, at det næsten rørte den.

Fortabt, tilintetgjort strakte Fru Roland Armene ud imod det, og hun saa' sin Sön, sin

egen Peter, med Guldtrøse om Kasketten, staa og tilkaste hende Afskedslys med begge Hænder.

Men han gled længer og længer bort, fjærnede sig og blev mindre og mindre, flydende ud som en ubetydelig sort Prik paa det kæmpe-mæssige Skib. Hun gjorde Forsøg paa at kende ham igen men kunde ikke faa Øje paa ham.

Hans havde taget hendes Haand:

— Saa' Du ham? spurgte han.

— Ja! Hvor han er god.

Saa sejlede de igen ind ad Byen til.

— Det er da Fan'en til Fart! erklærede Roland med begejstret Overbevisning.

Med hvert Sekund blev Dampskibet mindre, som smeltede det og flød sammen med Havet. Fru Roland sad med Ansigtet vendt imod det og saa' det forsvinde i Synskredsen paa Rejsen mod et ubekendt Land paa den anden Side af Jordkloden. Paa dette Fartøj, som intet kunde standse, og som hun snart skulde tabe af Syne, var hendes Søn, hendes stakkels Søn om Bord. Og det var hende, som om Halvdelen af hendes Hjærte gik bort med ham, som om hendes Liv nu var færdigt og hun aldrig skulde se sit Barn mer igen.

— Hvorfor græder Du? spurgte hendes Mand, han kommer jo igen inden en Maaned.

Hun fremstammede:

— Jeg véd ikke. Jeg græder, fordi det gör mig saa ondt.

Da de atter stod paa Landjorden, skiltes Beausire straks fra dem for at gaa hen og spise Frokost hos en Ven. Saa gik Hans foran med Fru Rosémilly, og Roland sagde til sin Kone:

— Sikken smuk Holdning, han har — Hans!

— Ja, svarede Moderen.

Og da hun var altfor tung om Hjærtet til at tænke over, hvad hun sagde, tilføjede hun:

— Jeg er rigtig glad over, at han gifter sig med Fru Rosémilly.

Manden studsede:

— Hvad behager? Skal han giftes med Fru Rosémilly?

— Ja. Vi vilde netop i Dag spørge Dig om, hvad Du synes om det.

— Ja saa! ja saa! hvor gammel er den Historie?

— Aa, blot et Par Dage. Hans vilde være sikker paa hendes ja, inden han spurgte Dig til Raads.

Roland gned sig i Hænderne:

— Det er udmærket, det er udmærket. Brillant! Det billiger jeg fuldstændig!

Da de forlod Kæen for at gaa ned ad Frants den förstes Boulevard, vendte hans Kone sig endnu en Gang tilbage for at kaste et sidste Blik ud over Havet. Men hun kunde ikke se andet end en lille graa Røgsky, saa fjærn og let, at den saa' ud som en lille Klat Taage.

Ende.

